

ŽELEZAR

Jesenice, 21. maja 1987

Številka 20 • XXXVI

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnovič, tehnični urednik Dare Bradaškja, lektorica — novinarka Cvetka Martinčič, novinarki Lilijana Kos in Tanja Kastelic, administracija — Mira Keserovič in Đinka Čatak. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19, 26-20, administracija 26-21. Stavak in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Plavž 2 (foto: I. Kučina)

Slovo od plavža 2

Torek, 19. maja, bo ostal zapisan v spominu delavcev naše železarne kot pomemben dan, ko se je z ustavitvijo mlajšega od obeh plavžev začelo obdobje zatona plavžarstva na Jesenicah, hkrati pa nastopilo obdobje tehnološko sodobnejše, ekonomičnejše in kvalitetnejše proizvodnje jekla.

Postopek ugašanja plavža 2 se je pričel v ponedeljek ob 16. uri, ko so začeli s čistilnimi vsipi, končal pa v torek ob 5. uri in 40 minut, ko se je večina naloženega materiala znižala do pihalic za vpihovanje vročega zraka. S tem je bil plavž ustavljen; potrebno je bilo le še očistiti notranjost in opraviti nekatera druga dela v peči in okrog nje. Tako bomo v Železarni do konca leta delali samo še z eno visoko pečjo; ta bo dajala mesečno od 7500 do 8000 ton grodlja, kar naj bi zadoščalo za delovanje ene ali dveh Siemens-Martinovih peči. V preteklem tednu so ustavili tudi drugo martinovko in prešli na dvopečno obratovanje (ostale so tri peči, ki se pri obratovanju izmenjujejo tako, da je ena vedno v remontu), zato bo tudi potrebna količina grodlja ustrezno manjša. Če bo vse teklo tako, kot načrtujejo, bodo poleti ustavili še eno, do konca leta pa vse SM peči in še drugi plavž. Te ustavitve bodo odvisne od poteka del v Jeklarni 2, povezanih predvsem z napravo za kontinuirano vlivanje slabov.

Plavž 1, ki bo obratoval še do konca leta, je bila postavljen leta 1937, plavž 2 pa dve leti kasneje. Kljub temu so se odločili za ustavitve mlajše peči, ker se ji je obratovalna kampanja (čas od enega do drugega remonta) pričela iztekati. V obeh plavžih so od pričetka obratovanja do danes izdelali 5.600.000 ton grodlja; njuno delo bo ob koncu leta nadomestila nova jeklarna.

Od okrog 180 doslej zaposlenih delavcev na plavžu jih bo do konca leta ostalo v obratu 130, 25 jih bo odšlo v Jeklarno 2, 6 pa v druge temeljne organizacije; z dvajsetimi zunanjimi delavci bodo prekinili pogodbo. Z enkrat še ni znano, kaj bo v prihodnje na območju, kjer stojita danes oba plavža. Do konca letošnjega leta plavžev še ne bodo odstranili, razprodali pa bodo uporabno opremo.

Tudi v novi jeklarni bodo za izdelavo nekaterih vrst jekel še potrebovali grodlja, vendar v tako majhnih količinah, da ga ne bo več racionalno izdelovati doma, zato ga bomo kupovali v drugih železarnah v naši državi, deloma pa preko zunanjetrgovinske menjave tudi v vzhodnih državah.

Tanja Kastelic

Stroški v prvem trimesečju

V prvem trimesečju 1987 smo prodali 87.313 ton izdelkov osnovne dejavnosti in opravili 3.244 ton storitev prevajanja. Dosežena prodajna cena je bila višja od obračunske lastne cene, proizvodni stroški pa nižji od načrtovanih, zato sta obe kategoriji pozitivno vplivali na dosežen rezultat poslovanja v prvem trimesečju letos. Pozitivno je vplivalo na rezultat poslovanja še odstopanje cen v porabi R — 3 in lastni porabi, vse ostale kategorije stroškov pa so vplivale na rezultat negativno. Te kategorije so: materialni stroški za ustvarjanje skupnega prihodka, vkalkulirani del dohodka, razlika med domačo in izvozno ceno, posebni stroški izvoza in ostala odstopanja. Vsota vseh naštetih kategorij je bila pozitivna in je znašala 777 milijonov dinarjev.

Poleg omenjenih stroškov pa morajo temeljne organizacije pokriti še obveznosti do splošne in skupne porabe, ki v cenah izdelkov niso vkalkulirane, pogodbene in ostale zakonske obveznosti ter razliko med vkalkuliranimi in izplačanimi osebnimi dohodki.

Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov so se v primerjavi s stanjem na začetku leta povečale za 3.806 ton.

Temeljne organizacije so v prvem trimesečju 1987 dosegle za 8.466 mio din nižje stroške od načrtovanih. Stroški obračunske lastne cene so bili nižji od načrtovanih za 6.185 mio din, materialni stroški za ustvarjanje skupnega prihodka so bili nižji za 2 mio din, vkalkulirani del dohodka pa je bil nižji za 468 mio din. Za 8.200 mio din znižanja načrtovanih stroškov pa je bilo zaradi preračuna otvoritvenega stanja zalog R — 3. Obvezna revalorizacija obračunane amortizacije, porabe zalog R — 3 in R — 6 (v skladu z novim obračunskim sistemom, ki je začel veljati v letošnjem letu), pa je vplivala na zvišanje stroškov v vrednosti 6.389 mio din.

Temeljne organizacije so del doseženega zvišanja oziroma znižanja stroškov od obračunske lastne cene glede na načrtovane prenesle v poslovni rezultat, in sicer skladno z gibanjem zalog R — 6 v posamezni TO. V prvem trimesečju je prenos znižanja stroškov znašal 4.647 mio din, to pa je vplivalo na celotno znižanje stroškov v vrednosti 6.929 mio din.

Stroški obračunske lastne cene so bili nižji za 6.185 mio din, od tega so bili stroški vložka nižji za 4.452 mio din, stroški predelave pa nižji za 1.733 mio din.

V stroške vložka so vključeni višji oziroma nižji stroški od načrtovanih za dosežene izplene, dobropise za odpadke, večjo oziroma manjšo porabo vložnega materiala, boljši oziroma slabši asortiment vložka ter proizvodnje, stroški internih reklamacij, zaloge nedokončane proizvodnje ter stroški, ki nastanejo zaradi razlike med plansko nabavno vrednostjo tujega vložka ter plansko ceno domačega vložka.

V stroške predelave so vključeni stroški, ki so fiksnega značaja (amortizacija, investicijsko vzdrževanje) in so odvisni od dosežene načrtovane proizvodnje, stroški porabljene energije ter porabljenega materiala v okviru tekočega vzdrževanja.

Znižanje stroškov obračunske lastne cene so dosegle temeljne organizacije: Talilnice, Ploščati program in Okrogli program, zvišanje stroškov obračunske lastne cene pa je imela TO Tehnične dejavnosti.

Na ravni delovne organizacije smo zaradi slabše dosežene izpleta dosegli za 1.015 mio din višje stroške vložka. Zvišanje stroškov je imela temeljna organizacija Ploščati program, in sicer v vrednosti 1.080 mio din, zaradi slabše doseženih izplenov na bluminu in štetlu ter v HV Bela. Temeljni organizaciji Talilnice in Okrogli program sta dosegli boljše izplene od načrtovanih in s tem tudi nižje stroške.

Nizje doseženi dobropisi za odpadke od načrtovanih so stroške vložka zvišali za 85 mio din. Največje zvišanje teh stroškov so imeli v temeljni organizaciji Talilnice in sicer v obratu Jeklarna.

Manjša poraba vložka, spremenjen asortiment vložka ter kvalitetnejši asortiment dosežene proizvodnje od načrtovane so vplivali na znižanje stroškov vložka v skupni vrednosti 2.880 mio din. Največje znižanje so dosegli v temeljni organizaciji Talilnice, in sicer v vrednosti 1.946 mio din. V obratu Plavž so dosegli znižanje stroškov v vrednosti 34 mio din zaradi manjše porabe koksa. V obratu Jeklarna so imeli predvsem

(Nadaljevanje na 3. strani)

Izmenjava izkušenj med predsedstvoma občinskih sindikalnih svetov

Na skupni seji predsedstev občinskih svetov ZSS Trbovlje in Jesenice so se v petek, 15. maja, vodilni sindikalni delavci obeh občin pogovarjali o gospodarskem položaju v obeh občinah. Seznanili so se s potekom razprav o spremembah in dopolnitvah zakona o združenem delu ter izmenjali izkušnje, pridobljene ob spopadanju z vsakdanjimi težavami pri izpolnjevanju nalog Zveze sindikatov Slovenije.

Predsednik jeseniškega sindikalnega sveta Marjan Drolc je gostom iz Trbovlje najprej predstavil rezultate gospodarjenja naše občine v preteklem letu. Kot je povedal, kljub prizadevanjem nismo dosegli planiranega nivoja proizvodnje; fizičen obseg proizvodnje je celo upadel. Tudi zunanjetrgovinska menjava je bila neuravnovešena. V gospodarstvu je bilo lani zaposlenih 12.187 delavcev, ki so dobivali povprečno okrog 120.000 dinarjev čistega osebnega dohodka mesečno. V družbenih dejavnostih je delalo 1566 ljudi. Z izgubo so preteklo leto zaključile štiri organizacije združenega dela, med njimi dve iz elektro gospodarstva.

Leto 1986 je bilo za jeseniško gospodarstvo kljub nekaterim težavam uspešno, saj nam je prineslo vrsto novih pridobitev. V tem času so začeli z vrtnanjem karavanškega predora, izvajali pripravljala dela za gradnjo avtoceste ter obvoznice od Mlak proti Jesenicam in drugih objektov pred predorsko cevjo. Predračunska vrednost karavanškega predora je 42 milijard dinarjev. Pri gradnji predora imajo sedaj težave zaradi nehomogenega terena in vdora vode; po načrtih bi morali napredovati pet do šest metrov dnevno, dejansko pa v zadnjih dneh izkopljejo in utrdijo le meter do meter in pol terena v štirindvajsetih urah.

Svoj prispevek k uspešnosti preteklega leta je dala tudi Železarna z gradnjo nove jeklarnice. S tem je napravila korenit premik svojih proizvodnih programov k večji kvaliteti izdelanega jekla. Ker gre ob posodabljanju proizvodnje istočasno tudi za prestrukturiranje, računamo, da bo sčasoma upadlo zanimanje za zaposlovanje takega profila kadrov, kot ga imamo sedaj. Možnosti dodatnega zaposlovanja v naši občini se ka-

žejo na področju turizma in gostinstva. V Kranjski gori smo lani odprli nove apartmaže, ki jih je financirala delovna organizacija Gorenjka.

Ciril Urek, predsednik občinskega sveta ZSS Trbovlje, je čestital jeseniškemu železarjem za velik, zgodovinski uspeh, ki ga predstavlja dograditev Jeklarnice 2. V izvedbo tega projekta so bila vključena tudi nekatera trboveljska podjetja, ki so po svojih močeh prispevala k uspešnemu dokončanju gradnje.

V Trbovljah je sedaj okrog 11.000 zaposlenih, ki delajo v 120 temeljnih oziroma delovnih organizacijah in delovnih skupnostih. V prvih treh mesecih letošnjega leta se je industrijska proizvodnja v občini povečala za 6,4 odstotka, v izvozu so dosegli 19,8 odstotno povečanje glede na leto 1986, uvoz pa so pokrivali z izvozom kar 94 odstotno. Žal v trboveljskih gospodarskih organizacijah pada akumulacija, kar kaže na negativne učinke intervencijskih zakonov na združeno delo. V ospredju so podjetja Iskra, Ibos, Mehanika, Rudis in še nekatera, ki ustvarjajo večji del akumulacije za celo dolino. Rudniki so letos prvič po petnajstih letih poslovali pozitivno, cementarna pa je samo v prvih treh mesecih pridelala večmilijonsko izgubo.

Precej problemov imajo v trboveljski občini pri zagotavljanju sredstev za osebne dohodeke delavcev v zdravstvu in pri zagotavljanju kvalitete teh storitev. Prav tako imajo velike težave na področju izobraževanja, saj bodo morali zaradi neuspelega referenduma z novim šolskim letom preiti na dvoimenski pouk v šolah. Ena najpomembnejših nalog Trboveljčanov v naslednjem letu bo zagotavljanje kadrov. Blizina Ljubljane vpliva, da se 20 odstotkov tistih, ki študirajo v slovenski prestolnici,

kasneje tudi zaposli tam, zato ni čudno, da je fond kadrov v Trbovljah vedno bolj skromen.

Trboveljska občina je precej manjša od jeseniške, zato tudi nima tako razvejanih investicijskih programov, kot jih imamo na Jesenicah. V delovnih organizacijah se zaradi zaostrovanja gospodarskih razmer pojavlja kriza vodenja; nekdanje veliko zanimanje za direktorska mesta je prenehalo, ker vodilni kadri niso več pripravljeni slediti vedno novim zahtevam in omejitvam, ki jih prinašajo intervencijski ukrepi.

Predsednik medobčinskega sindikalnega sveta za področje Zasavja je še povedal, da pri njih prevladujejo stari industrijski kraji z bazično in-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Slaba odprema!

Do 18. maja smo po podatkih statistične službe izdelali 67.333 ton skupne proizvodnje in presegli družbeni plan za 3,3 odstotka, nekoliko nižji operativni program pa za 6,8 odstotka. Plan izpolnjujejo naslednji obrati: Plavž (114,6 %), Jeklarna (107,6 %), Valjarna bluming - štetel (123,5 %) in Elektrode (105,9 %).

Na plavžih so izdelali 6.490 ton grodlja in dosegli 114,6 % operativnega programa.

V Jeklarni 1 je proizvodnja uspešna, saj s 17.527 tonami vlitiga jekla presegajo družbeni plan za 16,1 %, zvišani operativni program pa za 3 %. V Jeklarni 2 so dosedaj izdelali 89 šarž, kar znaša 6.550 ton.

V dvanajstih odpremnih dneh smo prodali 13.942 ton končnih izdelkov in storitev, kar je 80,4 % družbenega plana in 82,4 % operativnega programa. Doslej programa odpreme ne izpolnjuje še noben obrat.

Za boljše razumevanje

Za boljše razumevanje osnutka novega samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov in sklada skupne porabe bomo v prihodnjih številkah predstavili glavne značilnosti novega sistema delitve OD. V tej rubriki bodo predstavljeni odgovori na vprašanja, ki jih bodo delavci postavljali v javni razpravi. Ob prvi razlagi novega Samoupravnega sporazuma o delitvi OD in SSP v Železarni še nekaj stvari v razmislek.

Zakaj smo se pripravljani v Železarni v nedogled pogajati o določenem razmerju med vrednostjo najmanj in najbolj zahtevnih del in nalog?

Zakaj proučujemo, merimo in usklajujemo zahtevnost del in nalog zadnjih 10 let s polno paro ter s tem upravljamo čas in denar?

Zakaj smo vedno znova razočarani?

Zakaj problemi ostajajo in se poglabljajo?

Zakaj produktivnost pada?

Zakaj nismo motivirani za delo?

Kdo najboljše dela v Železarni,

kaj ima od tega?

Kdo najslabše dela v Železarni,

kaj ima od tega?

Se splača dobro delati?

Odgovor bo kratek:

Ker ne prenesemo bremena odgovornosti, ker se nečemo zameriti, ker ne delamo tistega, kar bi morali, ker o tem ne razmišljamo več, ker ... je glavna aktivnost, za katero se razdajamo, iskanje odrešilne bilke. Ta odrešilna bilka je po naše vedno znova nova metodologija zahtevnosti del in nalog — ta naj določi, koliko naj kdo dobi. Rezultat je vedno razočaranje, ker nam teoretično ocenjeno delo prinaša konkretno višino OD

— neodvisno od naše uspešnosti in učinkovitosti.

Smo prišli kaj dlje kot v obdobju, ko je državni aparat določil plače za vse poklice v celi Jugoslaviji?

Kdaj se bomo začeli spraševati — kaj je ta in ta naredil, da je toliko in toliko dobil? Kdaj bomo rezultate ugotavljali konkretno in v tej odvisnosti tudi določali OD?

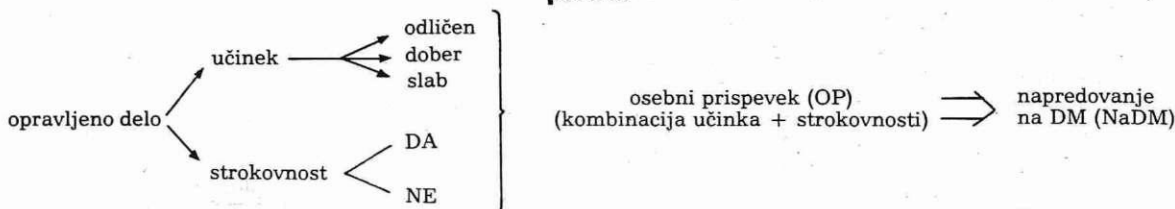
V osnutku SaS o delitvi OD gre za temeljno odločitev za ali proti sistemu, kot ga imamo v delitvi OD.

Najlažja pot je ta, da delamo kot do sedaj in vedno bolj zaostajamo za najbolj inovativnimi DO.

Težja pot — delitev OD po novih osnovah nam odpira možnosti za prehod na sodobno, inovativno, konkurenčno poslovanje, kar pa ni mogoče brez večje odgovornosti in truda vseh zaposlenih v DO.

Matjaž Pribošič,
referent ON

Bistvo novega samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov in sklada skupne porabe

Učinek = doseganje normalnega rezultata = dober
preseganje normalnega rezultata = odličen
nedoseganje normalnega rezultata = slab

Strokovnost = ovrednoteno dokazano preseganje normalnih pričakovanih rezultatov na DM v okviru kvalifikacije.

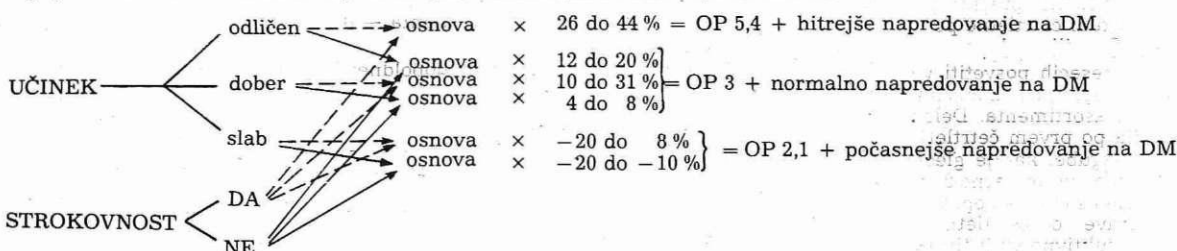
Dolžnost nadrejenega, ki hoče stimulirati in motivirati boljšega delavca, je, da dokaže njegovo strokovnost (po sistemu ciljnega vodenja in pri strokovni službi za strokovni razvoj). Dokazi strokovnosti so lahko znanje (šolsko ali pridobljeno, inovativnost, ustvarjalnost v najširšem smislu).

Strokovnost je mogoče uveljaviti tudi ob slabih rezultatih pri rednem opravljanju del in nalog na DM — v tem primeru je stimulacija za strokovnost nižja (v enakem razmerju, kolikor je dejansko dosežen rezultat slabši od odličnega).

Cilj sistema strokovnega razvoja je celovit pregled učinkovitosti in uspešnosti posameznika v določeni kvalifikaciji. Za kadrovske službe je to orodje, s katerim kadruje posameznika na tista dela in naloge, kjer dokazuje največjo učinkovitost in strokovnost.

Osebni prispevek (OP) = kombinacija UČINKA in STROKOVNOSTI

Oglejmo si vse možne kombinacije in skupne odstotke, ki se nanašajo na osnovo!

Napredovanje na DM

V osnutku SaS o delitvi OD in SSP je napisana varianta, po kateri boljši (OP 5,4) pridobivajo zaradi višje ocene dodatne odstotke, napredujejo pa vsakih 5 let. Vsi ostali pridobivajo vsakih 5 let nižje odstotke.

Enostavnejša varianta

Po tej varianti sicer vsi napredujejo na DM, vendar eni hitreje drugi počasneje (glede na višino OP). Vsi, ki imajo OP 3, kar je normalen rezultat, napredujejo vsakih 5 let in dosežajo za skupno delovno dobo, če je vsa v SOZD, po 3 %.

PRIMER:

	% za skupno delovno dobo	% za del. dobo v SOZD	skupaj
1— 5 let	1	—	1
5—10 let	2	1	3
10—15 let	4	2	6
15—20 let	6	3	9
20—25 let	8	4	12
25—30 let	10	5	15
nad 30 let	12	6	18

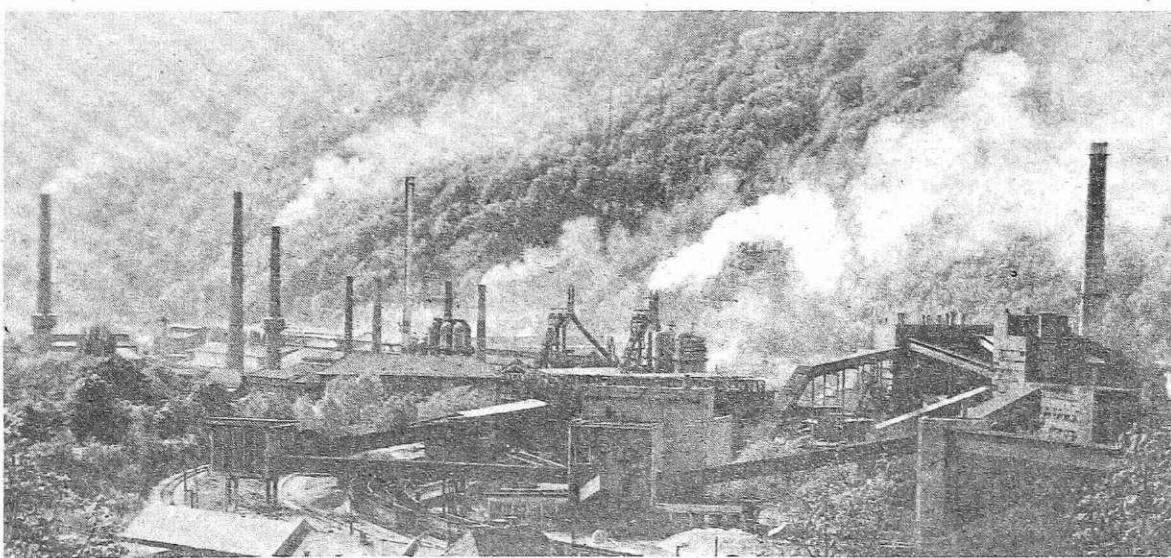
OP 5 napreduje 50 % hitreje = vsakih 2,5 let in doseže 3 % že po 2,5 letih, 6 % po 5 letih ...

OP 4 napreduje 30 % hitreje = vsakih 3,5 let in doseže 3 % že po 3,5 letih, 6 % po 7 letih ...

OP 3 napreduje normalno = vsakih 5 let in doseže 3 % po 5 letih, 6 % po 10 letih ...

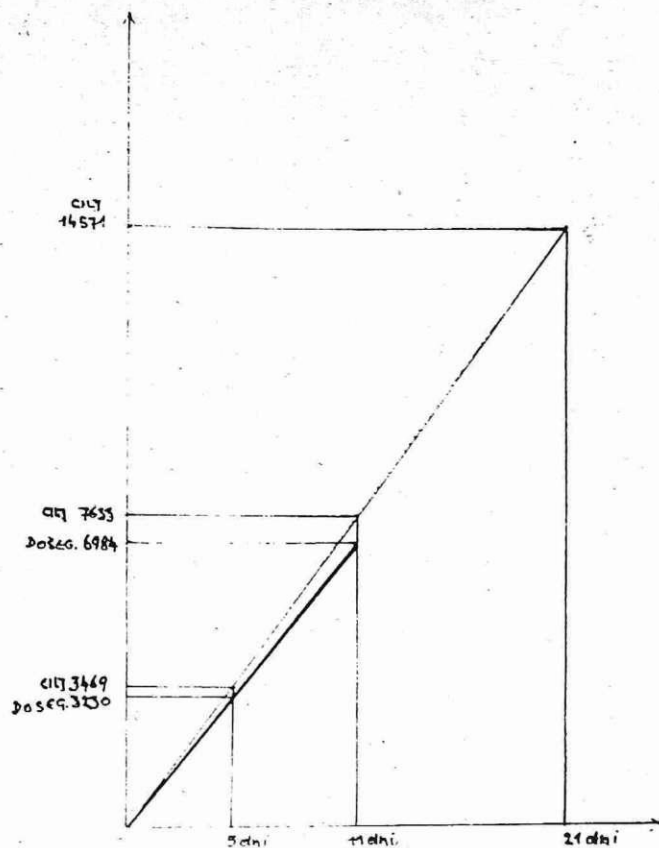
OP 2 napreduje 30 % počasno = vsakih 6,5 let in doseže 3 % po 6,5 letih, 6 % po 13 letih ...

O variantah se bomo odločali glede na mnenja, zbrana z anketo, ki sledi predlogu SaS o delitvi OD in SSP. Na osnovi pripomb bomo osnutek dopolnili in poenostavili.

Panorama (foto: I. Kučina)

doseganje skupnega cilja poslovanja

V enajstih dneh maja smo od načrtovanih 7.633 mio din dosegli 6.984 mio din, kar je le 91 %.

Oddelek za nagrajevanje

KDAJ PO NAPOTNICE ZA LETOVANJE

Napotnice za letovanje v naših počitniških domovih izstavlja organizator za oddihe, prevoze in izlete v blagajni TOZD Družbeni standard od 7. do 10. ure v navedenih dnevih:

Biograd, Stoja, Lanterna plačilni dnevi

11. 6.—21. 6.	4., 5., 6. junij
21. 6.— 1. 7.	15., 16., 17. junij
1. 7.—11. 7.	24., 25., 26. junij
11. 7.—21. 7.	6., 7., 8. julij
21. 7.—31. 7.	15., 16., 17. julij
31. 7.—10. 8.	24., 27., 28. julij
10. 8.—20. 8.	3., 4., 5. avgust
20. 8.—30. 8.	14., 15., 16. avgust
30. 8.— 9. 9.	25., 26., 27. avgust
9. 9.—19. 9.	2., 3., 4. september

Crikvenica

5. 6.—15. 6.	1., 2., 3. junij
15. 6.—25. 6.	8., 9., 10. junij
25. 6.— 5. 7.	18., 19., 22. junij
5. 7.—15. 7.	29., 30. junij, 1. julij
15. 7.—25. 7.	8., 9., 10. julij
25. 7.— 4. 8.	17., 20., 21. julij
4. 8.—14. 8.	28., 29., 30. julij
14. 8.—24. 8.	10., 11., 12. avgust
24. 8.— 3. 9.	18., 19., 20. avgust
3. 9.—13. 9.	28., 29., 31. avgust

Prosimo, da dosledno upoštevate čas in dneve za izstavljanje napotnic.

Prijavljenci, ki ste se odločili za obročno odplačevanje, morate pri-
ti po napotnico in bone v dnevih, ki so določeni za vplačila.

Počitniško delo v Železarni

Tako kot v preteklih letih bo Železarna Jesenice tudi v letošnjih poletnih mesecih odprla vrata vsem tistim učencem in učencem, študentkam in študentom, ki bodo želeli šolske počitnice izkoristiti tudi za spoznavanje Železarne in dela, seveda ob primernem plačilu. Železarna Jesenice želi na ta način tudi kar najbolj neposredno vzbuditi zanimanje za zaposlovanje v naši delovni organizaciji, vsaj delno pa želimo tako zapolniti vrzeli v proizvodnih TOZD, kjer je zlasti v mesecih julij in avgust povečana odsotnost z dela zaradi letnih dopustov.

Da bi sprejemni postopek, kakor tudi samo delo potekalo čim boljše, predvsem pa, da bo obojestransko interesu sledilo obojestransko zadovoljstvo, se bomo vsi ravnali po naslednjih pravilih:

1. Kandidati za počitniško delo morajo biti ob pričetku dela stari najmanj 15 let.

2. Sprejemni postopek bo organiziran ob sobotah, in sicer: 6., 13., in 20. junija, vsakič od 6. do 9. ure, v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja. Polnoletni kandidati bodo v mesecu maju ali juniju lahko opravili sprejemni postopek katerikoli torek od 6. do 8. ure v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.

3. Na počitniško delo bodo sprejeti le tisti kandidati, ki zdravstveno ustrezajo pogojem dela v Železarni Jesenice. Zato bodo morali kandidati opraviti zdravniški pregled v dispanzerju za medicino dela, prometa in športa (Obratna ambulanta) v enem od naslednjih terminov: 9., 11., 16., 18., 23. in 25. junija.

4. Pogoji za začetek počitniškega dela je tudi opravljen seminar iz varstva pri delu. Kandidati bodo lahko opravili seminar v soboto, 13. in 20. junija, ali v soboto, 27. junija, vsakič z začetkom ob 10. uri. Vsem, ki so seminar v letu 1987 že opravili, ga ne bo potrebno opravljati ponovno.

5. Interes za počitniško delo, kakor tudi ostale podatke, potrebne za evidenco dela in socialno zavarovanje, bomo preverjali s posebnimi prijavnici, ki jih kandidati lahko dobijo v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja in pri socialni delavki CSUI (ZIC) od 15. maja dalje.

6. Izpolnjene prijavnice in delovne knjižice morajo kandidati za počitniško delo oddati v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja do 1. junija.

7. Poleg splošnih navodil bodo kandidati skupaj s prijavnici prejeli tudi ostala navodila za opravljanje počitniškega dela.

KADROVSKI SEKTOR
Oddelek za kadre

Stroški v prvem trimesečju

(Nadaljevanje s 1. strani)

zaradi višje vrednosti proizvodnje od načrtovane nižje stroške v vrednosti 1.955 mio din, le obrat Livarna pa je imel zaradi nižje vrednosti proizvodnje od načrtovane za 43 mio din višje stroške.

V temeljni organizaciji Okrogli program so dosegli znižanje stroškov v vrednosti 934 mio din zaradi nižje cene gredic iz kontiliva.

Razlika med nabavno vrednostjo tujega vložka ter plansko ceno domačega vložka je stroške vložka znižala za 2.243 mio din. Znižanje teh stroškov je imela TO Ploščati program v vrednosti 1.938 mio din, in si-

cer obrat Valjarna debele pločevine v vrednosti 508 mio din, obrat HV Bela v vrednosti 865 mio din, obrat HV Jesenice v vrednosti 528 mio din in obrat Profilarna v vrednosti 37 mio din, ter TO Okrogli program v vrednosti 305 mio din (nižja cena nabavljene žice v obratu Žičarna in Želblarna in nižja cena kupljenih elektrod Emona Zagreb v obratu Elektrode).

Stroški, nastali zaradi dodatne predelave tujega vložka oziroma zaradi izpada proizvodnje pri uporabi tujega vložka, so znašali 184 mio din.

Spremembe v zalozah nedokončane proizvodnje in ostalo so stroške

vložka znižali za 428 mio din, in sicer v TO Okrogli program (dvakratno valjanje v obratu Valjarna bluming - štelki in spremembe v zalozah nedovršene proizvodnje v obratu HV Bela).

Stroški predelave so bili nižji od načrtovanih v vrednosti 1.733 mio din. Znižanje teh stroškov sta imeli temeljni organizaciji Talilnice (večja proizvodnja od načrtovane v SM Jeklarni) in TO Okrogli program (manjša poraba). Zvišanje stroškov predelave pa sta imeli temeljni organizaciji Ploščati program in Tehnične dejavnosti predvsem zaradi večje porabe.

Vesna Janc

Zvišanje — znižanje planiranih stroškov januar—marec 1987

v 000 din

TOZD	Odstopanje od obrač. LC glede na gibanje zaloz R-6	Materialni str. za ustvarjanje SP	Vkalkulirani del dohodka	Zvišanje-znižanje zaradi revalorizacije stroškov	Preračun otvorit. stanja zaloz R-3	SKUPAJ
TALILNICE	-2.242.051	-48.779	-44.274	+2.086.435	—	-248.669
PLOŠČATI PROGRAM	-992.677	+99.058	-3.715	+2.567.906	-5.200.000	-3.529.428
OKROGLI PROGRAM	-1.426.048	+4.014	-157.788	+959.528	-2.500.000	-3.120.294
TEHN. DEJAVNOSTI	+13.430	-56.019	-262.500	+774.743	-500.000	-30.346
SKUPAJ	-4.647.346	-1.726	-468.277	+6.388.612	-8.200.000	-6.928.737

OPOMBA: zvišanje stroškov (+)
znižanje stroškov (-)

Kaj je novega v sindikatu

VPIS OBVEZNIC CRVENE ZASTAVE

Kot smo že objavili v eni prejšnjih števil Železarja, Crvena zastava razpisuje vpis obveznic in vabi vse delovne ljudi in občane, da sodelujejo pri gradnji nove tovarne vozil jugo, ki imajo veliko perspektivo.

V Železarni Jesenice je vpisno mesto na sedežu sindikata Železarne Jesenice, vpisovanje pa poteka od 11. maja do 15. julija vsak dan od 12. do 13. ure.

Vsi kupci obveznic bodo dobili priznanja kot graditelji nove tovarne in, odvisno od višine vpisanega zneska, tudi bronasto, srebrno oziroma zlato plaketo. Poleg tega bodo imeli vrsto ugodnosti tudi pri garantirani ceni in dobavi vozila, izvedeno pa bo tudi žrebanje z bogatimi nagradami.

Letne obresti za vpisani znesek znašajo 25 odstotkov, kar sicer ni veliko, vendar naj vas k odločitvi za vpis obveznic vzbudi tudi drugi

ugodni pogoji, ki jih nudi Crvena zastava.

Naj ob koncu še navedemo, da vpišujejo obveznice tudi druge delovne organizacije v okviru sestavljene organizacije Slovenske železarne.

Podrobna obvestila in navodila so prejeli predsedniki osnovnih organizacij sindikata in sindikalnih konferenc, za posamezne informacije pa lahko vprašate tudi na sindikatu Železarne.

V tem času po samoupravnih delovnih skupinah oziroma delnih zbiorih delavcev poteka javna razprava o šestih osnutkih samoupravnih aktov, ki so bili objavljeni v prilogi 18. številke Železarja. Obravnavna osnutki teh aktov je faza, v kateri moramo zbrati čimveč predlogov, pripomb in stališč, da bomo lahko oblikovali take predloge aktov, ki bodo v čimvečji meri ustrezali našim zahtevam. V to razpravo se morajo aktivno vključiti tudi izvršni odbori osnovnih organizacij sindikata, sindikalni poverjeniki pa naj stališča in

pripombe prenesejo v svoje samoupravne delovne skupine.

Komisija za družbeno aktivnost žensk pri izvršnem odboru konference osnovnih organizacij sindikata organizira 2. junija strokovno predavanje »Žena v klimakteriju«. Prosimo vodstva obratov in delovnih skupnosti, da ženam omogočijo obisk predavanja.

Izvršni odbor konference osnovnih organizacij sindikata je na seji, ki je bila prejšnji petek, obravnaval tudi četrtletne poslovne rezultate. Ocenili so, da moramo v prihodnjih mesecih posvetiti več pozornosti doseganju količinskega plana in plana asortimenta. Delovna organizacija po prvem četrtletju ne prikazuje izgube, kar je glede na veliko naložbo v Jeklarno 2 zelo dobro. Sprejeli so tudi sklep, da se morajo v razpravo o četrtletnih rezultatih konstruktivno vključiti tudi osnovne organizacije sindikata.

Sindikata Železarne

Ogled proizvodnje elektrod v Avstriji

V petek, 15. maja, so si v okviru svojega letnega programa člani Društva za varilno tehniko Jesenice ogledali proizvodnjo dodatnih materialov v firmi Böhler v Kapfenbergu v Avstriji.

Za to firmo so se odločili, ker je na področju razvoja svetovno priznana in njeni izdelki dosegajo vrhunsko kvaliteto. Tudi na razvoj naših dodatnih materialov je zelo vplivala, saj je bila ena prvih firm, ki so tudi pri nas reševale probleme varilne tehnologije.

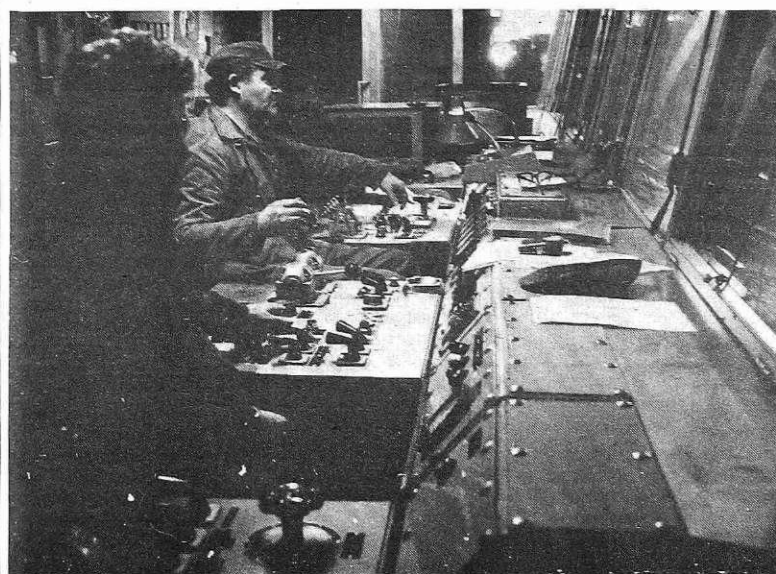
Ogled tovarne je bil posebej zanimiv za udeležence iz obratov Elektrode in Žičarna, saj so si ogledali proizvodnjo oploščenih elektrod in polnjene žice ter proizvodnjo vlečnih žic za varjenje v zaščitnih plinih in pod praškom. Največji delež pro-

izvodnje te avstrijske tovarne predstavljajo specialni materiali, med njimi tudi elektroda na žico premera 24 milimetrov.

Gostitelji so udeležence ekskurzije zelo lepo sprejeli in jim omogočili ogled vsega, kar jih je zanimalo, zato je bila ekskurzija zelo poučna in jo ocenjujejo za zelo koristno.

Ogled je organiziralo predsedstvo društva, sredstva pa so prispevali člani društva (zbrali so jih od tečajev v CSUI), občinska zveza inženirjev in tehnikov ter zasebniki.

Lilijana Kos

V komandni kabini štelka (foto: I. Kučina)

Komisija za družbeno aktivnost žensk pri konferenci osnovnih organizacij sindikata Železarne organizira strokovno predavanje na temo

Žena v klimakteriju

Predaval bo dr. Branimir VLADIKOVIČ. Predavanje bo v torek, 2. junija, ob 12. uri v dvorani samoupravljalcev.

»VRINJENI« NASLOV

V prejšnji številki Železarja je zaradi velikega števila prispevkov izpadel zapis Boža Benedika o Franci in Florijanu Jerman. Žal se nam je na 7. strani pod naslovom »Dan varnosti — 13 maj« vrinili le naslov tega prispevka. Bralkam in bralcem glasila se za neljubo napako opravičujemo.

Uredništvo

NESLIŠNO RAZSTRELIVO

V NDR so razvili neslišno razstrelivo, ki ga 99 % sestavlja apno in cement.

Po poročilih agencije ADN sestavljajo preostanek patentiranega praška DEMOLIT specialne kemikalije. DEMOLIT je predvsem namenjen uporabi v gradbeništvu. Pomeša se z vodo — z dobljeno mešanico se napolnijo izvrtine v materialu, ki ga je treba razstreliti (skale, beton, zid). V poročilu je rečeno, da DEMOLIT vzhaja kot kvas. In to s tolikšno močjo, da razžene tudi najbolj trd material. To so pokazali testi z marmorjem in z marmorju podobnim TRAVERTINOM. Posebna prednost novega sistema je v tem, da niso več potrebne varnostne zapore gradbišč, objektov in cest, za kar se je porabilo veliko časa in denarja. Poleg tega pa ne povzroča ne hrupa ne prahu.

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

25. maja, Emil AŽMAN, sektor novogradenj, Žirovnica, Breg 129, ☎ 80-243.
26. maja, Božidar BARTELJ, poslovodni odbor, Žirovnica, Zabreznica 44 b, ☎ 80-726.
27. maja, Janez BEGEŠ, Elektrode, Lesce, Na trati 59, ☎ 74-766.
28. maja, Janez BIČEK, TOZD Talilnice, Jesenice, Udarna 9, ☎ 83-193.
29. maja, Lado ŠKETA, Plavž, Bled, Alpska 1, ☎ 77-136.
30. maja, Jože KOBENTAR, kadrovski sektor, Hrušica 19.
31. maja, Aleksander KAVČIČ, Hladna valjarna Jesenice, Jesenice, Tito-va 85, ☎ 81-413.

Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.

V času dežurstva je dežurni dolžan opraviti obhod po železarni, svoje pripombe vpisati v dežurno knjigo ter o tem ob predaji dežurstva poročati podpredsedniku poslovnega odbora.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 25. 5.	Dušan Bak	Franc Bernik
Torek — 26. 5.	Stane Eržen	Zdravko Smolej
Sreda — 27. 5.	Marjan Endliher	Miroslav Zupan
Četrtek — 28. 5.	Rajko Petraš	Janko Cerkovnik
Petek — 29. 5.	Franci Zupančič	Anton Burja
Sobota — 30. 5.	Marjan Trontelj	Alojz Varl
Nedelja — 31. 5.	Miha Šlibar	Jože Zidar

Služba obratne ambulante

Od 25. do 30. maja bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
Dispanzer za borce od 6.30 do 7.30.
POPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik — Tili.
V soboto, 30. maja, samo dopoldne: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik — Tili.

ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar in III. zobna ambulanta — mag. dr. stomat. Bela Gazafi.
Za Vatrostalno: od 9.30 do 10.30.
POPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
Za borce od 13. do 14. ure.
V soboto, 30. maja, samo dopoldne: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. do 10.30, popoldan od 12. do 17.30.
Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

23. in 24. maja, Anton MOHORČ, Jesenice, Kurirska 1 a, ☎ v službi 83-281.

Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Kadrovsko gibanje v preteklem mesecu

	bolniška odstotnost %	porodniška odstotnost %	rednaletna odstotnost %	ostala odstotnost %	skupna odstotnost %
Vodstvo Talilnic	—	—	—	—	—
Plavž	8,32	—	5,95	0,41	14,68
Jeklarna	5,79	0,15	6,59	0,59	13,12
Livarna	6,80	—	7,39	0,66	14,85
TOZD TALILNICE	6,36	0,11	6,52	0,56	13,55
Vodstvo Plošč. prog.	—	—	2,27	—	2,27
Valj. bl. št.	7,70	0,30	8,02	0,59	16,61
Valj. deb. ploč.	6,83	—	7,63	0,45	14,91
HL. valj. Bela	6,78	—	7,55	0,85	15,18
HL. valj. Jes.	9,41	—	7,52	0,64	17,57
Profilarna	7,00	—	5,12	0,48	12,60
Vratni podboji	13,74	4,55	5,74	0,15	24,18
TOZD PLOŠČ. PROG.	7,80	0,26	7,50	0,61	16,17
Vodstvo Okrog. prog.	—	—	4,55	—	4,55
Valjarna žice	5,28	—	6,31	0,93	12,52
Žičarna	7,22	0,79	10,00	0,73	18,74
Jeklovlek	6,38	1,42	6,57	0,32	14,69
Elektrode	9,93	2,54	11,41	0,72	24,60
Želblarna	7,68	1,34	4,01	0,83	13,86
TOZD OKROG. PROG.	7,58	1,33	8,65	0,70	18,26
Vodstvo Teh. dejav.	—	—	2,27	—	2,27
Strojne delavnice	5,37	1,45	7,66	0,53	15,01
Remontne delavnice	4,10	1,17	4,50	0,74	10,51
Vzdrževanje	5,37	0,24	4,71	0,81	11,13
Energetika	5,62	0,42	6,62	0,79	13,45
Transport	6,51	0,29	5,85	0,69	13,34
TOZD TEH. DEJ.	5,28	0,69	5,53	0,72	12,22
TOZD KOMERCIJALA	4,96	4,55	5,49	0,52	15,52
FRS	2,61	6,70	5,23	0,16	14,70
KSI	6,90	1,80	6,62	1,32	16,64
ETN	3,41	1,26	5,69	0,68	11,04
DSSS	4,53	2,24	5,95	0,83	13,55
TOZD DRUŽ. STAND.	6,98	7,93	5,57	0,44	20,92
ŽELEZARNA	6,15	1,18	6,54	0,68	14,55

utrip sds Vzdrževanje plavž

Ekipe vzdrževalcev plavža se je ob začetku obratovanja nove jeklarne bistveno zmanjšala. Od 80 delavcev strojnega in elektrovdzdrževanja jih je ostalo samo še okrog 30, zato so se tudi prejšnje tri samoupravne delovne skupine združile v eno samo. O problemih in težavah, ki jih imajo pri svojem delu, smo se pogovarjali z vodjo vzdrževanja plavža Stanetom Mencingerjem, asistentom elektrovdzdrževanja Andrejem Oblakom in elektrovdzdrževalcem Alojzom Becom.

»Delo vzdrževalcev zajema široko paleto delovnih področij od hidravlike do instalacij,« pravi Stane Mencinger. »Delovni pogoji na plavžu so slabi, saj delo poteka večinoma na prostem v vročini in hrupu, delavci pa so izpostavljeni tudi raznim plinom in prepihu. Naše sanitarije so slabe in zastarele, kopalnice pa grajene v nadstropjih, zaradi česar prihaja ob obilnejšem trošenju tople vode v spodnjih nadstropjih do pomanjkanja le-te v zgornjih; tako se delavci ob koncu dneva večkrat ne morejo umiti, čeprav je njihovo delo tako, da to sodi med osnovne delovne pogoje.«

Ker sedaj razpolagajo samo s 30 lastnimi vzdrževalci in delajo po sistemu 4+1, lahko pokrijejo posamezne profile delavcev (strojnikarje, električarje, ključavničarje, mazilne tehnike) le z enim delavcem na dno. Poleg tega zaposlujejo še delavce zunanjih podjetij (hidromontaže, Metalne), ki pa se morajo šele navaditi na vzdrževalska dela, saj so usposobljeni predvsem za montažo; fluktuacija teh delavcev je izredno velika. Večina zaposlenih na plavžu je iz drugih republik in ob koncu tedna odhaja domov, tako da niso dostopni vedno, kadar jih potrebujejo.

»Usposobljenost naših delavcev je zadostna, vendar se bodo morali dodatno usposabljanje, če se bodo zaposlili drugje. Del pri vzdrževanju plavža so vajeni in jim zato ne dela težav, vprašanje pa je, ali bi bili uspešni, če bi odšli drugam. Mislim, da bi morali vpeljati neko stalno obliko dodatnega izobraževanja in usposabljanja delavcev ne samo v našem obratu, ampak v celotni železarni ter s tem povezati tudi nagrajevanje.

Ker lahko naši vzdrževalci opravijo vsak mesec precej nadur, so njihovi osebni dohodki relativno dobri; zlasti to velja za zadnje tri mesece, ko drugače kot z nadurami ni bilo mogoče opraviti vsega dela.

Reorganizacija, ki smo jo izvedli v naši železarni, na vzdrževanje plavžev ni vplivala. Področje plavžev se že vrsto let obravnava kot nepotrebno zlo in je ob reorganizaciji še naprej predvideno za odpis. Sicer pa glede reorganizacije znotraj obratov tako še ni nič določenega in rešenega. Sama sprememba organiziranosti brez pridobivanja ustreznega kadra in spremenjenega nagrajevanja ne bo dala želenih rezultatov. Veliko govorimo o tem, da je treba dati pravega človeka na pravo mesto. Mene pa zanima, kdo je tisti pravi človek, ki bo določil, kateri delavec je naj-

bolj primeren za posamezno delovno mesto.

Kadar se na sestankih samoupravne delovne skupine obravnava obratna problematika, se člani aktivno vključujejo v njeno reševanje. Delavci so zainteresirani za dobro delo in popravila ter pripravljeni delati toliko časa, dokler okvar ne odpravijo; pri tem se ne ozirajo na delovni dan ali čas. Zato tudi sodelujejo pri dogovarjanju o poteku, razporedu in obsegu načrtovanih del na sestankih SDS. Tako rešujemo pri nas probleme in težave, ki so v neposredni zvezi z vzdrževanjem; delavci razumejo, da se vseh problemov ne da takoj urediti in zaupajo v interno reševanje stvari. Manj pa se delavci vključujejo v reševanje širših problemov delovne organizacije, saj jih zanima predvsem tisto, kar jih neposredno prizadane. Za poglobljeno razpravljanje o raznih gradivih na sestankih SDS zmanjkuje časa, pa tudi sicer je o marsičem nesmiselno razpravljati, ker delavci stvari ne poznajo. Samoupravnih sporazumov, ki jih morajo potrjevati, je veliko preveč, zato delavce samo begajo; čas za njihovo sprejemanje je smešno kratek v primerjavi s časom njihovih priprav (sestavljajo jih več mesecev ali celo let, sprejeti pa jih moramo v nekaj minutah),« je še povedal Mencinger.

Andrej Oblak je asistent elektrovdzdrževanja na plavžu, hkrati pa

tudi vodja samoupravne delovne skupine vzdrževanje plavža. Pravi, da se pri svojem delu srečujejo s pomanjkanjem delavcev, ki bo odslej še bolj očitno, saj je precej ljudi odšlo v Jeklaro 2. Zaradi majnega števila delavcev, ki so vajeni dela pri vzdrževanju njihovega obrata, že prihaja do zastojev. Pomagajo jim sicer delavci zunanijh firm, ki pa jih ne morejo uporabiti za samostojno delo, ker niso vajeni specifičnih vzdrževalnih del. Bliza se čas dopustov, zato bodo ti problemi postali še večji; še naprej jih bodo morali reševati z nadurnim delom. Zaradi ustavitve enega od plavžev, ki jo predvidevajo v kratkem, ne bodo imeli vzdrževalci nič manj dela. Na samem plavžu namreč ni toliko popravil kot na spremljajočih objektih (v aglomeraciji, rudarni, ...).

Pogoji, v katerih delajo vzdrževalci plavža, so vedno težji, saj so naprave čedalje bolj zastarele in iztrošene. Ugotavljajo, da delavci v proizvodnji vedno slabše ravnaajo z njimi, ker računajo, da bo obrat tako kmalu ukinjen; opuščajo običajno skrb za naprave, čiščenje ipd.

»Naša SDS se sestaja po potrebi, kadar dobimo gradiva, ki jih je treba obravnavati. Poleg tega na sestankih pod točko razno obravnavamo tudi obratne probleme, ki jih ne rešimo sproti. Delavci kar dobro sodelujejo na sestankih delovnih skupin; postavljajo razna vprašanja, na katera dobivajo večinoma tudi odgovore. Sicer pa so gradiva, ki jih dobivamo, preobširna; večkrat vključujejo stvari, ki ne spadajo na sestanke SDS. Delavci se pritožujejo, da morajo sprejemati zadeve, ki jih ne poznajo, potem pa so oni krivi, če gre kaj narobe.

Člani naše SDS so nezadovoljni z novim načinom vrednotenja del in nalog, kar dokazujejo številne pritožbe na delavski svet. Formalno smo v povprečju pridobili eno kategorijo in pol, dejansko pa verjetno nič. Reorganizacija pri nas zaenkrat še ni ničesar izboljšala. Delo še naprej poteka po starem,« je dejal Andrej Oblak.

Elektrovdzdrževalec na plavžu Alojz Bec meni, da so bistvene težave pri njihovem delu vezane na pomanjkanje ustreznih usposobljenih delavcev. To občutijo zlasti ob večjih okvarah in v času dopustov.

»Strojni park, ki ga vzdržujemo na plavžu, je precej iztrošen,« pravi Bec. »Glede na to imamo še malo zastojev. Naprave usposabljam, kakor in kolikor se pač da.

Osebnih dohodkov pri nas je kar dober, ker imamo precej nadur. Poleg tega delamo po sistemu 4+1, kar se tudi pozna pri plači. Z zadnjo reorganizacijo se naše delo ni spremenilo.«

Tanja Kastelic

ZAENKRAT LE TOLIKO!

Kot je znano, je bila 13. maja v prostorih Kazine na Jesenicah ustna obravnava pred Sodiščem združenega dela v Kranju. Sodišče je obravnavalo predlog 16 predlagateljev iz delovne skupnosti KSI glede nepravilnega ovrednotenja del in nalog.

O vsebini sporne zadeve so bralci Železarnja obveščeni, saj je bilo v začetku leta nekaj polemičnih člankov o prevrednotenju del in nalog. S te prve obravnave povzemamo le sklep, da se izda vmesna odločba o zakonitosti sklepa delavskega sveta delovne organizacije Železarna Jesenice v zvezi s spremembo lestvice kategorij.

Nadaljevanje ustne obravnave je preloženo za nedoločen čas. Podrobneje bomo poročali, ko bo sporna zadeva zaključena.

Uredništvo

SONČNA ENERGIJA ZA VARJEJKE KOVIN

Znanstveniki ukrajinske akademije znanosti so končali poskuse pri varjenju kovin s sončno energijo.

S posebnim koncentradorjem nekaj tisočkrat okrepijo sončne žarke in jih pod določenim kotom povečajo na paraboličnem ogledalu s premerom dveh metrov. V gorišču nastane temperatura 3500 stopinj Celzija, pri kateri lahko varijo praktično vsak material, nekateri pa celo izparijo.

Po mnenju strokovnjakov bi utegnil biti poskus spodbuda za razvoj novega tehnološkega postopka, na primer sinteze materiala z vnaprej danimi parametri.

LASERSKA PRIPRAVA JEKLENE PLOČEVINE ZA BARVANJE

Japonska firma Kawasaki Steel je razvila nov način priprave jeklenih pločevin za barvanje — obdelavo z laserskimi žarki.

Doslej so ta material pripravljali tako, da so uporabljali iskre ali močne udarne curke. Jeklene pločevine, ki so jih obdelovali na ta način, po barvanju niso imele najbolj ravne površine. Po novem pa z matematično natančnostjo z laserjem zvrtajo nešteto drobnih luknjic z istim premerom in globino.

Ta način priprave jeklene pločevine za barvanje ni nič dražji od načinov, ki so jih uporabljali doslej.

Pregled sestankov SDS

(Iz programa samoupravnih aktivnosti za april)

Iz OBRATA HLADNA VALJARNA JESENICE smo prejeli zapisnike SDS vodstva obrata, hladna valjarna 1, 2 in 3, adjustaza hladne valjarne, skladišče vložka, žarilnica 1, 2, 3 in 4 ter lužilnica. SDS so med drugim obravnavale tudi delo in problematiko v prvem četrtletju. SDS vodstvo obrata ocenjuje delo v prvem kvartalu kot uspešno. Plan so dosegli 101,8 odstotno, čeprav je bila proizvodnja jekel nekoliko slabša (76,46 %), in to predvsem zaradi zastarelosti strojnega parka. Največji problem v prvem četrtletju so predstavljale reklamacije. Kumulativna reklamiranega materiala je namreč presegla 4 odstotke. Velik del reklamacij je posledica slabega in neodgovornega dela. SDS hladna valjarna 1 in adjustaza hladne valjarne v zvezi s proizvodnjo v marcu pripominjata, da »so bili rezultati nadpovprečni, OD pa zelo nizek, tako da delavci niso motivirani za boljše delo«. Skupini ponovno opozarjata, da je treba poskrbeti za gretje v naslednji zimi, saj je sedaj čas, da se iščejo napake in da se delo pospeši, ne pa šele potem, ko pritisne mrz. Rezalci na SK 2 so opozorili, da je elektrooprema iztrošena (vlek) in da je zaradi tega oviran normalni potek dela. Tudi SDS hladna valjarna 2 opozarja na problem gretja v obratu. Čeprav je bil plan dosežen, so za marec prejeli nižje osebne dohodke, opozarja SDS hladna valjarna 3. Predlagali so tudi, naj se v kopalnici kompletirajo mešalne baterije in popravijo ventili za regulacijo mrzle in tople vode. SDS žarilnica 1 predlaga, naj se zbrusi ušesa pri pušah za saržiranje žice ter da naj se neuporabni material, katerega je v žarilnici v izobilju, čimprej odpelje v reno. SDS žarilnica 2 ima ponovno pripombe na izvajanje raznih popravil. Delovodjo so zadolžili, naj opozori obratovodja na probleme, ki že nekaj časa ovirajo normalen potek dela. Vodja SDS je člane opozoril tudi na konkretne primere nediscipline in neizpolnjevanja delovnih nalog. Pogovarjali so se tudi o medsebojnih odnosih. SDS žarilnica 3 ni bila zadovoljna z odgovorom na zastavljena vprašanja. Pripombo so imeli tudi na razsvetljavo v žarilnici, predlagali so, naj se zaostri kontrola nad predčasnimi odhodi z delovnega mesta. SDS lužilnica pod razno vprašuje, zakaj imajo nekateri delavci tudi po 100 ali več nadur izplačanih kot nagrado. Zanima jih, če so vse te nadure upravičene.

Iz OBRATA PROFILARNA smo prejeli zapisnike SDS vodstva obrata, profilarna 1 in 2 ter predelava profilarne. Na sestanku SDSprofilarna2 je bilo pod razno zastavljeno vprašanje glede popravila kaloriferjev za ogrevanje obrata. Delavci, ki je to vprašanje postavil, je še dodal, da je minilo že 15 let in da se glede ogrevanja obrata ni še nič spremenilo. Na skupnem sestanku ostalih treh SDS je eno izmed delavk zanimalo, zakaj mora delati na vseh delovnih mestih po obratu. Odgovor se je glasil: »Je pač takšna situacija in takšne so potrebe!«

TOZD Okrogli program

V OBRATU VRATNI PODBOJI so se delavci zbrali na skupnem zboru. Pod razno opozarjajo na pomanjkanje moških delavcev — varilcev.

Iz OBRATA ŽIČARNA smo prejeli zapisnike SDS vodstva obrata, žičarna I-1, I-2, I-3, II-1 in II-2, patentirnica, pocinkovalnica, votličarna in adjustaza. SDS so med drugim obravnavale tudi kvaliteto problematiko. SDS vodstvo obrata je v zvezi s to točko zavzela naslednje stališče: »Obravnavali smo tudi reklamacije VAC žice s strani avstrijske firme Wagner. Vse preiskave pri nas so pokazale, da žica odgovarja zahtevam. Zato zahtevamo, da predstavniki žičarne in marketinga na mestu uporabe ugotovijo in preverijo vzroke, zaradi katerih nam kupec že drugo količino reklamira oziroma hoče vrniti. SDS žičarna I-1 v zvezi z izvajanjem sklepov prejšnjega sestanka ugotavlja, da odgovorov niso prejeli in da tudi novih vprašanj nimajo. SDS žičarna II-1 ocenjuje, da je reklamacij več zaradi zaostrenega položaja na tržišču. Skupina opozarja, da plan tudi z dodatnim delom komaj dosegajo. Skrbijo jih, kako bo v poletnih mesecih, ko je dodatnega dela manj. SDS žičarna II-2 ugotavlja, da so tako v februarju kot marcu dosegli dobre proizvodne rezultate in jih zato toliko bolj zanima, zakaj ni bila izplačana premija za finančno realizacijo Železarne. Po njihovem mnenju »se v bodoče ne izplača več delati nadur ob prostih sobotah za doseganje plana obrata in Železarne«. Po oceni te SDS število reklamacij in teža reklamacij narašča predvsem zaradi slabega vložka iz žične valjarne, jeklarne in lužilnice HVŽ. Podobnega mnenja je tudi SDS pocinkovalnica. Takole pravijo: »Veliko je reklamacij, ki niso žičarskega izvora. Ker gre za končni izdelek, dobi reklamacijo žičarna. Menimo, da to ni pravilno in ne pošteno.« SDS votličarna je v zvezi s proizvodnimi rezultati v februarju in marcu sprejela naslednje stališče: »Menimo, da se še vedno preveč gleda, da se doseže proizvodni plan po teži, premalo pa se gleda na kvaliteto in asortiment izdelkov. To se lepo vidi pri osebnih dohodkih v preteklem mesecu. Glede reklamacij menijo, da je treba povečati predvsem avtokontrolo lastnega izdelka. SDS adjustaza žičarne meni, da bi veliko reklamacij lahko preprečili z disciplino in malo bolj vestnim delom.

Iz OBRATA VALJARNA ŽICE smo prejeli zapisnike SDS vodstva obrata ter valjarna žice 3 in 4. SDS vodstvo obrata ocenjuje, da vzdrževalci slabo in neodgovorno »poslujejo« s še uporabnimi rezervnimi deli za njihov obrat. Delavci, ki delajo na odpremi, še posebej zanima, zakaj se že več kot dve leti ne nabavi rezervnih koles za vilicarje. Na sestanku SDS valjarna žice 3 je bilo precej pripomb na račun nizkega osebnega dohodka. Menijo, da glede na visoko stopnjo zastarelosti in iztro-

šenosti delovnih naprav ne morejo ustvariti dovolj visoke produktivnosti (plana). Delovne naprave so včasih tudi slabo vzdrževane oziroma popravljene, pa tudi rezervnih delov ni. Od obratovodstva zahtevajo odgovor na vprašanje, kaj se misli ukreniti v zvezi s to problematiko. Ustrezna pojasnila zahtevajo tudi v zvezi s kadrovsko problematiko. Delavci namreč odhajajo, novih pa na izpraznjena delovna mesta ni. Zaradi takšnega stanja je vprašljiva tudi varnost dela na izmenih. Tudi SDS valjarna žice 4 v zvezi z izvajanjem sklepov zadnjega sestanka ugotavlja, da problematika kadrovanja novih delavcev za obrat ni rešena in da se tudi stanje na področju vzdrževanja ne izboljšuje.

SDS je pod razno razpravljala tudi o proizvodnih rezultatih v mesecu marcu in soglasno ugotavlja, da so bili proizvodni rezultati »izredno slabi«. Kot vzrok navajajo »slabo stanje naprav pred letnim remontom«. Pripombe so imeli tudi glede osebnih dohodkov.

Iz OBRATA JEKLOVLEK smo prejeli zapisnike SDS vodstva obrata, hladna predelava 2 in 3, adjustaza 1 in 2 ter brusilnica 1 in 2. SDS vodstvo obrata predlaga, naj bi bilo vratarstvo mesto na Beli, ki je sicer zaprto, odprto vsaj ob šesti, štirinajsti in dvaindvajseti uri. SDS hladna predelava 2 ugotavlja, da se je vzdrževanje delovnih naprav v zadnjem času »veliko poslabšalo«. SDS hladna predelava 3 opozarja, da nekateri delavci v obratu ne žigosajo kartic. Dodajajo, da so kartice z imeni prazne in nežigosane že 15 dni. SDS adjustaza 2 je predlagala, da bi tudi v adjustazi ravnalci in prekladalci dobili spodnje perilo in dve delovni obleki. Sklicujejo se na to, da imajo pri žarjenem materialu opraviti s prahom in škajo, pa tudi z masčobami (v vseh pogojih dela). Tudi rezalci imajo opraviti z mastnim materialom, pri delu pa je tudi veliko možnosti, da se jim obleka raztrga, tako da sta po dve delovni obleki na leto gotovo uničeni; prosijo tudi za popravilo ali zamenjavo vhodnih vrat. Pravijo, da se na takšnem prepihu, kot ga imajo sedaj v obratu, ne da delati.

Iz OBRATA ELEKTRODE smo prejeli zapisnike SDS vodstva obrata, rezalnica 1 in 2, oplaščevalnica 1 in 2, priprava elektrodnih mas, transport-skladiščenje ter aglo in taljeni praški. SDS rezalnica 1 in oplaščevalnica 1 opozarjata, da je zobozdravstvo za delavce Železarne še vedno slabo urejeno. Od oddelka vodne energije zahtevajo pisno pojasnilo, zakaj ob koncu dneva ni dovolj vode. Na skupnem sestanku preostalih SDS (udeležilo se ga je 110 delavcev) so bili delavci seznanjeni, da se lahko včlanijo v Društvo za pomoč duševno prizadetim Jesenice.

Iz OBRATA ŽEBLJARNA smo prejeli samo zapisnik SDS orodjarna. Obravnavala je zadeve iz programa samoupravnih aktivnosti za april.

(nadaljevanje prihodnjic)
Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje — Božidar Lakota

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

Pionirski foto

Otvoritev letošnje 27. republiške pionirske foto razstave bo v soboto, 23. maja, ob 9.30 v osnovni šoli Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela na Jesenicah. Na otvoritvi bodo podeljene plakete in diplome najboljšim mladim fotografom v republiki, katerih fotografije je izbrala žirija v sestavi: predsednik Janez Juvan, kandidat za mojstra fotografije, člana Franc Kolman, kandidat za mojstra fotografije in Roman Savinšek, akademski slikar — likovni pedagog. Žirija je pregledala in ocenila 487 fotografij 119 učencev iz 25 osnovnošolskih fotokrožkov po pravilniku Foto zveze Jugoslavije. Tema razstave je bila svobodna, posebne nagrade pa so bile razpisane za planinske in športne fotografije ter za fotografije z motivi o ohranjanju tradicij NOB, fotografije dela in podrobnosti v industriji, gradbeništvu, lesarstvu ipd.

Na republiški pionirski fotoraščavi bo razstavljenih 211 fotografij 91 učencev iz 25 krožkov. Mladim fotoamaterjem bodo podeljena naslednja priznanja:

Plakete za kolekcije: zlata plaketa »Janez Puhar« Simonu Tanšku — OŠ Narodnega heroja Rajka Hrstnik, za fotografije Cevi I, II, III; srebrna plaketa »Janez Puhar« Klavdiji Tušar — OŠ Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela, za fotografije Plot I, II, III; bronasta plaketa »Janez Puhar« Poloni Malenšek — OŠ Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela, za fotografije Bradač I, II, III.

Diplome za kolekcije: Bernardu Prešernu — OŠ Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela, za fotografije Pričakovanje I, II, III; Igorju Markoviču — OŠ Katja Rupena Novo mesto, za fotografije Naše mesto I, II, III; Urošu Florjančiču — OŠ Katja Rupena Novo mesto, za fotografije Maškare I, II, III; Tanji Justin — OŠ Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela, za fotografije Osamljena, Po opravih, Otroško veselje; Andreju Muharju — OŠ Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela, za fotografije Učna ura, Družina, Po nakupu.

Plakete za posamezne fotografije: zlata plaketa »Janez Puhar« Blažetu Birku — OŠ A. T. Linhart Radovljica, za fotografijo V parku sneži; sre-

brni plaketa »Janez Puhar« Sebastjanu Fonu — OŠ Karavanskih kurirjev NOB, za fotografijo Delavnost in Janezu Korpiču — OŠ Prežihov Voranc Jesnice, za fotografijo Sestre; bronaste plakete »Janez Puhar« Petru Bohincu — OŠ A. T. Linhart Radovljica, za fotografijo Stara lokomotiva, Blažu Dobravcu — OŠ Karavanskih kurirjev NOB, za fotografijo Čakajoča in Gabru Zgavcu — OŠ Tone Čufar Jeseice, za fotografijo Spust.

Diplome za posamezne fotografije: Petru Čadežu — OŠ A. T. Linhart Radovljica, za fotografijo Avtoportret; Jerneju Jazbecu — OŠ Katja Rupena Novo mesto, za fotografijo Prečna; Boštjanu Škrabcu — OŠ Katja Rupena Novo mesto, za fotografijo Obrazi; Damjanu Horvatu 2 OŠ Jeseniško-bohinjski odred Kranjska gora, za fotografijo Stari ata in Štefanu Grabnarju — OŠ Narodnega heroja Rajka Hrstnik, za fotografijo Vztrajnost.

Posebne nagrade: za planinske fotografije: Aniti Abram — Zima v dolini 1, 2, 3 (kolekcija), Bražu Dobravcu — v Dolini in Elvisu Demšarju — Za spomin (vsi OŠ Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela).

za športne fotografije: Bojanu Podgorniku — FIS Bohinj 86 (OŠ dr.

J. Mencinger Bohinska Bistrica), Damjanu Ravniku — Polet hrbtno (OŠ Edvarda Kardelja Polje — Ljubljana) in Gregu Aliču — Tekma 1, 2, 3 (kolekcija — OŠ Karavan. kurirjev NOB Koroška Bela).

Za fotografije, ki prikazujejo ohranjanje tradicij NOB (kurirčkova pošta, obisk obeležij, obeležje podobnosti): Matjažu Horvatu — V boj za boljšo prihodnost, (OŠ Dane Šumenjak Murska Sobota), Poloni Juhart — Spomenik prvoborki (OŠ Vera Šlander Polzela), Gabru Kristanu — Uporniki (OŠ Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela), Marju Sotlarju — Kurirčkova pošta (OŠ Gustav Šilih Titovo Velenje) in Borisu Simičiču — 9. korpus in 95 ranjencev (OŠ Postojna).

za fotografije, ki prikazujejo delo in podrobnosti v industriji, gradbeništvu, drobnih obrti itd.: Anžetu Novaku — Na separaciji I. II. III. (kolekcija — OŠ Tone Čufar Jeseice), Petru Novaku — Na sejmu 1, 2, 3 (kolekcija — OŠ Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela), Maji Ogrižek — Rezbarja (OŠ Peter Kavčič Škofja Loka), Bojanu Škrjancu — Odkovek (OŠ Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela in Miru Šavlu — Na pregledu (OŠ Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela).

Lepo bi bilo in prijetno za goste in gostitelje, če bi se udeleženci otvoritve — učenci, katerih fotografije bodo razstavljene, udeležili tradicionalnega pohoda Ježkovega odreda na Pristavo v Javorniškem rovtu, ki bo gotovo še ves bel od narcis. Hoje je za okrog uro in pol, dostop pa je mogoč tudi s prevoznimi sredstvi. Razstavo organizira klub mladih tehnikov osnovne šole Karavanskih kurirjev NOB, omogočili pa so jo ZOTK, ZKO, skupščina občine in občinska ZPM Jesenice.

Organizacijski odbor

PRIPRAVLJENOST

JE VEDNO BOLJŠA

KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE

(TITO)

Reševanje ob potresu

Prva faza je pravzaprav pričetek in obenem tudi nadaljevanje tistega, kar so dotedaj opravili občani sami. Ta faza ni časovno omejena, zajema pa pregled ruševin in reševanje plitko zasutih žrtev. Po številu rešenih ljudi je najbolj učinkovita. Značilno za delo v tem obdobju je, da lahko sodelujejo tudi reševalci, ki niso posebej izvežbani za reševanje. Torej sodelujejo splošne enote, gradbena operativa, enote teritorialne obrambe, delovni ljudje in občani.

V drugi fazi reševanja sodelujejo strokovno usposobljeni reševalci. Število rešenih je v tej fazi precejšnje, za reševanje posameznika pa je potreben le krajši čas.

V tretji fazi rešujemo predvsem ljudi, ki so v ruševinah preživeli; reševanje poteka iz globin porušenih stavb. Za dela v tej fazi so reševalci visoko strokovno usposobljeni. Reševalci imajo tudi posebno opremo, uporabljajo tudi mehanizacijo. Število rešenih je razmeroma skromno, časa za vsakega rešenega pa se porabi mnogo.

Četrta faza rešuje globoko zasute, vendar je živih zelo malo. Reševalci za vsakega porabijo ogromno časa. Reševalci uporabljajo najsoodnejšo opremo — reševalci so visoko strokovno usposobljeni, drzni in pogosto tvegajo tudi svoja življenja.

V peti fazi popolnoma odstranjujejo ruševine. Iz preostalih ruševin rešujemo preživele ter izvlečemo vse mrtve. Ta faza je začetek naslednjih del: sanacija zemljišča, dezinfekcija, deratizacija in požig vseh organskih ostankov.

Vedečo vlogo pri reševanju prevzema civilna zaščita, ki vodi organizacijo in usklajuje sodelovanje. Dosedaj so se izjemno dobro izkazale enote JLA in TO. V razmerah pretrganih zvez je nenadomestljiv sistem opazovanja in obveščanja preko radioamaterske zveze.

Po poteh karavanskih kurirjev NOB

Občinska konferenca ZSMS Jesenice, krajevni odbor ZZB NOV Javornik — Koroška Bela in OŠ Karavanskih kurirjev NOB vabijo na tradicionalni pohod po poteh karavanskih kurirjev NOB na Pristavo.

Zbor udeležencev bo v soboto, 23. maja ob 9.30 pred osnovno šolo Karavanskih kurirjev NOB na Koroški Beli. Zaključek pohoda bo s krajšo slovesnostjo pred domom kurirjev na Pristavi ob 12.30. V primeru slabega vremena pohod odpade.

18. SREČANJE MLADIH ZGODOVINARJEV V KRANJU

V okviru Zveze prijateljev mladine Slovenije in Zveze pionirjev Slovenije je bilo organizirano 18. srečanje mladih zgodovinarjev v Kranju. Na razpis se je odzvalo mnogo šol iz vseh koncev Slovenije; učenci — mladi zgodovinarji, pa so opisovali predvsem ustvarjalne osebnosti in razvoj NOB v svojem domačem kraju.

Člani zgodovinskega krožka naše šole smo se prvič lotili zahtevne raziskovalne naloge ter z njo predstavili akademskega slikarja in kiparja Jakca Torkarja, ki je s svojimi deli vdihnil svojevrsten pečat našemu kraju. Njegova dela srečamo vsepovsod. Zanimivo pa je bilo tudi njegovo življenje, predvsem mladost, ki je tesno povezana z zgodovinskimi dogodki v našem kraju. Tovariš Torkar nam je pri naši nalogi veliko pomagal, saj nam je obširno pripovedoval in nam dal s tem dovolj gradiva za uspešno delo. Za fotografije pa so poskrbeli člani fotokrožka naše šole.

Ljudski rek, da noben trud ne ostane nepoplačan, je povsem resničen. Nagrada za delo mladih zgodovinarjev je bilo srečanje v Kranju, na katerega bo imel vsak udeleženec nedvomno lepe spomine.

Srečanje se je začelo v četrtek, 14. maja, v Skuščini občine Kranj. Sprejeli so nas gostitelji, ki pa niso bili samo iz mesta, ampak tudi iz okolice, ker so nam hoteli Kranjčani predstaviti tudi svoje lepe okoliške vasi.

Drugi dan smo si ogledali vojašnico Stane Žagar, vojaki pa so nam pokazali mnoge spretnosti, ki jih morajo obvladati. Sledil je ogled dveh delovnih organizacij: Gorenjskega tiskarja in Gorenjskih oblačil, Prešernovega muzeja in še drugih znamenitosti Kranja. Ob 13. uri smo imeli kosilo na OŠ Bratstvo in enotnost, potem pa delo po skupinah. Tretja skupina, kamor smo spadali tudi mladi zgodovinarji naše šole, se je pogovarjala s slikarjem in kiparjem Hermanom Gvardjančičem, ki nam je pripovedoval o sebi, o svoji ljubezni do narave in o umetnosti nasploh, učenci OŠ Bratstvo in enotnost pa so nam pripravili kratek, a prijeten kulturni program. S tem se je drugi dan našega srečanja tudi končal. Odšli smo z gostitelji na domove, da bi se odpočili po napornem dnevu. A smo toliko doživeli, videli in slišali, navezali toliko novih poznanstev, da je bilo na spanje nemogoče misliti. A drugi dan nismo bili zato prav nič zaspani.

Na vrsti je bil namreč sklepni del srečanja, in sicer predstavitev najboljših nalog in podelitev priznanj.

Mladi zgodovinarji z naše šole nismo zaman vložili toliko truda v raziskovanje. Bili smo presenečeni in veseli, prav tako pa tudi naša mentorica tovarišica Bratunova, ko smo dobili srebrno priznanje za raziskovalno nalogo. Uspešno smo prebili prvi led in upam, da smo mlajšim, ki bodo še sodelovali pri takih nalogah, nakazali pot k uspešnemu raziskovanju zgodovine naših krajev in ljudi.

Nataša Salaja,
zgodovinarski krožek
OŠ Karavanskih kurirjev
NOV Kor. Bela

Obvestilo!

Občinska konferenca ZSMS Jesenice organizira ogled sklepne prireditve ob mesecu mladosti na stadionu JLA v Beogradu. Prijavite se lahko na občinski konferenci ZSMS Jesenice, Titova 86, do četrtega, 21. maja, do 15. ure. Stroški izleta znašajo 8.200 din.

OK ZSMS Jesenice

Koncert Heavy Company

29. maja bo v hali v Podmežakli nastopila tudi skupina HEAVY COMPANY z Jesenic. Po enoinpolletnem delovanju jih že lahko uvrščamo v sam vrh jugoslovanskega heavy metala. To so dokazali pred kratkim tudi z odličnim nastopom v Beogradu, kjer so zmagali na Hitu 202.

Skupina se s svojim heavy stilom, z zelo komercialnim vokalom in z izredno kitarsko interpretacijo zelo razlikuje od ostalih skupin pri nas. Njihova glasba spominja na angleške heavy skupine iz osemdesetih let.

HEAVY COMPANY sestavljajo: Bratko Košir, Mitja Svetina, Janez Pivk in Štefan Košir.

Za konec še enkrat vabilo vsem ljubiteljem glasbe na koncert 29. maja, kajti v hali v Podmežakli se nam obeta vroč nastop skupine HEAVY COMPANY.

S.L.

SLAVKO TARMAN

Jedrski raziskovalci S tragiko ovenčani kralji naših dni

17

Le matematik Richard Courant je vložil pritožbo. Bil je dober Nemec, toda ni mu bilo priznane. Leta 1936 se je preselil v Ameriko in postal predstojnik Courantovega matematičnega inštituta na newyorški univerzi. Napisal je vrsto pomembnih del iz funkcije teorije, teorije parcialnih diferencialnih enačb in njihove uporabe.

Jamesu Francku so takrat prizanesli. Bil je Nobelov nagrajenec in svetovno znan. Toda iz solidarnosti do kolegov je sam dal odpoved.

Petnajst let pozneje je James Franck razložil vlogo raziskovalca v tistih težkih časih: »V znanosti je navada, morca celo nače-

lo — iz ogromne zbirke nerešenih vprašanj izbrati tiste, ki jih je mogoče rešiti z obstoječim znanjem in tehničnimi možnostmi. Vzgojeni smo bili tako, da smo svoje rezultate podvržli najstrožji kritiki. Zaradi teh načel smo sicer malo vedeli, vendar to, kar smo znali, smo znali dobro. Raziskovalci smo očitno bili nezmerno uporabiti ta načela pri zamotanih vprašanjih političnega sveta in družbene ureditve. Bili smo preveč previdni in zato tolerantni. Zadrževala nas je objektivnost, da nismo v političnih nasprotjih zavzeli odločno stališče. Pravica v politiki ni bila le na eni strani. Tako smo poiskali najlažji izhod in se skrili v naš slonokošeni stolp.«

BIL JE EDEN TISTIH RAZISKOVALCEV — VZGOJITELJEV, KI SO POTRPEŽLJIVO ALI PA TUDI S SILO VZBUDILI V MLADIH LJUDEH SKRITE TALENTE

Niels Bohr (1885-1962) je bil danski teoretični fizik in je sodil med najodličnejše raziskovalce dvajsetega stoletja. V času političnega fanatizma je univerza v Kopenhagenu ostala otok miru in medsebojnega spoštovanja. Tam so se okrog Nielsa Bohra še vedno zbirali fiziki raznih narodnosti, ras in prepričanj. Medtem ko sta se v življenje narodov naselila laž in praznina, si je Bohrov krog raziskovalcev prizadeval odkriti resnico o skriti sliki atoma.

Leta 1911 je Bohr delal skupaj z Ernestom Rutherfordom v Angliji, bil je docent v Manchesteru ter univerzitetni profesor v rojstem mestu Kopenhagenu. Ustvaril je teorijo o zgradbi atoma za model, ki ga je predlagal Rutherford, (Bohrova teorija) skladno s kvantno teorijo in klasično fiziko.

Bohr, ki se sicer ni mnogo menil za svet, je učinkovito pomagal kolegom v državah z diktaturo. Mnogi jedrski raziskovalci, ki so še živeli v Nemčiji, so našli v nabiralniku Bohrovo vabilo. V njem je pisalo: »Pridite k nam, ostanite nekaj časa pri nas in v miru premislite, kam se boste kasneje napotili.« Kolegi, ki so se v jeseni 1933 pripeljali v Kopenhagen, so bili prisrčno sprejeti.

Resnično Bohrovo veličino so mladi raziskovalci spoznali v pogovoru z njim. Mlade fizike, ki so ga vprašali za strokovno mnenje, je veliki Bohr prisilil z vprašanji, da so se še podrobneje posvetili sprejeti nalogi. Kdor je po nekaj letih zapustil Bohrov inštitut, je vedel o fiziki več kot kdaj koli prej.

Niels Bohr je v svoji dolgi in uspešni karieri odkril marsikaj. Uspešno je pojasnil svetlobni spekter vodikovega atoma. V obdobju 1943-1945 je sodeloval v ZDA pri raziskavah, ki so bile uvod za izdelavo atomske bombe. Že leta 1939 je skupaj z Wheelerjem postavil teorijo, da je s termičnimi (počasni) nevtroni mogoče razbiti jedro urana 235.

Težko in odgovorno delo splošne varnostne službe

Prejšnji teden je bil dan varnosti — lepa priložnost, da se pogovorimo tudi o varnosti v naši železarni. O njej nam je spregovoril vodja splošne varnostne službe Florijan Mejač.

»Delo naše službe je usklajeno z zakonom o splošni ljudski obrambi in družbeni samozasčitni, zajema pa predvsem strokovna opravila za varovanje družbenega premoženja, kar opravljamo z varovanjem vhodov v Železarno, z zaščito nezavarovanih krajev v Železarni in z obhodi naših nadzornikov. Naši delavci skrbijo za družbeno premoženje tudi tako, da preprečujejo vstop v Železarno nepovabljenim osebam, in tako, da pregledujejo vozila in posameznike predvsem zaradi možnosti prinašanja nevarnih snovi v Železarno in zaradi možnosti tatvin.

Družbeno premoženje varujejo in skrbijo zanj vratarji, varnostniki in nadzorniki. Vratarji skrbijo za varnost v vratarnicah in na tehnično manj zaščitene področjih, varnostniki in nadzorniki pa koordinirajo njihovo delo in skrbijo za varnost na razprostranjenem prostoru naše železarne predvsem z rednimi obhodi. Rešujejo tudi probleme tatvin in preprečujejo nedovoljene izhode iz Železarne, čeprav to zadnje ni naše delo, ampak je stvar vodstva obratov oziroma tehnološke in delovne discipline.

Delo delavcev varnostne službe je zelo težko in odgovorno, zato ga ne more opravljati vsakdo. Delavec splošne varnostne službe mora biti moralno in politično neoporečen, kar pomeni, da ni bil kaznovan zaradi tatvine ali drugih podobnih prekrškov, da s svojim delom in obnašanjem ni povzročal škode in blatil ugleda naše države, samoupravnega socialističnega sistema in da pozna njegove temelje ter da pozna zakonska določila o varovanju družbenega premoženja. Imeti mora tudi pravičen odnos do ljudi in do dela ter sodelavcev. Če ima dober spomin in

smisel za opazovanje okolice, toliko bolje.

Ker naši nadzorniki in tudi drugi delavci delajo ob vsakem vremenu in ker jim velikokrat grozi, da jih kdo tudi fizično napade, morajo biti telesno dobro pripravljene in tudi duševno stabilni, da prenesejo vse možne psihološke pritiske, katerim so izpostavljeni pri svojem delu.

Žal v naši železarni tako med vodstvenimi kot med drugimi delavci še vedno prevladuje mišljenje, da je splošna varnostna služba manj pomembna in da nima odgovornih nalog. Vendar to ni res, saj je delo zelo odgovorno in lahko veliko prispeva k varnosti družbenega premoženja. Če namreč preprečimo večjo tatvino družbene lastnine ali večjo škodo, s tem preprečimo tudi odtujitev večjega dela delavčevega prispevka k ustvarjenemu dohodku, preprečujemo odtujevanje dohodka vsakega zaposlenega. Ker premalo poznajo vsebino dela splošne varnostne službe in vidijo le njene zunanje znake (ko se nadzorniki vozijo v službenem avtu, nikdar pa se nihče ne vpraša, zakaj in kam gredo), delavci pogosto z omalovaževanjem gledajo na nas in ne razumejo naših postopkov, ki kažejo le na vestno delo.

Dolžnost vodilnih v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih je, da ob vsaki večji tatvini oziroma poškodbi ali ob vsakem izjemnem dohodku o tem obvestijo splošno varnostno službo. To se ne dogaja vedno, kar tudi kaže na odnos do varnostne službe in na to, da se niti najbolj odgovorni delavci ne zavedajo njenega pomena.

Zaradi obsega in razpoteženosti je Železarna tehnično slabše zavarovana, zato bo na nekaterih mestih treba postaviti ograjo. Fizično varo-

vanje, ki ga izvajajo delavci splošne varnostne službe, je oteženo, ker nam stalno primanjkuje ljudi, saj imamo normativ izpolnjen le 70 odstotno. Pomagamo si s honorarnimi delavci, vendar tudi teh ni veliko, ker smo pri njihovem zaposlovanju omejeni starostno in časovno, zahtev pa so enake kot za redne delavce.

V Železarni je bilo že več predlogov, da bi povečali varovanje s tehničnimi pripomočki, vendar smo ugotovili, da tehnična zaščita ni najbolj primerna. Zvočne signalne naprave ne pridejo v poštev, ker je v Železarni veliko hrupa, svoje pa dodajata še cesta in železnica. Za digitalne alarmne naprave je območje varovanja preveliko, varovanje s kamerami pa je oteženo, ker je slika na ekranih zaradi figuracije železarne premalo jasna. Skratka, tehnična zaščita je zaradi specifične lokacije naše železarne manj primerna.

Takšne težave in okoliščine so narokovale, da smo pripravili predlog reorganizacije splošne varnostne službe, ki bi bila razdeljena na dva dela: Jesenice ter Javornik in Bela. Območje dela splošne varnostne službe se je namreč z Jeklaro 2 tako povečalo, da ga staro organiziranost ne moremo več dobro varovati.

Za konec pa še nekaj števil, ki kažejo na dobro delo delavcev splošne varnostne službe. Če primerjamo podatke iz poslovnih poročil za leti 1984 in 1986, ugotovimo, da so leta 1984 ugotovili 192 prekrškov s področja delovne discipline, lani pa kar 434. Ti podatki kažejo, da se je število prekrškov povečalo, istočasno pa tudi na boljše delo varnostne službe. Da je to res, dokazujejo tudi pohvale drugih varnostnih služb in inšpekcij, ki so z delom splošne varnostne službe v Železarni Jesenice zelo zadovoljne, zato je tudi skupno delo plodno in prijetno.

Lilijana Kos

Izmenjava izkušenj med predsedstvom občinskih sindikalnih svetov

(Nadaljevanje s 1. strani)

dustrijo kot nosilec razvoja; zaradi prostorskih in drugih omejitev nimajo drugih razvojnih možnosti. V prihodnje bodo morali več vlagati v znanje in manj iskati delovno silo drugod, ker jim njen dotok prinaša številne nove probleme (stanovanjska problematika idr.).

Brane Iskra, predsednik medobčinskega sveta ZSS za Gorenjsko, je predstavil gostom iz Zasavja bistvene značilnosti gorenjske regije. V preteklem letu je bilo na Gorenjskem okrog 80.000 zaposlenih, od tega približno polovico žena. Kljub nekaterim izgubam je proizvodnja lani potekala normalno; izgube so bile pokrite znotraj regije.

»Čeprav veliko razmišljamo o kadrih in prestrukturiranju,« pravi Iskra, »nismo v preteklem obdobju v nekaterih delih Gorenjske pri tem napravili nobenega koraka naprej. Tako smo na primer nekatere stvari pri gradnji jeklarne na Jesenicah premalo upoštevali, zaradi česar bomo najbrž imeli še precej problemov. O ekstenzivnem zaposlovanju na Gorenjskem že nekaj let ne govorimo več, pač pa se usmerjamo v pridobivanje večje kvalitete znanja in strokovnosti.«

V lanskem letu je bilo na področju Gorenjske precej prekinitev dela, ki so jih reševali predvsem sindikati. Pri tem so se vodilni sindikalisti marsičesa naučili in bodo svoje izkušnje lahko uporabili pri odpravljanju vzrokov za ta negativni družbeni pojav.

Sekretar občinskega sveta ZSS Jesenice Jure Klančnik je spregovoril o aktivnostih sindikata na področju organiziranja razprav o spreminjanju in dopolnjevanju zakona o združenem delu. Spreminjanje političnih in gospodarskih razmer nas sili k prilagajanju omenjenega zakona novim okoliščinam, saj ga vse od nje-

govega sprejema nismo bistveno spreminjali. Medobčinski sindikalni svet za Gorenjsko je že organiziral posvet na to temo, na katerem je svoje poglede predstavil dr. Janez Šinkovec, predsednik komisije za spremljanje in uresničevanje zakona o združenem delu pri republiški skupščini. 18. maja bo na občinski ravni organiziran aktiv za nosilce javne razprave, 20. maja pa javna predstavitev sprememb zakona o združenem delu, ki jo bo pripravil predsednik sodišča združenega dela SR Slovenije Vinko Kastelic. Razprave bodo organizirali tudi v vseh večjih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih za tiste dele zakona, ki se nanašajo na njihovo delovanje.

Roman Obrč, sekretar OS ZSS Trbovlje, je povedal, da pri njih ne bodo vodili širokih, deklarativnih javnih razprav, ampak bodo v delovnih organizacijah vzpostavili posebne skupine, ki bodo vodile razprave. Načrtujejo dvajset tematskih razprav, ki naj bi skupaj dale celovit pregled nad mnenji in pripombami delavcev v organizacijah združenega dela. V teh razpravah naj bi sodeloval politični aktiv, priprave na razprave pa naj bi prevzeli v okoljih, v katerih bodo potekale.

Ob prizadevanjih za boljše gospodarjenje in prestrukturiranje gospodarstva mora sindikat iskati nove metode dela, s katerimi bi aktiviral čimveč ljudi in zagotovil večjo učinkovitost. Prav srečanja sindikalnih delavcev iz različnih krajev omogočajo izmenjavo izkušenj in na tej osnovi izbere najustreznejše metode dela pri uresničevanju nalog, skupnih vsem občinskim svetom Zveze sindikatov Slovenije. Zato se je tudi neformalni razgovor po končani seji predsedstev občinskih sindikalnih svetov Trbovlje in Jesenice izkazal kot ploden in koristen.

Tanja Kastelic

Skupščina občinskega odbora ZZB NOV Jesenice

V torek, 14. aprila, je bila v sejni dvorani skupščine občine Jesenice redna letna skupščina OO ZZB NOV Jesenice, ki so se je poleg 63 delegatov (udeležba 89 %) udeležili: Jakob Medja, predsednik SO Jesenice, Teodor Kreuzer, SO Jesenice, Albin Polk, Franc Konobelj in Miha Demšar, nosilci partizanske spomenice 1941, ter Matjaž Peskar, predsednik OK ZSMS Jesenice, Igor Mežek, sekretar OK ZKS Jesenice, Zoran Krejčič, predsednik OK ZRVS Jesenice, in Alojz Kalan, predsednik OK SZDL Jesenice. Vse je pozdravil predsednik OO ZZB NOV Jesenice Stanislav Križnar. Z enominutnim molkom so počastili spomin na umrle borce v preteklem obdobju.

Uvodno poročilo je prebral predsednik Stanislav Križnar. Dejal je, da je bilo politično delovanje borčevske organizacije v občini pretežno naravnano na sklepe, smernice in stališča ostalih družbenopolitičnih organizacij v občini. Organizacije ZZB so delovale v okviru SZDL, kjer so se zavemale za takšne opredelitve in naloge, ki bodo zagotavljale večjo učinkovitost in smotnost družbenega sistema, za resnično demokratično odločanje delovnih ljudi in delavskega razreda, za uspešnejše in boljše delovanje ter hitrejši razvoj samoupravne socialistične družbe. Borci se zavzemajo za enotne družbenopolitične akcije med delovnimi ljudmi in delavskim razredom. Glavni nosilci enotnosti misli in akcije naj bodo delovni ljudje in delavski razred. Borci želijo boljše učinkovitost delegatskega sistema, nasprotujejo politikanstvu in visoki frazeologiji, ki ljudem odtuja družbeno dogajanje.

Brez učinkovite in razumne gospodarske politike ne bo mogoče spremeniti sedanjega stanja v družbi, ki kaže tendence še nadaljnjega slabšanja. Čas je, da se odločno in argumentirano udari po napakah. Iskane krivce in sovražnike družbe ne pomeni nič drugega kot priznanje lastne nemoči, zbežanosti in neznanja. Kar se tiče sovražnika naše družbe, nam revolucionarna praksa potrjuje, da je sovražnik vedno toliko močnejši, kolikor smo mi šibkejši od njega. Konstruktivna kritika je skoraj izrinjena iz življenja. Politika odpušcanja za povzročene napake in slabo delo potrjuje, da se je izgubil popolni občutek za odgovornost. Nekateri se pri nas obnašajo, kot da so edinstveni vrh pameti, nam drugim pa tako ne ostane nič drugega, kot da jih poslušamo in v njihovih odločitvah podpiramo.

Ni boljše poti za socialno in ekstenzivno varnost, kot je pot do dela in trdnega in uspešnega gospodarstva. Borci se bodo še naprej z vso revolucionarno srčnostjo upirali razbija-

štvu naše skupnosti pod gesli starega rimskega imperija »deli in vlada«.

Ob težkem ekonomskem stanju imamo še težjo družbenopolitično situacijo. Vse več je grupaštva, klik, teženj po monopoli, izigravanja pravnega reda in nespoštovanja zakonitosti, razširja se korupcija, razsipništvo itd. in to od posameznikov, upravnih služb do družbenopolitičnih organizacij, tudi ZK, gospodarskih organizacij itd.

Desetemu kongresu ZK Slovenije in 13. kongresu ZKJ ni v celoti uspelo ugotoviti ideološke in moralno-politične enotnosti članov ZK, tudi v najvišjih partijskih forumih ne, kar pogojuje določeno dezorientacijo za akcijo. Nekateri celo menijo, da je družba zašla v vesplošno družbeno krizo. Borci smo drugačnega mnenja, je dejal predsednik Križnar. Možnosti in moči imamo, da se stvari začnejo obračati na bolje. Nerazumljiva nam je dejavnost različnih medijev obveščanja, ki posredujejo ljudem samo negativne stvari v družbi, prikazujejo hudiča bolj črne, kakor v resnici je.

Cas omahovanj in neodločnosti se izteka. Vsakemu poštenemu državljanu ne sme biti vseeno, da se takšne razmere v družbi podaljšujejo in celo slabšajo. Politika kapitulantstva, kompromisarstva, novega petokolonastva je našim narodom in narodnostim znana politika izdaje, nič drugačna, kot je bila 27. marca 1941. Štiriletna osvobodilna vojna in revolucija pod vodstvom KPJ in tovariša Tita se odprto napada z različnimi zgodovinskimi falsifikati in pamfleti, ki dobivajo sistematične razsežnosti. Dejavnost izdaje se posebno širi pri razbijanju bratstva in enotnosti, v krepitvi nacionalizma in šovinizma, različnih političnih montaž od raznih memorandumov, revij in alternativ. Vsa ta sovražna navlača svojo korajžo krepi na naši omahljivosti in težkih gospodarskih in družbenopolitičnih razmerah. Vsi ti so hkrati najbolj preverjen zavoznik

zunanjih sovražnikov naše svobode in neodvisnosti ter mirne graditve naše socialistične družbe. Borčevska razmišljanja je potrebno razumeti tako, da so določene spremembe in dopolnitve načrta gradnje naše družbe nujno potrebne, osnovni temelji pa se ne smejo spreminjati, ker bi to pomenilo razhod z linijo razvoja socialistične samoupravne poti.

Predsednik Križnar je svoj obsežni uvod, ki bi bil lahko priročnik za rešitev mnogih naših gospodarskih in političnih težav, končal z ugotovitvijo: »Nimam namena širše načenjati stvari, posebno ne tam, kjer je danes resnica, jutri pa laž...«

Poročilo o organizacijski problematiki je podal sekretar Ciril Šoberl. Kljub visoki starosti članstva, mnogim osebnim, predvsem zdravstvenim težavam, smo lahko ponosni, da so nekdanji borci, aktivisti, interniranci in vojaški vojni invalidi še vedno aktivni in prizadevni, saj ni družbenopolitične organizacije, krajevnih skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in društva, kjer naši člani ne bi aktivno sodelovali. S tako aktivnostjo se ne more pohvaliti nobena druga organizacija. Žal število članov prehitro upada, zaradi starosti in zdravstvenega stanja pa se zmanjšuje akcijska sposobnost naših članov in organizacij. Samo od zadnje skupščine je umrlo 71 naših borcev, aktivistov, internirancev, vojaških vojnih invalidov in njihovih družinskih upravičencev. Članov borčevske organizacije je le še 1617 v 13 krajevnih organizacijah ZZB NOV. Vse krajevnice organizacije imajo probleme s sredstvi za delovanje.

Lani je bil zelo dolgo v razpravi nov družbeni dogovor o priznavalnem borcem NOV. Na osnovi tega dogovora je bil usklajen tudi občinski odlok. Nov družbeni dogovor odpravlja ostre meje in razlike za borce pred in po 9. septembru 1943. Dogovor omogoča pridobivanje pravice do priznavalnine tistim, ki so med NOB aktivno sodelovali in žive na robu socialne varnosti. V organizacijah ZZB NOV upravičenost do priznavalnine razlagajo različno in z dogovorom in novim odlokom večina članov ni seznanjena. Naloga krajevnih organizacij ZZB je, da evidentirajo vse možne kandidate za pridobivanje priznavalnine.

Zdravstveno varstvo borcev je v

naši občini ustrezno organizirano preko samostojnega dispanzerja, v katerem je evidentirano okrog 1200 borcev — upravičencev. Poleg tega pa je določen tudi poseben stomatolog. S klimatskim zdravljenjem pa so vedno težave.

Na področju ohranjanja in prenašanja tradicij in spomeniške dejavnosti je odbor v preteklem letu sledil programskim usmeritvam. Izvajal je le program prireditev, pohodov in proslav. OO ZZB NOV Jesenice podpira zahtevo za ponovno postavitev spomenika NOB v Kranjski gori, ki je bil odstranjen zaradi gradnje. Nujna je tudi primerna ureditev in vzdrževanje centralnega spomeniškega parka na Jesenicah. Pripravlja se tudi končna ureditev spomeniškega parka na Plavžu.

Letos mineva 40 let od ustanovitve organizacije ZZB NOV, kar bomo morali primerno proslaviti. Letos bomo podelili 12 medobčinskih priznanj. Poleg tega bo občina Jesenice podelila domicil Koroškemu odredu, ki je imel na jeseniškem območju svoje operativno področje.

Franc Konobelj je v razpravi govoril o prenašanju tradicij na mlade. Opomnil je, da so zgodovinska obelježja slabo vzdrževana in podal poročilo o ureditvi spomeniškega parka na Plavžu. Mladim je zameril, da so premalo agili. Ob raznih slovesnostih se zberemo le borci, je dejal Konobelj, naše mladine pa ni. Med mladimi ni povezave in v krajevnih skupnostih na Plavžu mladi organizacijsko sploh niso povezani. Menil je, da bi zgodovinarji — pedagogi lahko več storili za vzgojo mladih v osnovnih in srednjih šolah. Tudi kot obmejna občina bi morali več storiti za naše ljudi na Koroškem, jim stati ob strani in skušati pomagati.

V imenu borcev Prešernove brigade je skupščino pozdravil Igor Javor. Po njegovem mora skupščina dati smernice za gospodarsko in politično akcijo. Apeliral je na odbor ZZB NOV Jesenice, naj ne pozabi na naloge, sprejeto pred leti, da na Jesenicah poimenujemo ulico po Prešernovi brigadi, ker se je v brigadi borilo nad 100 Jeseničanov, železarjev pa še več.

Franc Pesjak pa je povedal, da je bila Prešernova brigada edina brigada, ki je bila med NOB leta 1944 na Jesenicah.

Matjaž Peskar, predsednik OK

ZSMS Jesenice, je pozdravil skupščino v imenu družbenopolitičnih organizacij občine Jesenice. Menil je, da lahko le z združenimi močmi vseh pridemo na zeleno vejo, kajti zaradi sedanjih razmer so tudi mladi zaskrbljeni. Od vrednot, za katere ste se borili borci, za katere je bila plačana velika cena, mladi ne bomo odstopili, je dejal Peskar. Mladina si želi dobrega sodelovanja, borcev pa je v imenu vseh mladih zaželel srečo in zdravje.

Stane Torkar je govoril o borcih upokojencih. Potrebni bo več sredstev za priznavalnino, kajti upravičencev je iz dneva v dan vse več.

V razpravi so sodelovali še: Jakob Medja, Igor Mežek, Zoran Krejčič, Teodor Kreuzer in Alojz Kalan.

Po razpravi je predsednica delovnega predsedstva skupščine Angelca Vidic predlagala skupščini v potrditev sklepe in programske usmeritve za naslednje mandatno obdobje. Vsi predloženi sklepi in programske usmeritve so bili soglasno sprejeti.

Franjo Ropret

NOVA VRSTA ZASLONA

Znanstveniki raziskovalnega laboratorija firme Standard Telecommunications (SCT) v Harlowu so izdelali nov zaslon, ki bi lahko pomenil tudi konec sedanje katodne cevi.

Nova naprava ima izredne kontraste, lahko se gleda iz slehernega kota in ker ima format velikega plošča tega zasлона, se lahko položi na mizo, nasloni ali celo obesi na zid. Njegova največja prednost pa je v tem, da lahko hrani podatke.

Ko elektronski signal zatemni kak del zasлона, ostane zatemnjen, vse dokler ne dobi nasprotnega ukaza. To pomeni, da se lahko pokliče del za delom zapletene slike, ne da bi se kontrast izgubil ali zbledel. Zaslon potemtakem vselej deluje z največjim kontrastom in glede njegove velikosti ni nobenih omejitev.

Strokovnjaki SCT menijo, da bi novi zaslon zaradi svojih izrednih lastnosti (ki omogočajo gledanje brez migotanja), nizke cene in trdnosti lahko nadomestil katodne cevi, ki jih danes uporabljajo pri večini poslovnih računalnikov in terminalov. Poleg tega porabi zelo malo energije.

Center srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice razpisuje v šolskem letu 87/88 IZOBRAŽEVANJE OB DELU za naslednje usmeritve in smeri:

Usmeritve in smeri:

I. METALURŠKA

Vzgojno izobr. program — ime in zahtevnost programa	Ime smeri izobraževanja in stopnja zahtevnosti dela	Poklici, dela oz. naloge, za katere se omogoča izobraž. po programu oz. smeri izobraž.
1. Pridobivanje, predelava in obdelava kovin (SKRAJŠANI PROGRAM — SKR)	A. pridobivanje in predelava kovin (II)	— različna enostavna in manj zahtevna dela pri pridobivanju groblja, barvnih kovin in zlitin, pridobivanje jekla, manj zahtevna dela v livarnah, — manj zahtevna dela pri izdelavi metalurških izdelkov (izdelava žice, profilov, pločevine in drugih izdelkov v črni in barvni metalurgiji, — dela pri čiščenju metalurških izdelkov, — manj zahtevna dela pri metalurško-kemični obdelavi izdelkov in mineralurgiji, — ročna obdelava kovin, — dela na manj zahtevnih strojih in napravah, — montažna in vzdrževalna dela v procesni proizvodnji, — manj zahtevna montažna in vzdrževalna dela v energetiki, — manj zahtevna dela v varilstvu,
	B. obdelava kovin (II)	
2. metalurgija SREDNJI PROGRAM (SR)	A. talilec-livar (IV)	— vodenje obratovanja livnih naprav, — dela in naloge pri pripravi vložka, — dela in naloge pri obratovanju plavža, — proizvodnja glinice, — elektroliza glinice, — vodenje obratovanja talilnih peči, — litje barvnih kovin, — priprava vložka za jeklarsko predelavo, — pridobivanje jekla po različnih postopkih, — izdelava kalupov, ročno, strojno s šablono, — izdelava jeder, — ulivanje v pečene kalupe, — tlačno litje, — čiščenje ulitkov, — izdelava različnih modelov iz lesa, — izdelava različnih modelov iz umetnih snovi, — izdelava modelov za jedra, — izdelava skeletov in šablon, — izdelava industrijskih peči, — popravilo peči in ponev, — tekoče vzdrževanje industrijskih peči in ponev, — valjanje jekla in barvnih kovin, — stiskanje in iztiskanje profilov, — žarjenje, — kaljenje, — umetno kovanje in druge vrste kovanja, — eluksiranje, — adjustiranje, — pletenje žice,
	B. kalupar (formar) livar (IV)	
	C. livarski modelar (IV)	
	Č. gradbinec ind. peči (IV)	
	D. preoblikovalec (IV)	
3. metalurgija NADALJEVALNI PROGRAM (NAD)	A. obratni metalurški tehnik (V)	— kontrola v neposredni proizvodnji in v laboratoriju, — priprava dela, — zahtevna operativna dela na metalurških procesih napravah,
4. kovinarstvo in strojništvo (SR)	A. oblikovalec kovin (IV)	— strugar, — frezalec, — vrtalec, — ostrilec, — brusilec, — orodjar, — mehanik obdelovalnih strojev — konstrukcijski ključavničar, — varilec,
	B. preoblikovalec in spajalec kovin (IV)	
	C. strojni mehanik	— mehanik delovnih strojev in industrijskih transportnih naprav, — mehanik energetskih strojev in naprav, — mehanik industrijskih strojev in naprav,
5. kovinarstvo in strojništvo NAD	A. obratni strojni tehnik (V)	— organizacija in vodenje dela v neposredni proizvodnji, storitvi, — upravljanje zahtevnih procesnih naprav, — izvajanje zahtevnih del in nalog v neposredni proizvodnji in storitvi, — kontrola dela v proizvodnji in v laboratorijih,

Pogoji za vpis:

- starost 18 let,
- skrajšani program (SKR) — šolanje traja od 18 mesecev do 2 leti
 - izpolnjena osnovnošolska obveznost (najmanj 6 razredov OS),
 - ustrezno zdravstveno stanje,
 - ustrezna zaposlitev v stroki s priporočilom temeljne organizacije (metalurška ali kovinsko-predelovalna stroka),
- srednji program (SR) — šolanje traja največ 3 leta
 - zaključen 8. razred osnovne šole,
 - ustrezno zdravstveno stanje,
 - ustrezna zaposlitev v stroki s priporočilom temeljne organizacije,
- nadaljevalni program (NAD) — šolanje traja 2 leti

Srečanje pionirskih gledaliških skupin Slovenije na Jesenicah

Zveza kulturnih organizacij Jesenice je bila 14. in 15. maja gostiteljica sklepnega srečanja pionirskih gledaliških skupin SR Slovenije. Iz štirinajstdesetih področnih srečanj se je v letošnje slovensko finale uvrstilo petnajst skupin iz 14 slovenskih krajev s 16 predstavami in s skoraj 300 nastopajočimi. Predstave si je ogledalo okrog 4.000 mladih in odraslih obiskovalcev, ali poprečno 250 na prireditve. Sicer pa je srečanje potekalo pod okriljem Zveze kulturnih organizacij in Združenja gledaliških in lutkovnih skupin Slovenije.

V četrtek, 14. maja, so se v dvorani gledališča Tone Čufar predstavile naslednje skupine: pionirska gledališka skupina osnovne šole Srečko Kosovel, Sežana, s predstavo Milana Dekleva: MAGNETNI DEČEK; osnovna šola Tone Tomšič, Ljubljana, Dobričani: OBE KRALJESTVI DOBRIČANINA PO NAŠE; gledališka skupina PIKUD osnovne šole Šmarje pri Jelšah: KLJUKČIN ROJSTNI DAN; šolsko kulturno društvo SREČNO, Trbovlje, PE Tončka Čec, Boris A. Novak: V OZVEZDU POSTELJE; gledališki krožek osnovne šole Rogatec, Leopold Suhadolčan: FIGOLE — FAGOLE; Oder treh herojev Pirniče, Eva Jaznikovozky: LE PO KOM SE JE VRGEL TA OTROK in v dvorani delavskega doma Julke in Albina Pibernik: Srednja šola za družboslovje in splošno kulturo Vida Janežič, Ljubljana — francoski gledališki krožek s predstavami v francoščini: VOUS AVEZ L'HEURE, S'IL VOUS PLÂT? LES POMMES, LES POIRES (Jannine Worms) in PUIS JE ME PERMETTRE DE... REVER POUR VIVRE.

Naslednji dan, v petek, 15. maja, so bile na sporedu: lutkovna skupina osnovne šole Bratstvo in enotnost Kranj, Gašper Fele-Zorž: SENČNA ANEKDOTA; podružnična šola Kratina, Dob. koška narodna: DEKLICA VEKA; pionirski dom Cvetke Jerinove, Celje, pionirsko plesno gledališče, Ana Vovk-Pezdir: FORMA VIVA BARBA PAPE in iste avtorice: POJOČE SKRINJICE; osnovna šola Anton Aškerc, Titovo Velenje: VSE TIČICE LEPO POJO; dramski krožek ŠKUD osnovne šole Bratov Polančičev, Maribor, Dušan Radović: KAPITAN PIPLFOX; DPD Svoboda Gledališče Ptuj — Stopinje, Žarko Petan: ZASPA NA TRNULJČICA IN KRMEŽLJAVI MATJAZEK; pionirska gledališka skupina Gledališče pod kozolcem, Šmartno ob Paki, Franc Puntar: MEDVED Z VRTNICO in v dvorani na Javorniku: MKUD Srednje šole PNTU Ravne na Koroškem, Emil Pečnik: THE SHOW MAST GO ON (v angleščini). Srednješolski skupini sta bili uvrščeni v skupno srečanje kot primer uspešne dejavnosti v tujem jeziku, kar sta popolnoma upravičili.

Oba dneva je bila v popoldanskih urah »gledališka delavnica za nastopajoče in obiskovalce-ustvarjalce« in razgovori z režiserji oziroma mentorji, v veliki avli pred vhodom v gledališče pa je bila razstava lutkovnih plakatov iz zbirke Edija Majarona. Srečanje so spremljali tudi številni predstavniki Zveze kulturnih organizacij Slovenije in Združenja gledaliških in lutkovnih skupin Slovenije.

Koliko prostovoljnih ur so mladi ustvarjalci in poudarjalci s svojimi mentorji in režiserji vložili v to, kar so

nam v dveh dneh pokazali v dvoranah na Jesenicah in Javorniku, je težko povedati. Vsekakor pa to delo zasluži vse naše spoštovanje in priznanje, še zlasti, ker so bili v mnogih primerih najmlajši slovenski gledališčniki ne samo poudarjalci, ampak tudi soustvarjalci predstav, ki smo jih videli v dveh dneh. Na predstavah smo videli veliko novega, veliko novih gledaliških elementov, ki so se razpletali med besedo, glasbo in plesom.

Dva dni smo na železarskih Jesenicah imeli resnični kulturni praznik, ki je prav gotovo tudi kulturnemu utripu naše občine dal novih spodbud in spoznanj za še uspešnejše delo z najmlajšimi. Zar, odgovornost in sproščenost najmlajših slovenskih gledališčnikov, ki so jo te dni pokazali na predstavah na Jesenicah, pa je tudi dokaz, da ima ljubiteljska kulturna ustvarjalnost in poudarjalnost na Slovenskem močno mlado zaledje, ki bo nadaljevalo bogato tradicijo ljubiteljske kulture na Slovenskem. Skoda le, da med »slovenskimi finalisti« ni bilo nobene skupine iz jeseniške občine, še zlasti predstave DPD Svoboda France Prešeren, Zirovnica, Saša Vegri: MAMA PRAVI, DA V OČKOVI GLAVI..., ki je uspešno zastopala občino na pokrajinskem srečanju v Domžalah, pa morda še katere.

Letošnje sklepno srečanje pionirskih gledaliških skupin Slovenije je uspešno in zgledno izpeljala Zveza kulturnih organizacij Jesenice s svojo komisijo za gledališko in lutkovno dejavnost ob veliki pomoči članov Gledališča Tone Čufar in dijakov Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice. Veliko razumevanja so pokazala tudi vodstva vseh šol jeseniške občine z organiziranim obiskom vseh predstav srečanja.

Uspešen klavirski večer mlade pianistke

V organizaciji Srednje glasbene in baletne šole Ljubljana ter pod pokroviteljstvom Zveze kulturnih organizacij Jesenice je imela v soboto, 16. maja, v dvorani amaterskega gledališča Tone Čufar na Jesenicah klavirski večer domačinka Ksenija Pejič.

Pred polno dvorano ljubiteljev glasbe, med katerimi je bilo veliko učencev Glasbene šole Jesenice, posebno učencev klavirja, njihovih staršev, glasbenikov in glasbenih pedagogov, je mlado koncertantko pozdravil in predstavil predsednik Zveze kulturnih organizacij Jesenice Joža Varl.

Glasbena pot diplomantke Srednje glasbene in baletne šole Ljubljana Ksenije Pejič, se je začela doma pri starših, resno združenje s klavirrom pa na Glasbeni šoli Jesenice, kjer poučuje klavir tudi njena mama, glasbena pedagoginja Rajka Pejič. Nenehno prizadevanje Ksenije pri pouku klavirja je kmalu prineslo dobre učne rezultate. Nadarjenost in pridnost sta jo kmalu uvrstili med najboljše učence klavirja na jeseniški glasbeni šoli. S trdim delom in pod stalnim strokovnim vodstvom, je že kot učenka nastopala na internih in javnih prireditvah šole, različnih drugih glasbenih prireditvah, otvoritvah razstav in podobno. Odločila se je za študij klavirja in prav te dni uspešno končuje srednjo glasbeno šolo v Ljubljani.

Diplomantka se je predstavila jeseniškim ljubiteljem glasbe z naslednjimi deli: J.S.Bach: Italijanski koncert — Alegro animato, Andante molto espressivo in Presto glososo, L. van Beethoven: Sonata Op. 10 št. 3 — Presto, Largo e mesto, Menuetto Alegro in Rondo Alegro, R. Schumann: Otroški pripori Op. 15, F. Chopin: Etidi — Op. 10 št. 5 in Op. 25 št. 2, P. Šivic: Hommage a Musorgski — Klepetulja in P. Hindemith: Sonata — Mässig schnell, Lebhaft, Seher langsam, Rondo: bewegt.

Zahteven in precej ambiciozen program iz kar velikih koncertnih del za klavir (znani Bachov Italijanski koncert, Beethovnova in Hinde-

mithova Sonata) je bil dokaz študjskih obveznosti in norm, za poslušalce sicer ustrezen, za izvajalko pa precej zahteven. To je bil tudi vzrok, da se mlada izvajalka v začetku nastopa ni mogla dokončno sprostiti, pa je njena igra včasih zanihala od zelo dobro in občuteno oblikovane igre do kančka izvajalske praznine — kar imenujemo tremal. V nadaljevanju je klavirska igra Ksenije Pejič razodela solidno tehnično znanje glede oblikovanja instrumentovetona in tonske gradnje igre. Prikazala je vidno gradacijo, ki pa je bila skorajda preveč disciplinirano zadržana, da bi lahko bila tudi eruptivno izpovedana, zanesljive tehnične izpeljave (Espressivo, Alegro in schnell) tempov in pretanjeno zvočnost občutljivo odmerjenih tonov v dobri klavirski igri. V gibčnih stavkih, polnih skokov in križanj rok, je v muzikalnem izrazu podčrtala njihovo notranjo vsebinsko poanto. Forte in piano je bilo vedno povezano z ritmično preciznostjo. Značilnost njene interpretacije so bili lepo izvedeni trilčki, ki so jih vsebovale nekatere skladbe. Zadržana je bila v inklinacijskih značilnostih, ki pa vedno tudi niso potrebne. Najznačilnejše za njen nastop pa je bil dovršen spomin, ki je bil diplomantki zanesljiva opora.

Izvajanje del, ki jih je imela na sporedu, že zahteva aktivnega interpreterja, sposobnega sprejemati in posredovati raznovrstno glasbeno govorico, to pa je mlada Ksenija storila na precej prepričljiv način. Vsaka interpretacija je nosila jasno stilsko definicijo skladbe in avtorja. To je vsekakor rezultat dobrega in natančnega pouka pri njeni profesorici Jelki Suhadolnik. Če pa je pri tem izpustila kakšen detalj, miselni, melodijski, dramaturški ali celo tehnični,

to potrjuje, da je do popolne umetniške zrelosti potrebno še nadaljnje izpopolnjevanje, za katerega ima Ksenija Pejič še dovolj časa.

Največji dosežek večera je vsekakor bila Beethovnova Sonata. V Prestu, Largu e mesto, Menuetto - Alegro in Rondou - Alegro smo lahko uživali v vsej lepoti in razsežnosti glasbe velikega mojstra. Te užitke nam je ta večer poklonila mlada pianistka, za kar so jo poslušalci nagradili s prisrčnim in dolгим ploskanjem in šopki cvetja. Z izbranimi besedami se je koncertantki v imenu poslušalcev zahvalila za prijeten glasbeni večer profesorica Marija Mesec.

Priznanje in zahvalo vseh ljubiteljev glasbe za ta in prejšnje podobne koncerte mladih jeseniških diplomantov pa zasluži Zveza kulturnih organizacij Jesenice, ki podpira nastope mladih glasbenikov.

Franjo Ropret

Planinci smo preživeli lep dan

Veselo razpoloženi in dobre volje smo se 9. maja s planinci in našo tovariško Metko odpravili k Peričniku. Z avtobusom smo se pripeljali do Dovjega, nato pa peš nadaljevali pot proti Peričniku. V Mojstrani smo si ogledali Triglavski muzej. Tam smo videli gorske živali in cvetje. Pri Peričniku smo se odpočili, jedli, pili, se gugalili in napisali kartice. Videli smo slap Peričnik. Bilo je zelo lepo. Želimo, da bi bilo podobnih izletov še veliko.

Ajda Koritnik in
Mojca Plesničar
planinski krožek OŠ T. Čufar

LJUBITELJEM GLASBE

Vabimo vas na glasbeni večer domačih in tujih skladateljev

v PETEK, 22. maja, ob 20. uri
v kulturni dom na Dovje

Sodelujejo: Jaka Jeraša — bariton, Primož Kerštanj — klavir in Urška Pompe — klavir.

Večer glasbe je posvečen praznovanju dneva mladosti.

Vabljeni!

- uspešno končana kovinarska, metalurška ali avtomehanična šola
- najmanj eno leto delovnih izkušenj v ustrezni smeri
- če kandidat ni končal ene od navedenih šol (ima pa drugo usmeritev) mora imeti 5 let delovnih izkušenj v kovinarski in metalurški stroki in mora opraviti še sprejemni izpit iz ustreznega programa (teorije in praksa).

Oddelki bodo odprti, če bo prijavljeno dovolj kandidatov za določeno smer.

Prijave pošljite do 10. septembra v CSUI Jesenice, enota za izobraževanje odraslih, tel. 3567.

Za sprejem je potrebno predložiti na upravo CSUI:

- vlogo na obrazcu 1,20 (dobite ga v knjigarni),
- zaključno spričevalo OŠ,
- za nadaljevalni program tudi spričevalo poklicne šole,
- potrdilo o zaposlitvi, ki naj vsebuje leta zaposlitve in kratek opis nalog, ki jih delavec opravlja,
- izjavo delovne organizacije o plačevanju šolnine,
- zdravniško potrdilo.

Obveščamo vse zainteresirane nadaljevalnega programa ELEKTROTEHNIKE ENERGETIKE, ki so uspešno končali triletni elektro program, da bomo izvedli informativni vpis.

Mihael Cenc

NORE PIKE

(odlomek)

2

Februarski mraz, glavo vleče med kreljuti. Te kreljuti parazitirajo v meni že od tretjega dne v tej stali. Moram se zbrati. Ne misli na kreljuti, ne se ukvarjati s steno. To nikamor ne vodi, prepuščam se okoliščinam, moram biti bolj dejaven. Kolikokrat sem že sklenil to v zadnjih dneh. Moram ven od tod. Edina pot vodi tu k preiskovalcu, od njega pa najmanj dve. Pripoveduj o svojem sovražnem delovanju. Kaj me bremeni. Kaj ima zapisano v tisti mapi po kateri stalno nekaj prelizava? On se ne odpre. Jaz se ne znam, v meni se vse upira ko ga vidim. Ne prenašam ga, ne želim se z njim pogovarjati, pa se bom moral. On to ve. Ima res tako neskončno mnogo časa na razpolago. Je kot roman v nadaljevanjih, veliko pričakuješ, pa te vedno ponovno pustijo čakati. Medijo te kot tepko, vse bolj porozno, v svojem lepljivem izcedku se nezadržno seseda, zgublja obliko in spremeni barvo.

Je to njegova pogruntavščina, je šola, navodila? Če so pisana v obliki kanonov, jih ta zna na pamet.

Katekizem, molitvice — mu je to himna ali samo borbena pesem? Jo citira namesto štetja pri zarjati, ponavlja pri jutranjem praznjenju, privoščil bi mu grdo zaprtje, jih mrmlja ko leze zvečer na ženo, na poti v pisarno. Ta jih citira manj zagnanim kolegom. Stremuh, mora jim iti na živce.

Če ga primerjam s Črnogorcem — ta neposredna, eruptivna, nepreračunljiva, čeprav nasilna narava mi je bolj všeč. Mar zato, ker ti ga je uspelo spraviti v bes. Navkljub klofutam čutim do njega celo naklonjenost. Je osebnost. Tisti moj pezd pa je brezbarven. V kavarni ga ne bi opazil. Črnogorca bi. Tako zaprt si pred njim, ker misliš, da ga s tem dražiš. Tudi nekaj postavljalstva je tu. Zaradi njega. Ne, ni ti vseeno kaj misli o tebi. Imponirati, še celo nje-mu.

Brigaš ga, zanj si zanimiv kot surovina ki jo obdeluje. Natančno ve, kakšno končno podobo mora imeti. Tehnika, materiali so različni, manj ali bolj prikladni, zato se metode verjetno razlikujejo.

Temu stroju se ne bom odprl. Ne bom mu olajšal dela. Moja edina svoboda je klubovanje. Igraš se z velikimi besedami. Le kaj imaš ti pri-znati.

Ponos pa solze, daj no. Rad bi bil junak. Junak mora junačiti, ti si navaden trpnik, reva. Ne dajo ti mož-

nosti, da bi bil junak. Junak ima vedno možnosti. Pljunil bi mu v obraz. Dejal bi mu da je baraba, grobar, da je sovjetski plačanec.

Vse to bi mu lahko rekel. To o njem mislim. Pa me je strah užaliti ga, strah pred sovražnim osebnim odnosom. V meni je oportunizem.

Pljunek na njegovem negovanem obrazu, masten... Spet sanjariš. Izdatnega mastnega pljunca ne spraviš skupaj. Misli o svojem sovražnem delovanju! Razmišljaj kako se boš izkopal iz tega!

Je res tako hudo, da bi plačal vsako ceno za svobodo? Ti kdo streže po življenju? Ogroženost je navidezna, stvar doživljanja. Besede za strah, okolje za tesnobo, čas za mehanje, mraz in lakota pospeševalca.

Logične vaje ti ne bodo pomagale. Prepričati moraš preiskovalca. Toli-ko imaš časa in kaj imaš zanj, drobce, rabiš pa urejeno prepričljivo izjavo. Ko bi imel vsaj papir in pisalo? Naučen, skonstruiran govor je neprepričljiv, nikoli nisi bil dober govornik, še slabši igralec. Manjkajo iztočnice, manjka vzpodbuda. Juarez je ponudil cigareto, očetovsko gesto razumevanja, si pridobil zaupanje tatu, priznanje in ga lepo obsojal na smrt. So tam obešali ali streljali? Streljanje talcev sem doživel, ko so nas zgnali skupaj. O obešanju bral romansirane podrobnosti, filmsko obešanje je estetski doživetek smrtno groze ali pa zgolj tehnično opravilo. Vrv okoli lastnega vratu... Le kdo ti preti? So prividi tvoje junač-nje?

Vsaj ščepec razumnega koristoljubja, potrudi se, zberi, razmišljaj o jutri. Ne igračkaj se z domišljijo.

Presodi, kaj ti več pomeni. Povrnitev zaupanja partije, doštudirati in delati novinarsko ali diplomatsko kariero ali pa se boš odločil za drugo manj jasno. Vidim se v najboljšem primeru na robu družbe, z eksistenčnimi težavami, napoln legalec. Za punčke kvečjemu z nevidnim romantičnim šajnom nekdanjih arestantov in revolucionarjev. Kaj bi s punčkami, zanimajo te telesno in duhovno zrele ženske. Vse je lahko še znatno hujše.

Če se odločiš za prvo boš moral govoriti, pisati neskončne sezname svojih in tujih grehov. Pretiravati in kesati.

Napihovati najbolj nedolžne šale in pretiravati samokritičnost in sporkništvo.

Tega ne zmoreš, to bi že naredil če se ti ne bi upiralo. Danes nisi nič

bolj ubog kot pred tednom.

Se nekaj drobtin, previdno da se kakšna ne izgubi. Razbolela rame-na, drobni krči okoli ključnic. Sprostim se, povestim ramena in čutim kako začena hladni zrak vdirati med obleko in telo. Toda za trenutek je to olajšanje. Zaokrožim z rokami in se začnem prestopati z noge na nogo z nervoznim kratkim nihanjem telesa. Čutim stiskanje in sproščanje mišic v nogah vse do kolkov. Začenjajo se bolečine v nogah. Ravni podplati in celodnevno stanje na nogah. Čaka me dolg mučen dan.

Špehovka. Je tisto, kar prodajajo na vogalu Washingtonove in ulice 29. novembra, špehovka? Če me sedaj izpustijo, mi bodo vrnilo tudi denar. Ga bo dovolj za špehovko? Do doma je predaleč. Lahko bi mi ga posodil Golubar. Vedno sem mu dajal napi-tino.

Ko Cincar Golubar lošči, vidiš v ogledalu čevlja pod grmovjem obrvi iskre njegovih oči.

Bilo mu je všeč. Le kdo bi v takem vremenu mislil na čevlje. Pospravil je svojo zloščeno, z medenino obito pručko. Ne bo ga tam. Kje tak človek stanuje, kakšna je luknja v kateri greje svoje furune?

Najbližji so mu Katuloviči. Ne, ne-kaj časa se jih bom moral izogibati.

Od tu je najbližji burek pri Narodnem gledališču. Kako diši vroč sirov burek.

... krompirček v obliki mrzle roči-ce ogreje...

Lahko bi zlagal pesmi.

Dan ima svoj vrstni števec, 3991.

zapornik svojega preiskovalca.

Ali sem danes zapraskal dan! Lahko bi kakšnega izgubil. Tudi več jih ne sme biti. Niti tega ne vem kako je letos s februariskim prestopnim dnevom. To je lahko konec eksaktnosti. Morda je na preiskovalčevi mizi kak viden koledar.

Primerjalna analiza koledarčkov in zaslišanj.

Mehanično delo, meni manjka idej, strategije, kako s preiskovalcem.

Kako zaposluje ta stena. Obseden sem. Bi jo znal naslikati? Magnetizma v njej ne moreš ponazoriti. Magnetizem je v poziciji: *lebo dobiš*. Siva, ponekod skoraj črna, zelena, umazano zelena. Pa bolj ali manj še bele, v notranjost beleže vprskane številke tednov. Posamezni obkrože-ni datumi.

Kako bi delovala na obiskovalce, na primer v muzeju revolucije ali v galeriji med srednjeveškimi freskami, bi sploh vzbudila pozornost? Ima kakšno umetniško, grafično ali vsaj ambientalno vrednost. Koledarčki, verzi, sporočila, parole, jadikovanja. Obup, vera...

... nach jedem Dezember kommt wieder ein Mai.

Te koledarčke so nam podtaknile zaporniške oblasti. Kaj res že deset-letja niso belili, obnavljali ometa?

Cela zgodovina. Kdo vse že ni bil tu. Prevaranti, tatovi, morilci, posiljevalci, homoseksualci, predvojni komunisti, politična opozicija, parti-zani, četniki, ljoticčevci, Cigani, Židje, pa spet komunisti, pa informbirejovci, Nemci, Srbi, Šiptarji. Ali sem prvi Slovenec v tej luknji? Moral bi pusti-ti neko svojo prepoznavno sled. V vsem tem času si nisi mogel nič origi-nalnega izmisliti. Kakšna jalovost! Če bi me izpustili sedaj, ne imel bi dovolj časa niti za poslednji pogled na steno. Vedno se jim tako mudi.

Bogovi so žejni.

To je bilo že zapisano. Pa taka iz-virnost, pa še heroična poza povrh. Ne moreš, ali ne znaš razmišljati, nobene trezne analitičnosti in ustvarjalne sinteze. Mraz, lakota, nelagodnost, bolečine okrog ramen in v nogah so ti samo izgovor. Nimaš ustvarjalne fantazije.

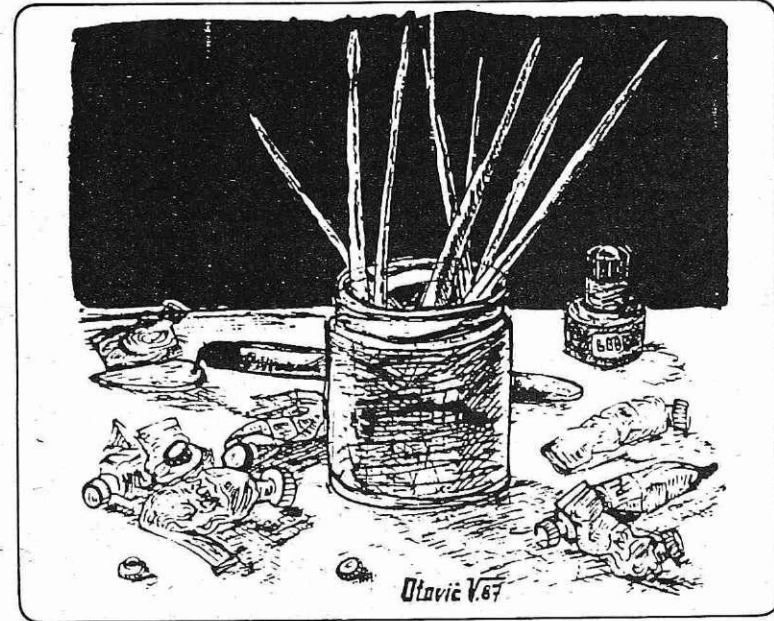
Bogovi so žejni.

Šele sedaj, ko si prvič v življenju postavljen v položaj, ko bi ti inteli-gentnost pomagala na svobodo, ugo-tavljaš, da je s teboj nekaj narobe. Pokaži, kje je tvoja iznajdljivost.

Bogovi so žejni.

Samo to, tuje pogruntavščine, tuje perje. Si živel doslej le od tega? Si do sedaj vnašal sploh kaj svojega. Načit-tan papagaj, občudovalec vzornikov.

Kako nam je pametno to dete, je nekoč dejal stari Raf. Samo po sebi razumljivo, še zardel nisi. Sedaj pa — bogovi so žejni.

Jože Vidic

Solze na Blegošu

Odlomek iz knjige Jožeta Vidica
Noč v hotelu Park

S poljakom Sadowskim na Koroškem

Septembra 1942 me je delovni urad po-slal na delo k nekemu kmetu v Weisbriach 12 km od Šmohorja na Koroškem. Pri kme-tu v bližini Šmohorja je že bil moj dve leti starejši brat Slavko, pri kmetu in gostilni-čarju v Weisbriachu pa leto dni mlajša se-stra Kati. Oba sta bila pri zelo dobrih druž-i-nah. Slavkov gospodar je bil trebušast vese-ljak, ki je znal malo slovensko. Kadarkoli je šel brat domov na obisk, mu je brezplačno naložil precej hrane za našo družino.

Tudi jaz sem bil pri poštenih in delovni avstrijski kmečki družini, v kateri se nikoli ni govorilo o Hitlerju niti o nemškem napredo-vanju na frontah. Še v času nemških zmag je kmetica kar naprej jadikovala, kaj bo, če bodo prišli Rusi. (Za takšno na glas izrečeno misel bi tedaj gestapovci na Gorenjskem in Štajerskem vsakogar zaprli.) Trdila je, da bodo rajši že prej vsi poskakali v bližnje Be-lo jezero. Nekega dne so se razširile govori-ce, da sta na kmetiji v bolj oddaljenem kra-ju dva ruska delavca namesto polena položi-la na kozico za žaganje kmeta in ga razžaga-la na dvojce.

Edinega sina zaradi ostarelih staršev še niso vpoklicali v nemško vojsko. Po strmih grapah sva po zaledenem potoku spravlja-la les v dolino. Zame je to bilo zelo zelo tež-ko. Tako težaškega dela nisem bil vajen, ce-pina tudi ne.

Na kmetiji so imeli divja konja, ki sta se splašila ob vsakem srečanju z motornim vo-zilom. Lahko si mislite, kako mi je bilo, ko sem ju moral držati za zadnjo ali sprednjo nogo pri podkovaču!

Ob sobotah zvečer in nedeljah se nikoli nisem družil z domačimi fanti in dekleti; rajši sem bil v družbi s Poljaki in Ukrajinci, ki so tako kot jaz delali pri kmetih. Posebno

dobro sva se razumela z nekim Poljakom, ki mi je pripovedoval o nemških grozovitostih na Poljskem. Delal je pri kmetu sredi vasi, jaz pa dvajset minut hoje stran. Na bližnji kmetiji je delala zala Ukrajinka, ki jo je imel Poljak za svoje dekle. Večkrat smo ob sobotah in nedeljah zvečer ali ponoči šli sku-paj iz vasi do moje kmetije, onadva pa sta šla še malo naprej do njene.

Medtem ko sem jaz spal na postelji v hodniku in prvem nadstropju hiše in se hra-nil za isto mizo hkrati z gospodarjevo druž-i-no, so Poljaki in Ukrajinci, tudi dekleta, spa-li na pogradih v hlevih; tja so jim tudi prinašali hrano. Tisti Poljak gospodarjeve kuhi-nje nikoli ni videl od znotraj. Toda v hlevu je bilo prijetno. Ob sobotah smo do jutra karta-li. Igrali smo hazardno igro »ajnc«, za denar. Jaz sem rajši jemal ruskega in poljskega kot nemške marke, oni pa obratno. Ko sem februarja 1943 prišel domov, sem očetu in mami pokazal tisti papirnati denar in ko-vance, na katerih sta bila upodobljena Sta-lin in Lenin. Nekega dne je denar izginil iz predala. Slutil sem, da je oče v njem začutil hudo nevarnost, kar je dejansko tudi bila, a sem se tega premalo zavedal. Po vojni me je oče večkrat prepričeval, da ga je skrnil neke na podstrešju, a se ne more spomniti kam. Tedaj in še danes sem prepričan, da ga je kam zakopal ali pa vrgel v Završnici v jeze-ro.

Februarja 1944, ko sem bil že tretji me-sec partizan, sem po opravih prišel v vas Poljane nad Cerknico. Sedel sem ob poti in zrl v kolono mimoidoče brigade. Kako sem bil presenečen, ko sem med partizani zagle-dal Poljaka iz Weisbriacha z mitraljezom na ramenu, Poljaka, ki se je s svojim juna-štvom zapisal v zgodovino NOB v Sloveniji. Beseda je o Tadeuszu (Tadeušu) Sadow-skem — Tomu, doma iz okolice Krakova. Ob prisrčnem srečanju sva najprej spregovori-la, kako je kdo šel k partizanom. V Weisbri-achu si nisva razkrila tega namena. Če bi bil jaz tedaj imel zveze s partizani, bi mu ver-jetno kaj namignil, tako pa takrat še zase nisem vedel, kako naj se znajdem.

V začetku februarja 1943 sem brez vzro-ka in brez predhodnega obvestila pobasal kovček ter brez gospodarjeve vednosti zapu-štil kmetijo. Hodil sem peš, na poti proti Šmohorju pa me je v temni noči zajel močan

naliv. Ves premočen sem dobil prenočišče v neki gostilni, zjutraj pa sem se z vlakom od-peljal domov. Nekaj ur pred prihodom so me doma že iskali orožniki. Oče in mati sta me takoj nagnala nazaj, češ naj še naprej de-lam ali pa dobim gospodarjevo-pismo dovo-ljenja, da smem zapustiti službo. Kmet mi je odpuštnico-takoj podpisal, hotel je le vedeti, kaj mi ni bilo pri njih všeč, da sem izginil brez besed. Bal se je, da se mi ni kaj zgodilo, zato me je prijavil orožnikom. 19. februarja 1943 sem že nastopil službo v jeseniški žele-zarni kot zapisovalec opravljenih delovnih ur na Javorniku. Zapustil sem jo 26. julija 1943, ko sem moral v obvezno delovno služ-bo.

Zaradi govoric o hudodelstvih Poljakov, Ukrajincev in Rusov proti gospodarjem so s kmetije odpustili tudi Toma. Delovni urad ga je razporedil na delo pri železnici v Belja-ku; tam je spoznal progovnega delavca Pav-la Kosa, Močilnikarjevega iz Podobena v Po-ljanski dolini. Ko sta se eden drugemu zau-pala, je Sadowski brez uradnega dovoljenja odpotoval z njim z vlakom do Škofje Loke in nato v Podobeno. Tako je aprila 1943 prišel v Poljansko četo. V vseh akcijah se je izkazal z iznajdljivostjo in drznostjo. V Vojkovi bri-gadi je bil pomočnik šefa obveščevalnega centra, potem divizijski obveščevalec in slo-vit diverzant. Februarja 1944 je bil v skupini diverzantov Prešernove brigade, ki je vdrla skoraj 380 metrov globoko v idrijski rudnik živega srebra in minirala pet črpalk. Aprila 1944 je vodil skupino diverzantov po skriv-nem rovu v Postojnsko jamo, kjer so zažgali veliko skladišče bencina (za dvanajst vago-nov). Ničde od diverzantov ni padel. Sadow-ski je padel 14. oktobra 1944 pri napadu na nemški bunker v Praprotnem v Selški do-li-ni. Za junaška dela v Sloveniji ga je Poljska odlikovala z redom narodnega heroja.

Prihod v brigado

Po štirih mesecih služenja pri obvezni nemški delovni službi v Salzburgu sem pri-šel domov in s še tremi fanti, ki so prišli iz nemške vojske na dopust, odšel k partiza-nom. Spomini na ta doživlja so v knjigi na-tačno opisani, tu pa nadaljujem z našim prihodom v brigado.

Zjutraj nas je patrolja pripeljala v tabo-rišče Jelovške čete na grebenu v gozdu nad Taležem na Jelovici. Borci so si tu uredili tri bivate; vsak je imel ogradoje iz treh navz-križnih hlobov. Pod nami je vodila kolovo-zna pot. Slišali smo ropot kmečkih vozov in govorico, zato smo v takih primerih morali biti povsem tihi.

Komandir Jelovške čete je bil Alojz Rav-nik — Veko iz Radovljice, star 28 let. V jese-niški železarni je bil strojni ključavničar. Po vojni je ostal v aktivni vojaški službi in s či-nom polkovnika odšel v pokoj.

Cetni komisar je bil Janez Miklavc — Kekec, star 24 let. Delal je pri lesnem trgo-vcu Dolencu v Škofji Loki in nato kot meha-nik v Kranju. Stanoval je na Suhi v Škofji Loki. Padel je 19. marca 1944 na Cerkljanj-skem vrhu.

V taborišču Jelovške čete smo bili le dva dni in si zato nisem zapomnil imena niti enega borca iz te čete. Zapomnil pa sem si imena nekaterih novincev. Z Blede sta pri-šla Milan Oražem in Metod Ažman, iz Ljub-nega pa Jože Koselj. Čez štirideset dni, ko je Prešernova brigada napadla Železnike, je padel Ažman.

Metod Ažman je že leta 1941 sodeloval v mladinskih akcijah proti okupatorju na Ble-du. V njegovem življenjepispiše, da je bil skojevec, ki ob pozivu v nemško vojsko ni dobil zveze s partizani.

Od vseh novincev in starih borcev nas je v tem taborišču s šalami in duhovitimi reki najbolj zabaval Jože Koselj. Nenehno je imel na jeziku besedo svoboda, zato se ga je prijel ime Svoboda. Po vojni je bil zaposlen pri železnici na Gorenjskem.

V poročilu propagandnega odseka Pre-šernove brigade z dne 17. decembra 1943 je zapisano: »Dne 14. decembra 1943 je prispe-lo v našo brigado 15 Slovencev, ki so služili v naši vojski...«

Tako je zapisano v Zborniku dokumen-tov o NOV, VI/9, str. 182. Zanesljivo lahko rečem, da se je prepisovalec zmotil, ko je za-pisal, »so služili v naši vojski«. NOV in POJ ni bila vojska, v kateri bi kdo služil. Izraz se lahko nanaša na staro jugoslovansko voj-sko, ki pa ni bila »naša«. Zapisano bi moralo biti: »so služili v nemški vojski.«

Nadaljevanje

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

● Delegati vseh treh zborov občinske skupščine Radovljica so se 20. maja sešli na 9. ločene seje. Razčlenjevali in presojali so gospodarjenje in izvajanje resolucijskih usmeritev v letu 1986. Obravnavali so tudi poročilo sklada za intervencije v proizvodnji in porabi hrane za leto 1986 ter se seznanili s planom za leto 1987. Proučili so še poročilo za zboljšanje varnostnih razmer po krajevnih skupnostih ter sprejeli osnutek odloka o priznavalninih udeležencev NOB ter osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o javnem redu in miru v občini Radovljica. Razen tega so delegati vseh treh zborov opravili tudi več kadrovskih razrešitev in imenovanj.

● Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti sta na svojih ločenih sejah sprejela odlok o okvirnem obratovalnem času, osnutek odloka o obveznem združevanju sredstev za pospeševanje proizvodnje hrane in osnutek odloka o podstavalskih razmerjih. Oba zbora sta obravnavala tudi predlog odločbe o ugotovitvi splošnega interesa za položitev 20KV kabla od RTP Bled do transformatorske postaje na Jaršah.

● Zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor sta ločeno sprejela osnutek odloka o razglasitvi starega mestnega jedra Radovljice za kulturni in zgodovinski spomenik.

● Delegati zbora krajevnih skupnosti so sklepali o razdelitvi solidarnostnih sredstev za financiranje KS v letu 1987, hkrati pa so obravnavali tudi poročilo o združevanju denarja za te namene v KS lanske leto.

● Na Bledu je bilo od 7. do 10. maja jubilejno 20. mednarodno srečanje pisateljev, ki ga prireja slovenski PEN klub. Več kot 100 udeležencev iz evropskih in prekomorskih držav je razpravljalo o problemih sodobnega literarnega ustvarjanja z vidika zgodovine in resnice. Med bivanjem na Bledu so si gostje slovenskih književnikov ogledali več gorenjskih znamenitosti.

● Predsedstvo OK SZDL Radovljica je na 25. seji 18. maja v vlogi enotne delegacije za družbenopolitični zbor občinske skupščine razen gradiva za 9. sejo tega zbora obravnaval tudi poročilo družbenega pravobranilca samoupravljanja občine Radovljica za leto 1986.

● Na razširjeni seji predsedstva občinskega odbora ZZB NOV Radovljica 15. maja so oblikovali stališča za delegacijo ZZB NOV na seji družbenopolitičnega zbora OS Radovljica. Dogovorili so se tudi o pripravi gradiva in o sklicu letne skupščine občinske organizacije ZZB NOV Radovljica, ki bo predvidoma v soboto, 30. maja, dopoldne.

● Člani predsedstva občinskega sveta ZSS Radovljica so na 14. seji 14. maja najprej poslušali poročilo predsednika OS

● Na 31. pohodu »Po poteh partizanske Ljubljane« 9. maja so se v partizanskem maršu na 28 km dolgi progi med ekipami JLA, teritorialne obrambe in milice najbolj odrezali člani prve ekipe teritorialne obrambe Radovljica, ki so zmagali pred ekipo Kranja in drugo ekipo TO Radovljica. Tudi med veterankami je bila najuspešnejša ekipa ZTKO občine Radovljica.

● Na vsakoletni kolesarski dirki ob dnevu zmage okoli Blejskega jezera v nedeljo, 10. maja, s štartom in ciljem pred hotelom Park je sodelovalo okrog sto tekmovalcev od pionirjev, mladincev, žensk do seniorjev in veteranov. Dirko je uspešno organiziral KZ Bled pod pokroviteljstvom LIP Bled. Po pričakovanju so imeli največ uspeha člani znanih slovenskih klubov: Sava, Rog, Astra in Dol.

● Preteklo nedeljo, 10. maja, je bila na hipodromu pod Lescami vsakoletna konjeniška prireditev, ki jo organizira Konjeniški klub Triglav Bled. Prireditve si je v lepem vremenu ogledalo veliko število ljubiteljev konjeniškega športa. ZSS Cirila Azmana o njegovi dejavnosti med dvema sejama, nato pa obravnavali analizo gospodarjenja in izvajanja resolucijskih usmeritev v letu 1986 s poudarkom na stanju in poteku sanacijskih programov OZD, ki so poslovala z izgubo ali imajo motnje v poslovanju. Hkrati so bili seznanjeni tudi z rezultati gospodarjenja v prvem tromesečju 1987.

● Poleg obravnave gradiva za 9. sejo družbenopolitičnega zbora OS Radovljica je predsedstvo OK ZSMS Radovljica na svoji 20. seji 13. maja pregledalo izvajanje sklepov in nalog s preteklih sej. Največ pozornosti so člani predsedstva posvetili nalogam v pripravi na praznovanje dneva mladosti. Dogovorili so se tudi, kdo bo letošnji dobitnik srebrnega znaka ZSMS.

● Komisija za mednarodne odnose pri OK ZSMS Radovljica je na seji 11. maja proučila potek in vsebino priprav za proslavo meseca mladosti in se dogovorila o udeležbi mladinske delegacije iz radovljiške občine ob predaji zvezne mladinske planinske štafete 17. maja v muzeju »25. maj« v Beogradu.

● Odbor za organizacijsko kadrovsko politiko in izobraževanje pri občinskem svetu ZSS Radovljica je na 9. seji 18. maja oblikoval predlog za člana sindikata v odboru za družbenopolitični sistem in družbenopolitične odnose pri DPZ OS Radovljica. Beseda pa je tekla tudi o pripravi in izvedbi razpisa stipendij Titovega sklada.

● Po podatkih SDK Kranj je radovljiško gospodarstvo v prvem tromesečju 1987 v primerjavi z drugimi gorenjskimi občinami in v enakim obdobjem lani poslovalo dobro. Indeks celotnega prihodka v primerjavi s letom 1986 je bil na Gorenjskem 187, v občini Radovljica pa 209. Prihodki na tujem trgu so znašali v gorenjskem poprečju 160, v radovljiški občini pa 173 indeksnih točk. Dohodek na zaposlenega je bil na Gorenjskem 215, v občini pa 231 indeksnih točk.

● Gospodarstvo radovljiške občine je v prvem četrtletju 1987 izvozilo za 4.572.573 tisoč din, kar je za 3 % manj kot lani. Najbolj so povečali izvoz v Verigi Lesce: za 49, v Iskri Otoče za 39 in v Plamenu Kropa za 34 odstotkov. Količnik pokrivanja uvoza z izvozom je še vedno pozitiven in je znašal 2,57.

● Industrijska proizvodnja radovljiške občine je bila v primerjavi z lanskeletnim prvim tromesečjem večja za 10,9 odstotka, v primerjavi s celoletnim poprečjem 1986 pa za 2 odstotka.

● Turistične kraje v radovljiški občini je od januarja do konca marca obiskalo 10 % manj gostov kot lani v tem času. Prijavljenih je bilo 46.763 gostov, od teh 9.104 tujih. Našteli so 226.590 nočitev, kar je za 13 % manj kot lani. Tujih nočitev je bilo 10, domačih pa 13 odstotkov manj.

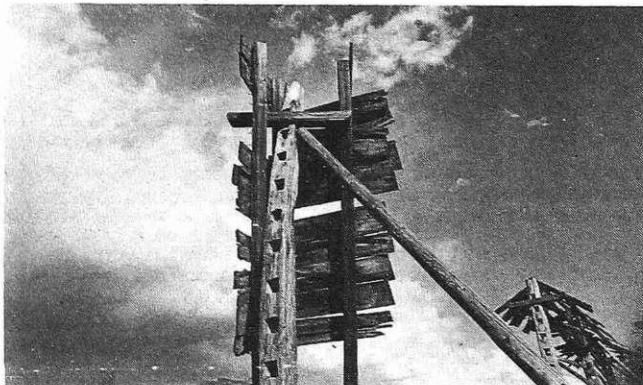
● V letos prenovljenem in razširjenemu kampu Šobec, ki ga uspešno upravlja TD Lesce, je bilo v prvi polovici maja v poprečju 60 domačih in 30 tujih gostov. To je skoraj enako število kot lani. Večji prihod gostov napovedujejo v drugi polovici maja in v začetku junija.

● V soboto, 16. maja, zvečer so v organizaciji Turistične poslovne skupnosti Bled, Turističnega društva Bled in narodnozabavnega ansambla Alpski kvintet, ki ga vodi domačin iz Gorij Jože Antonič, letos prvič priredili »Alpski večer BLEED 87«. V blejski športni dvorani, ki sprejme nad tri tisoč obiskovalcev, se je razen Alpskega kvinteta predstavilo tudi 12 uveljavljenih domačih in tujih ansamblov. Ta prireditve naj bi postale tradicionalne.

● V Begunjah je tamkajšnja osnovna organizacija ZSMS v soboto, 16. maja, pripravila literarni večer. V avli osnovne šole »4. maj« se je predstavila mlada tržiška pesnica Danica Aljančič.

● Moški pevski zbor KUD Stane Žagar — Plamen Kropa je v nedeljo, 10. maja, zvečer v sindikalnem domu v Kropi pripravil lepo obiskan celovečerni koncert ob svoji 25. letnici in konca 26. pevske sezone. Na koncertu je zbor prejel priznanje ZKO Slovenije »Gallusovo listino«.

● Na letošnji skupščini Turistične poslovne skupnosti Bled so kritično spregovorili o organizacijskih, programskih in finančnih problemih. Razen dosedanjih 39 včlanjenih gostinsko-turističnih, trgovskih OZD in agencij z blejskega in bohinjskega območja so povabili k sodelovanju tudi druge, ki se doslej niso včlanile v skupnost.

B. Grce: K2

B. Grce: K3

Jubilej radovljiških pevcev

Komorni moški pevski zbor A. T. Linhart iz Radovljice slavi letos 35. obletnico obstoja in uspešnega delovanja.

Številni požrtvovalni pevci zbora, ki nosi ime velikega radovljiškega rojaka, so skozi 35 let uspešno nadaljevali zborovsko tradicijo v Radovljici, znano še iz predvojnih let. Bili so časi, ko v mestu razen šolskih ni bilo nobene odrasle kulturne skupine; čast radovljiške ljubiteljske kulture pa so reševali linhartovci, ki so si prizadevali ohraniti sloves nekoč izredno kulturno razgibane občine in njenih bogatih izročil.

Mnogo samoodrekanja, dobre volje in hotenja je bilo potrebno, da so na vajah in nastopih ne glede na dan, čas ali vreme izpolnili svojo nalogo. In vselej so jo skušali opraviti dobro, v svoje zadoščenje in v zadovoljstvo poslušalcev, ljubiteljev zborovskega petja.

Iz zapisnikov je vidno, da so člani zbora imeli letno od 80 do 90 vaj in 25 do 30 nastopov.

Težko bi našli vse samostojne in skupne nastope v domačem kraju in v širši okolici. Vsekakor pa moramo poudariti, da je komorni moški pevski zbor A. T. Linhart zelo pogosto razveseljeval poslušalce tudi v drugih slovenskih, jugoslovanskih in zamejskih krajih. Prepeval je v pobratenih in prijateljskih občinah Svilašnjac, Varaždin in Buje, nastopal na zborovskih prireditvah v Ljubljani in Sentvidu, posnel radijsko oddajo na RTV Ljubljana. Posebno si člani zbora štejejo v čast nastop na komehoraciji v Osviencinu in v času znane protislovenske gonje na Koroskem v Globasnici in v Svečah. Slovensko pesem so prinesli tujim poslušalcem ob Gardskem jezeru v Italiji. Povsod so si pridobivali nove zveste prijatelje, s katerimi še na-

prej sodelujejo in izmenjujejo gostovanja.

Vestni zapisovalci zborovske kronike imajo zaslugo, da danes vemo, kdo so bili vsa pretekla leta ljudje, ki so disciplinirano in prizadevno petja. Bilo jih je veliko. Mnogi so že umrli, nekaj se jih je preselilo in le zanemarljivo majhno število ni vzdržalo bremen zborovskih obveznosti.

Med tistimi, ki so zmogli vseh 35 let ostati neprekinjeno zvesti svojemu zboru, je najstarejši član Ivan Ravnik. Le nekaj krajši staž si je »prislužil« Stanko Adam, za njim pa Tonček Belc. Ob jubileju kaže zapisati tudi vse druge pevce, ki pod umetniškim vodstvom sedanje pevovalke Betke Demšar — Zupanove bogatijo kulturni utrip in nadaljujejo radovljiško pevsko tradicijo. V sedanjem zboru so še: Valentin Benedičič, Vlado Češnovar, Filip Ferjan, Marjan Gašperin, Albin Golob, Jakob Mužan, Janez Oblak, Rado Pirc, Joško Pogačnik, Franc Resman, Janez Resman, Jože Stare, Ivan Širovnik, Milan Vogrin in Franc Zupan. Od lani je zbor manjši za dva umrla člana, ki sta veliko pomenila; to sta Svetozar Pezdich in Janez Kirin.

Ne moremo prezreti tudi zasluga prvega pevovodje Antona Kobentarja in njegovega najožjega sodelavca Franca Piklja. Za njima je zboru dirigiral Anton Dolinšek, nato vrsto let Slavko Bole, nekaj časa tudi mladi Anton Iskra, od njega pa je v zadovoljstvo vseh pevcev do zahtevno delo prevzela sedanja pevovodkinja Betka Demšar — Zupanova.

Za nemoteno dejavnost, predvsem organizacijsko in materialno, imajo veliko zaslug tudi vsakokratni predsedniki zbora. Od njegove ustanovitve do danes jih je bilo enajst: Tone Skrt, Tone Gaspari, Stanko Mulej, Kornelij Forjanc, Ivan Vodopivec, Slavko Trelec, Franc Jere, Vinko Magister, Franc Podjed, Peter Govc in sedanji predsednik Jože Rebec.

Prav gotovo zbor ne bi mogel doseči takšnih uspehov, če mu vseskozi ne bi stale ob strani številne delovne in druge organizacije. Predvsem pomemben je njihov finančni delež, ki so ga linhartovci znali vselej hvaležno ceniti, zavedajoč se, da niso prepuščeni le togim merilom in točkovanju, s katerim se zdalec ne bi mogli kriti stroškov svoje dejavnosti.

Komorni moški pevski zbor A. T. Linhart je za požrtvovalno delo in zasluge na področju ljubiteljske zborovske dejavnosti prejel več visokih priznanj in pohval. Med drugim je prejel plaketo občine Radovljica, priznanje OK SZDL Radovljica in srebrni znak OF, priznanje ZZB NOV Radovljica, priznanje Kulturne skupnosti Radovljica in osem priznanj Zveze kulturnih organizacij Radovljica. Zbor je prejel tudi priznanje krajevnih skupnosti Radovljica, RKUD Sloboda — VIS Varaždin ter Gasilskega društva Radovljica. JR

Lastnikom rodovniških psov vseh pasem

V soboto, 23. maja, bo ob 8. uri na prostoru Gorenjskega sejma v Kranju telesno ocenjevanje čistopasemskih psov. Ocenjevanje je organizirano za pse lastnikov z Jesenic, iz Radovljice, Kranja, Škofje Loke in Trziča. Organizator ocenjevanja je kinološko društvo Naklo.

Na ocenjevanje lastniki lahko pripeljejo pse, ki so stari najmanj 9 mesecev. Za vsakega psa v tej starosti je mogoče prejeti prvo telesno oceno. Ocenjevali se bo tudi pse, ki so bili že ocenjeni, pa je njihova telesna ocena nižja od prav dobre oziroma odlične ocene. Pravilo je, da vsakega psa dvakrat telesno ocenimo; prvič v starosti od 9 do 15 mesecev in drugič v starosti od 15 do 24 mesecev.

Ocenjevanje psov je potrebno, ker:

- mora vsak pes biti telesno ocenjen pred vzrejnimi pregledom, če njegov lastnik zanj želi imeti vzrejno dovoljenje,
- pasemske komisije lahko izdelajo oceno telesne kvalitete privedenih psov glede na ocenjevanje, ki je določeno iz njihovih usmerjenih ali priporočenih paritvenih kombinacij,
- z ocenjenim psom, z najmanj prav dobro telesno oceno, lahko sodelujete na narodnih in mednarodnih razstavah psov, ki jih organizirajo kinološke organizacije.

Pred ocenitvijo psa mora lastnik plačati takso v višini 5.000 din, in to pri vstopu na Gorenjski sejem.

Vsak pes mora biti zdrav, lastnik pa mora zanj imeti rodovnik in potrdilo ali knjižico, da je cepljen proti steklini.

Ker je telesno ocenjevanje psov samo enkrat letno, regijsko v enem kraju, priporočamo, da svoje štirinožne prijatelje pripeljete na ocenjevanje, da jih bomo videli, kakšni so, in ocenili, koliko dejansko skrbite zanje, pa tudi, da ne bi kasneje imeli neprijetnosti.

Če nimate svojega avtomobila, so zveze z vlakom ali avtobusom ugodne, obvezno pa mora pri takem prevozu pes imeti nagobčnik.

Kinološko društvo Bled

Vsaka kritika ni vedno utemeljena

Ker me je začudil članek, objavljen v Gorenjskem glasu 8. maja letos, ki se pod naslovom »JEKLARJI POZABILI NA DELOVNO SILO IN NJIHOVE PEDAGOGE« spotika in očita, da mladi kader, niti njihovi pedagogji iz izobraževalnega centra srednjega usmerjenega izobraževanja niso bili posebej vabljeni na slovesno otvoritev nove jeklarne 1. maja letos, se kot neposredni udeleženci te nadvse uspele in veličastne otvoritve oglašam, ker menim, da je kritika popolnoma neutemeljena.

Kolikor vem, se je pripravljali odbor, imenovan od vodstva Železarne, dogovoril, da posebnih vabil za to otvoritveno slovesnost ne bo pošiljal, razen predstavnikom družbenopolitičnih organizacij, izvajalcem del ter tujim gostom. Vsi ostali, tako aktivni železarji kot upokojenci, učenci, njihovi pedagogji in vsi ostali občani, so bili na to otvoritev vabljeni z razpisom v ŽELEZARJU in z objavo po jeseniškem radiu TRIGLAV. In zato dijaki in njihovi pedagogji posebej pi-

sanih vabil niso prejeli. Namig tega članka, da so bile ob vabilih nepravilnosti ali da so bile nekaterim povzročene celo krivice, je neupravičen ter nezaupnica zahtevnemu delu pripravljalnega odbora. Še toliko bolj pa je ta kritika neupravičena, ker, kot vemo, so bili dijaki Centra srednjega usmerjenega izobraževanja in ostalih šol vključeni v proslavljanje otvoritve nove jeklarne z izdelavo pisnih in likovnih izdelkov o železarji in železarstvu nasploh, hkrati pa

so dijake in učence tudi na ta način seznanili z železarskimi poklici. To je bilo opravljeno tako v jeseniški kot radovljiški občini. Večina šol se je temu vabilu odzvala, kajti tudi nagrade za najbolj uspešne izdelke so bile dokaj vabljive.

Prav zato so očitki, navedeni v članku, popolnoma neutemeljeni. Na otvoritev nove jeklarne smo bili vabljeni prav vsi občani, še posebej pa železarji, in kljub takim ali podobnim pripombam je otvoritev popolnoma uspela. Pripravljali odbor je to zahtevno delo opravil zelo uspešno tako v zadovoljstvo investitorja, železarjev kot občanov nasploh.

I. S.

Krajevni praznik v Kranjski gori

Krajani v krajevni skupnosti Kranjska gora praznujejo 18. maja svoj krajevni praznik. Na ta dan je leta 1943 gestapo odpeljal v zapore 17 domačinov, na organizatorja vstaje v kraju, partizana Ivana Krivca, pa je bila razpisana denarna nagrada 15.000 nemških mark.

Na slovesnosti, ki je bila v soboto, 16. maja, v kino dvorani v Kranjski gori, je govoril predsednik skupščine krajevnih skupnosti Kranjska gora Anton Albreht, predsednik krajevnih konference SZDL Anton Robnik pa je podelil priznanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Priznanja OF so prejeli občani in organizacije, ki so med drugo svetovno vojno in po njej aktivno delovali na družbenopolitičnem in kulturnem področju v Kranjski gori. Priznanja so prejeli: Pavla Oman, Metod Cop,

Žarko Šanca, Alojzija Pikon, Franc Hlebanja, Vojtek Budinek, Peter Robič, Boris Pečnik, Ferdinanda Plavček Detela, Matjaž Dolšina in oddelek postaje milice v Kranjski gori.

Slovesnost ob krajevni prazniku je popestril kulturni spored, v katerem so nastopili moški pevski zbor Marjan Vodopivec iz Kranjske gore, na harmoniko je igrala učenka glasbene šole z Jesenic Maja Plazar, recitirala je učenka kranjskogorske osnovne šole Betka Kokalj, gorenjske plese sta plesali otroška folklorna skupina Rute in odrasla folklorna skupina iz Podkorena, spored pa je povezovala Mira Smolej. Poleg osrednje slovesnosti v krajevni skupnosti potekajo tudi različne kulturne in športne prireditve, ki se bodo nadaljevale še v tednu mladosti.

A. Kerštan

Razstava malih šolarjev v prvem nadstropju Kosove graščine

V počastitev dneva mladosti vas vabimo k ogledu in otvoritvi razstave izdelkov malih šolarjev v petek, 22. maja, ob 17. uri. Vzgojitelji in otroci so pripravili tudi kulturni program. Razstavljali bodo učenci z Jesenic, iz Kranjske gore in Mojstrane.

VOLIILNA KONFERENCA DPD SVOBODA IVAN KRIVEC NA HRUŠICI

V krajevni skupnosti Hrušica si že dalj časa prizadevajo, da bi spet bolj poživili kulturno dejavnost. Pri DPD Svoboda Ivan Krivec se srečujejo z najrazličnejšimi problemi, predvsem manjka kadrov. Ob tem je seveda najbolj nedopustno to, da dvorana za kulturne in druge prireditve skoraj vse dni v letu sameva.

O tej problematiki, predvsem pa o pobudah za živahnejši kulturni utrip na Hrušici, se bodo ljubitelji kulture pogovarjali na volilni konferenci DPD Svoboda Ivan Krivec, ki bo v soboto, 23. maja, ob 19. uri v mali dvorani Svobode. Poleg poročila o dosedanjem delu bodo sprejeli nov delovni program in izvolili novo vodstvo DPD Svoboda Ivan Krivec Hrušica.

J.M.

J.R.

MAJ — mesec narcis

Maj je res najlepši mesec v letu, toda to leto je bolj podobno aprilu. V maju se pod Golico v Karavankah pojavijo redke in zaščitene narcise. Kamorkoli seže pogled, je na teh poljanah vse belo, kot da bi spet sneg pobelil travnike. To je tudi čas, ko te poljane obiskuje veliko številu domačin in tujih obiskovalcev.

Nekateri so resnični ljubitelji narave, drugi pa le to brezobzirno izkoriščajo. Niso redki primeri, ko Gorska straža opozarja in tudi ukrepa proti skrajnežem, kateri brezobzirno pustošijo te bele poljane. Prekomerno nabiranje je kaznivo, zato je bila pred leti ustanovljena Gorska straža, ki ukrepa v skladu s predpisi. Za

pustošenje te redke in zaščitene rastline so predvidene tudi denarne kazni, vendar le te ne vplivajo vzgojno na določeno vrsto kršilcev. Kot primer lahko navedem naslednje: preteklo nedeljo je član Gorske straže opozoril neko žensko, da je nabrala preveliko količino narcis. Njen odgovor je bil: »Kaj vas pa to briga, saj sem jih nabrala na svojem travniku.« Očitno se določena oseba ne zaveda, da so tudi na njenem travniku te redke cvetlice zaščitene. Dogaja se, da te cvetlice prodajajo tudi na ljubljanski tržnici. Lahko se samo vprašamo, kje je naš čut za naravo. Ali je res že najpomembnejša pridobitniška korist posameznikov.

France Voga

13

SPOMINI NA DOVJE

Ko se je paša na Rožci in Planini končala, se je govedo paslo najprej po rovih.

Krave molznice je do sv. Mihaela (29. septembra) pasel govedar, potem so se pasle po polju okrog vasi. Pasli so jih otroci. Kurili so ognje, pekli koruzo in krompir, pazili na živino, da ni šla v škodo, in težko čakali Martinovo (11. novembra). Od tedaj naprej so lahko pasli po vsem polju ne glede na lastništvo, razen po ozimnem žitu.

Na Martinovo so pastirji martinovali, kajti sv. Martin je bil njihov zavetnik. Vsa vas je bila polna njih in njihovih norčij.

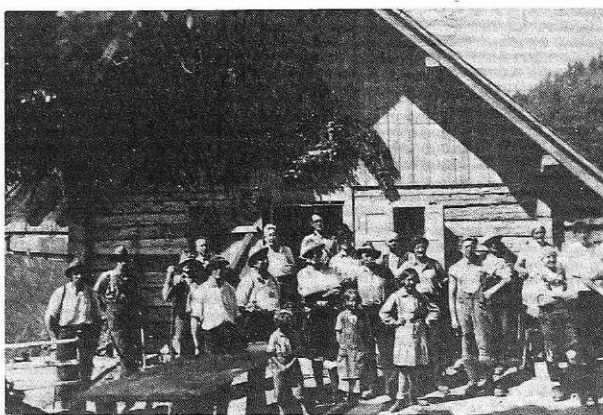
Na Martinovo se je delal obračun za pašo s pastirji in le-ti so bili na ta dan izplačani.

Otvoritev hleva na Vrtaški planini, ki ga je zgradila Agrarna zajednica Dovje-Mojstrana leta 1932

Paša ovac

Vse velike kmetije po Dovjem so imele tudi velike trope ovca — ovac. Okrog sto do sto dvajset. Kajzarji ovac skoraj niso imeli. Mogoče le toliko, da je bilo volne za prvo silo.

Graditelji hleva na Vrtaški planini

Ovce so se prvič strigle po svečnici (2. februarja). Ker je ovce lažje prati kot ostrizeno volno, so jih prali v Savi. Da so šle ovce preko Save, je šel nekdo z zvoncec na drugi breg, ostali pa so ovce pognali. To so naredili po večkrat. Včasih je kakšno ovco voda tudi odnesla.

Jalove ovce so nagnali past na Reber, ko je odlezel sneg. Molzne so ostale doma do velikonočnega četrtega, ko so jagnjeta prodali. Veliko jagnet so prodali v Italijo. Potem so jih skupaj pasli na Rebru, od Česnjice do Zagošnjega vrha in na Belem polju. Tu je trajala paša do prvega junija, potem so ovce morale z nižinskih pašnikov.

Jalove ovce so zagnali: Med plaz, na Brine, Kriške pode in v Kot na Pekel. Tam so se same pasle vse poletje do malega šmarna (8. septembra). Vsak gospodar je šel enkrat mesečno k njim, da jim je nasolil in pogledal, kako je z njimi.

Ovne — bidre so zagnali v Kot na Macesne in še dvajset do trideset jagnjet, na Vrbovo špico in v Vrata na Macesne (pod Stenarjem). Tudi k njim so šli samo enkrat mesečno, da so jim nasolili.

Molzne ovce so vzeli pastirji — ovčarji. Zadnji ovčarji na Dovjem so bili Skrablejev Kristelj, Lengarjev Kristelj in Brencetov Jaka. Pasli so svoje in ovce drugih gospodarjev.

Skrablejev Kristelj jih je pasel od osemdeset do sto dvajset. Pasel je od aprila do sv. Mihaela (29. septembra) najprej okrog vasi, poleti v Vratih ali na Rožci. Če je pasel na

Rožci, je imel stan na Čenkovi ali Blaževih Ravnah. Za pašo je imel pomočnika, siril je sam. Vstati je bilo treba že ob treh zjutraj, da so bile ovce za časa pomolžene.

Vsak gospodar, ki je imel ovce pri njem na paši, je prišel dvakrat mesečno sam pomolst svoje ovce, da je videl, koliko dajo mleka. Iz 9 litrov mleka se je naredil en kilogram sira in pol kilograma skute. Sir in skuto so tudi sproti nosili s planine.

Ovčar je bil plačan tako, da si je z gospodarjem delil sir in skuto na polovico. Skrablejev Kristelj je vsak teden pridelal zase dva hlebca sira in skaf skute. Vse je navadno prodal v hotel v Mojstrano. Iz izkupička je moral potem plačati pomočnika, ki mu je pasel in rovt, ki ga je tisto leto imel v najemu in ga je v času paše moral seveda tudi pokositi; da je imel krmo za zimo.

Ovčarji so imeli navadno s seboj na planini tudi enega ali dva prašiča, ki so jih krmili s sirotko, drugače pa so se po planini prosto pasli.

Ovce, ki so bile zagnane, so prignali domov na mali šmaren (8. septembra), jih ostrigli in odgnali do sv. Mihaela na pašo na Vrtaško planino ali Višek. Po tem datumu so se vse ovce skupaj, jalove in molzne (ki so ta čas že nehale dajati mleko), pasle po rovih do Rožce, v Breventu, v Zaborovljah ali v Mlinci.

Bolj se je bližala zima, bližje vasi so se pasle. Ko je zapadel sneg, so prvič ostale v hlevih. Nekateri tropi kar v hlevih po rovih, kamor so jih pozimi hodili krmit.

Paša koza

Ob peti uri zjutraj se je po vasi razlegel glas roga, ki je klical vkup kozji trop, da gre na pašo. Trop koza je na Dovjem štel okrog petintrideset grl. Imele so jih starejše ženske, ki so se preživljale z dninarstvom in tudi preužitkarice.

Eden zadnjih kozarjev na Dovjem je bila Govočeva Mila. Koze je pasla od dvanajstega maja do dvanajstega novembra. Dobro se še spominja, da je ves trop prav zadnji dan paše izgubila.

Koze so se pasle po predelih, kjer je bilo veliko grmovja, ki ga najraje objedajo. Tega je dovolj pod Žovležnom, Zagošnjim vrhom, Grajščico, proti Prešešniku, v Špikih, na Zakraju in na Mežakli.

Koze pasti ni bilo lahko delo, kajti koze so urne in neugane. Grmovje objedajo kar sproti in hitijo naprej. Pa tudi plačano je bilo to delo slabo. Tri in pol dinarja na dan in toliko dni na hrani, kolikor je imel kdo koza. Zato za kozarja nihče ni bil dolgo. Tudi Govočeva Mila je zdržala samo eno leto.

Nadaljevanje

Sklad za nagrajevanje inovacij na področju usposabljanja, življenja in dela invalidov pri Skupnosti socialnega varstva Slovenije objavlja na podlagi samoupravnega sporazuma o ustanovitvi in delu sklada

Razpis nagrad za inovacije na področju usposabljanja, življenja in dela invalidov

V letu 1988 bo podeljenih pet enakovrednih nagrad. Nagradjeni bodo najuspešnejši izumi, tehnične in druge izboljšave na področju usposabljanja, življenja in dela invalidov, ki bodo v razpisnem roku predložene skladu.

Sklad je bil ustanovljen z namenom, da bi spodbujali inovacijsko delo in podpirali prizadevanje posameznikov ali avtorskih skupin, ki bi z izumi, tehničnimi in drugimi izboljšavami prilagajali invalidnim osebam delovne razmere, delovna orodja, bivalne razmere, predmete vsakdanje rabe oziroma uvajali inovacije na področju aktivnega varstva invalidov.

Sklad je določil, da so prednostne naloge v letošnjem letu predvsem tiste, ki bodo bistveno izboljšale stanje na področju gibanja in komuniciranja invalidov. To so npr. rešitve premagovanja arhitektonskih ovir, hidravlični transport, prilagoditve na področju telekomunikacije in podobno.

Razpis je v skladu s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi odprt tudi za druge inovacije tehnične ali metodološke narave.

V razpisu lahko sodeluje vsak državljani SFRJ, ki predloži skladu dokazilo o svojem izumu, tehnični ali drugi izboljšavi in dokaže, da gre za izvirno novo napravo, za izboljšavo določene naprave, stroja, predmeta vsakdanje rabe oziroma prilagoditev le-teh posameznim vrstam invalidom ali za inovacije na področju izvirnih metod dela z invalidi. Sodelujejo lahko tudi skupine avtorjev.

Predlogu za nagrado mora biti priložena tehnična dokumentacija, opis naprave, stroja, predmeta ali inovativne metode dela z invalidi, potrebne skice, fotografije ali modeli. Priložen mora biti tudi opis delovanja in razlaga v čem je inovacija koristnejša in boljša od dosedanjih rešitev.

O nagradah sklada bodo odločale posebne strokovne komisije, ki jih bo imenoval odbor ustanovitelj sklada izmed znanih strokovnjakov za posamezna področja, kamor sodijo predlogi.

Komisije bodo delovale in odločale o skladu s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi in delu sklada (9. in 10. člen).

Nagrade pomenijo družbeno priznanje. Avtorske pravice so v celoti pridržane avtorju. Sklad pa si bo prizadeval, da bi vse inovacije, ki bodo predložene, tudi resnično našle svoje mesto v življenju in delu invalidov.

Višina nagrade v letu 1988 bo dva poprečna mesečna čista osebnodohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v letu 1987.

Podelitev nagrad bo javna in slovesna ob 1. maju 1988. leta na seji odbora ustanoviteljev sklada.

Predloge je treba poslati najkasneje do vključno 30. novembra 1987 na naslov: Sklad za inovacije na področju usposabljanja, življenja in dela invalidov pri Skupnosti socialnega varstva Slovenije, Ljubljana, Kidričeva 5.

Odbor ustanovitelj sklada

Zahvale

Ob smrti drage mame

KRISTINE ZUPANČIČ

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancom za izrečeno sožalje in darovano cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala osebju internega oddelka jeseniške bolnice, pevcem za zapete žalostinke, godbi na pihala jeseniških železarjev ter župniku za obred.

Vsi njeni

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, deda in praded

JOŽETA SVETINA
upokojenca Železarne Jesenice

se iskreno zahvaljujemo osebju kirurškega oddelka Bolnice Jesenice za zdravljenje in nego v času njegove bolezni, govornikom, godbi na pihala, pevcem, župniku za obred, sosedom za pomoč in vsem, ki so nam izrekli sožalje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Ob boleči izgubi dragega očeta in moža

MIHAELA VOVKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se vaščanom Lipc za cvetje in pomoč, govorniku za poslovlne besede, praporščakom in pevcem za zapete žalostinke.

Se enkrat vsem najlepša hvala.
Vsi njegovi

Ob smrti mame LUCIJE GRVALA z Javornika se najlepše zahvaljujem vsem, ki ste mi kakorkoli pomagali, mi izrekli sožalje in darovali cvetje. Posebno se zahvaljujem sosedom na Savski 21, 22 in 23, ki so mi pomagali.

Hura Grvala

Dežurni trgovini

V soboto, 23. maja, bosta na Jesenicah od 7. do 19. ure odprti trgovini:
SPECERIJA BLED, Titova 22, Jesenice in
ROŽCA, sam trg. na Javorniku, O. Novaka 3.

Dežurna lekarna

V maju je za občini Jesenice in Radovljica dežurna lekarna na Jesenicah.

Rešitev križanke iz prejšnje številke:

Kokainistka, uravnovešnost, lesteneč, namera, Smole, Sora, podij, jora, TŽ, Mika, lov, kovar, Arosa, GR, soda, nožič, balonček, ar, Glenn, pavlica, Nam, Ciril Zlobec, klop, konto, nit, liter, Store, ataka, Anet, Velež, raca, Avala.

Skrivanka: Velež

OBVESTILO

Odbor za pripravo velike hokejske tombole – finančna komisija – poziva vse poverjenike ali druge člane sindikalnih organizacij Železarne Jesenice, ki so zainteresirani za prodajo tombolskih kart, da se zgledajo v sredo, 27. maja, od 8. do 10. ure v prostorih sindikata Železarne Jesenice.

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitko ob mojem življenjskem jubileju. Želim vam še mnogo delovnih uspehov.

Zofka Pikon

Iskrena hvala DU Javornik-Koroška Bela za čestitko ob mojem življenjskem jubileju. Želim vam še mnogo delovnih uspehov.

Ivanka Prešern

Vsem sodelavkam in sodelavcem ter sindikalni organizaciji Žičarne se iskreno zahvaljujem za prejete čestitke in darilo ob moji 50-letnici.

Ivanka Gričar

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za izrečene čestitke ob mojem prazniku in jih lepo pozdravljam.

Hema Kokelj

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

22. maja, nem. erot. film ČRNA AFRODITA ob 16. in 18. uri, ob 20. uri premiera amer. barv. fant. filma HIGHLANDER.

23. maja, amer. fant. film HIGHLANDER ob 16. in 18. uri, ob 20. uri premiera amer. komedija HANA IN NJENI SESTRI.

24. maja, braz. barv. zabavni mlad. film FANT IZ RIA ob 10. uri, ob 16., 18. in 20. uri amer. barv. fant. film HIGHLANDER.

25. maja, amer. krim. komedija FLETCH – MASKIRANI DETEKTIV ob 16., 18. in 20. uri.

26. maja, amer. barv. krim. komedija FLETCH – MASKIRANI DETEKTIV ob 18. in 20. uri.

27. maja, nem. barv. film po romanu Kaja Hormana in Horsta Rika OTROCI S POSTAJE ZOO ob 16., 18. in 20. uri.

28. maja, amer. barv. akcij. film HUDOBNI FANTJE ob 16., 18. in 20. uri.

KINO PLAVŽ

23. maja, ital. akcij. fant. film NOVI BARBARI ob 18. in 20. uri.

24. maja, ital. barv. fant. film NOVI BARBARI ob 16. in 18. uri, ob 20. uri franc. barv. pust. film ŽENSKI KONVOJ.

25. maja, amer. barv. fant. film HIGHLANDER ob 18. in 20. uri.

KINO DOVJE

24. maja, amer. barv. krim. komedija FLETCH – MASKIRANI DETEKTIV ob 19. uri.

KINO KRANJSKA GORA

22. maja, amer. barv. šport. film DIRKA ZA ŽIVLJENJE ob 18. in 20. uri.

26. maja, amer. barv. fant. film HIGHLANDER ob 20. uri.

Razstveni salon DOLIK Jesenice

V dneh od 16. do 27. maja je v razstavnem salonu DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice na ogled razstava »Likovna ustvarjalnost učencev osnovnih šol jeseniške občine« v počastitev DNEVA MLADOSTI.

Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Obvestili

Društvo za pomoč duševno prizadetim Jesenice se v imenu staršev in otrok zahvaljuje vsem železarjem, ki so z včlanjanjem v društvo pokazali razumevanje za našo dejavnost.

Pri preverjanju seznama članov smo ugotovili, da se nekateri že včlanjeni delavci niso ponovno prijavi, zato prosimo, da v roku enega tedna sporočijo Bertalančičev (33-13), če ne želijo več ostati člani. Po tem roku bomo šteli, da želijo ostati člani še naprej.

Članarino za leto 1987 v znesku 250 din bomo obračunali pri izplačilu OD za mesec maj (15. junija).

Na Društvo za pomoč duševno prizadetim Jesenice se je obrnilo že več občanov in delavcev Železarne v vprašanji, kam nakazati pomoč za humanitarne namene. Zato objavljamo št. ziro računa Društva za vse tiste, ki bi želeli s kakršnim koli prispevkom pomagati naši dejavnosti: 51530 - 678 - 83258.

UO Društva

Srečanje bivših internirancev in mladine

Srečanje bivših internirancev in mladine na Ljubelju bo v soboto, 6. junija, ob 11. uri.

Za prevoz bivših internirancev in ostalih članov ZB NOV bo organiziran poseben avtobus, ki bo odpeljal izpred zdravstvenega doma na Jesenicah ob 9. uri, s postanki do Žirovnice. Prijave za srečanje sprejema OO-ZB NOV Jesenice, Titova 86, do zasedbe avtobusa, vendar najkasneje do 30. maja.

Udeleženci ob prijavi prispevajo 1.000 dinarjev za delno kritje stroškov prevoza.

Občinski odbor ZB NOV Jesenice

KORNI-KOVEC, KIŠENC	OŽE	LUKA V JORDA-NIJI	KRAJNA PRIMOR-SKEM	STARO GRŠKI PISATEL	STEBER VANTIC. PALAČAH	DOBNA	ANAKR-EON, STGRŠKI PESNIK	NIZOZEMSKA	BELGA	BRUXELLES	MICHIGAN	CHICAGO	IGRAKA ADJANI
LJUBLJ. HOKG-SKI VRATAR	MEHAN. GLASBILA	PREBIVA-LKA BANATA	DARIAN MERSKA ENOTA ZA MASHNE TLAKE	SEJAVIL OSENEK	SUSILNIK RA LASE MORSKA RIBA	KURICA	KASTRI-RAN BIK	ŠNČARSKI SMUKAC OTČEJE PRI IRIANU	GRŠKA GORA	SOLE TONE	IGRALEC CONNERY	EMIKAVI, KRAJLI-VEC	
ITALIJ. POLITIK VITTORIO EMANUEL	HUR	FIGURA PRI ČETVORKI	AMER. FILMSKI IGRALEC ROB	ŽENSKO IME	ŽIVOT	NEMSKI FLOROF, IMMANU-EL	ULOV	ANGL. FILMSKI IGRALEC DAVID	STARO EGIPTO-VSKI PIŠEC	PRIPAD STAREGA PLEMENA NATIČ	SAHISTKA KUŠNIR	PERJE PRI REPI	

Hokejski klub Jesenice prireja 21. junija ob 14. uri v Podmežakli

VELIKO TOMBOLO

Izžrebanih bo 25 glavnih dobitkov, med njimi trije avtomobili, dve motorni kolesi itd., ter 50 petork, 100 četvork in 150 trojk.

Vabljeni!

Nogomet

Člani

Jesenice : LTH
2 : 0

(prekinjeno v 37. min.)

Strelca: Čatak in Razboršek
Tekma med Jesenicami in LTH je bila odigrana v pogojih, ki so bili na meji regularnosti. Večji del igrišča je bil pod vodo in žogo je bilo zelo težko kontrolirati. Na takšnem igrišču se je moštvo Jesenic mnogo bolje znašlo in gostje skoraj niso prišli čez sredino igrišča. Po vodstvu Jesenic 2 : 0 je moštvo LTH zapustilo igrišče, češ da so pogoji neprimerni za tekmo ter z zahtevo po ponovitvi. O končnem rezultatu bo odločala tekmovalna komisija.

Nastopili so: Tokič, Poljanšek, Panič, M. Omanović, Ibrahimović, Sućur, Stanković, Škof, Razboršek, N. Omanović, Čatak.

Jesenice : Reteče
14 : 9 (7 : 0)

Strelci: Razboršek, Škof po 3, Čatak, Pihler, M. Omanović po 2, Tokič in Stanković po 1

Moštvo Reteče je bilo daleč najslabše moštvo od vseh, s katerimi so se letos Jesenice srečali. Jesenice so tekmo odigrali brez vsakega napora in če bi igrali malo bolj resno, bi bil rezultat precej višji. Do konca prvenstva je ostalo še eno kolo, 30. maja igra moštvo Jesenic doma s Poletom iz Svetega Duha.

NAMIZNI TENIS

PRED KONCEM REPUBLIŠKIH LIG TRI ZMAGE IN EN PORAZ JESENIC

V I. A ženski namiznoteniški republiški ligi je jeseniška ekipa gostovala v Ljubljani, kjer je nastopila v povratni tekmi z ekipo Polikem-Olimpija. Jeseniške igralke Markeževa, Smolejeva in Samarjeva so zmagale vsaka po dvakrat ter s tem zmagale 6:3. Nato so nastopile še v Zalogu proti ekipi Vesne, kjer so prav tako zmagale in to s 5:4. Markeževa je bila uspešna dvakrat, enako Samarjeva, Smolejeva pa enkrat. V zadnjem kolu igrajo Jeseničanke doma proti ekipi Vrtojbe.

Nastopili so: Tokič (Kapus), Marič, Radič (Poljanšek), M. Omanović, Ibrahimović, Sućur, Čatak (Hadžić), Škof (Džombić), Razboršek (Stanković), N. Omanović, Pihler.

Mladinci

Polet : Jesenice
1 : 16 (0 : 9)

Jeseniški mladi nogometaši nadaljujejo svoj zmagoviti pohod v medobčinski nogometni ligi Gorenjske. Na gostovanju pri sovrstnikih v Sv. Duha pri Škofji Loki so v četrtek, 14. maja, visoko premagali domačine.

Strelci za Jesenice: Stanković 6, Kondić 3, Džombić 3, Sućur 2, Basta in Pivač.

Lesce : Jesenice
2 : 8 (0 : 1)

Proti najresnejšemu tekmeu v ligi so jeseniški mladi nogometaši visoko zmagali predvsem po zaslugi boljše igre v drugem polčasu, ko so zaigrali bolj kolektivno.

Strelci: Kondić 3, Sućur 3, Basta in Džombić.

Nastopili so: Kapus, Hadžić, Pivač, A. Đorđević, I. Mitrovič, Poljanšek, Basta, Stanković, Kondić, Sućur, Džombić.

Zadnje tekmo prvenstva igrajo jeseniški mladinci v nedeljo, 24. maja, ob 10. uri proti ekipi Alpine na igrišču v Podmežakli.

Z.K.

Lokostrelstvo

Naši najboljši lokostrelci zopet začeli s tekmovanjem

V Ljubljani so se lokostrelci pomerili za pokal Alpe-Jadran in sicer v disciplini FITA. Ljubljanski turnir je bil pred leti znan kot eden najmočnejših turnirjev pri nas in se ga je udeleževalo veliko število naših in tujih tekmovalcev. V zadnjem času pa je na turnirju Alpe-Jadran vedno manj nastopajočih predvsem zaradi slabe organizacije turnirja. Letošnji turnir je bil po številu udeležencev najskromnejši do sedaj, saj je nastopilo le dvajset lokostrelcev; večina od njih pa je izjavila, da se drugo leto turnirja v Ljubljani ne bo udeležila. Razlog je, kot že rečeno, slaba organizacija in vodenje turnirja, poleg tega pa tudi vedno skromnejše nagrade.

Na turnirju sta nastopila tudi dva naša člana. Crnjanski ni imel sreče, saj je moral odstopiti, ker je ostal brez pušic po krivdi organizatorja, ki ni dovolj dobro pričrtil tarče. Ta se je zrušila, zato ima vsak od tekmovalcev, ki so streljali na to tarčo približno 30.000 din škode.

Jakopič je kljub nekoliko slabšemu streljanju, kot smo ga od njega vajeni osvojil drugo mesto v skupni razvrstitvi. Zmagal je Aleksander Milinković iz Reke.

Turnir je bil hkrati tudi slovensko prvenstvo v disciplini FITA.

Prvak v tej disciplini za leto 1987 je Jakopič (Kor. Bela) pred Natlačenom (Post.) in Roso (Ankaran).

TVD Partizan
Javornik - Koroška Bela

KEGLJANJE NA LEDU

Zveza za kegljanje na ledu je 16. maja organizirala slovensko prvenstvo v metu na daljavo na asfaltni podlagi pred halo v Podmežakli. Hkrati je bilo tudi zbirno tekmovanje za sestavo reprezentance, za evropski pokal, ki bo 30. in 31. maja v Kr. gori pred hotelom Larix. Na to tekmovanje se je uvrstilo prvih šest, žal pa je bila udeležba dokaj skromna, ker svojih tekmovalcev niso poslali klubi iz Rateč, Bleda in Most. Tako so nastopili le tekmovalci z Jesenice, iz Kr. gore in Misljina. Pokazalo se je, da brez treningov in tekmovanj ni mogoče dosegati dobrih rezultatov. To se bo še bolj pokazalo v Kr. gori, že na tem prvenstvu so bili v ospredju tekmovalci, ki so že nastopili v tej disciplini na različnih tekmovanjih in osvojili za to panogo poseben met. To slednje še posebej velja za Misljinčane.

Rezultati — posamezno: 1. Jože Špolad (Kr. gora), 2. Stane Koprivnik (Misljina), 3. Milan Lasnik (Jesenice) 4. Jani Jelovčan (Kr. gora), 5. Rudolf Lubej (Misljina), 6. Lovro Purgar (Jesenice), 7. Viktor Borovnik (Misljina), 8. Milan Čop (Jesenice), 9. Radenko Malinović (Jesenice), 10. Andrej Kutin (Jesenice), 11. Rudi Šapek (Jesenice), 12. Roman Leban (Jesenice).

Ekipno so za vsak klub nastopili po trije najbolje uvrščeni iz posameznega dela. Tako je klupski prvak moštvo iz Misljina (A. Koprivnik, Lubej in Borovnik), druga je bila Kr. gora (Špolad, Jelovčan, Lavtinar) in tretje Jesenice (Lasnik, Purgar, Čop).

16. maja je ekipa Ambrožič nastopala v Avstriji in med 18 ekipami zasedla 4. mesto.

ML

KOŠARKA

KADETI: II. kolo SKL — 7. skupina:

Kladivar (Žiri) : Jesenice
69:110 (29:66)

Jeseniški kadeti so le na začetku tekme imeli nekaj težav — domači so vodili 9:5, v 7. minuti pa je bilo že 15:17. Visoko razliko iz prvega polčasa so v drugem polčasu le še povečali in dosegli drugo zmago.

Jesenice: Sućur 6, Bertonec 10, Humar 7, Rebolj 10, D. Peternel, Berden, Učar 7, Samar 41, Vauhnik 14, Smiljanič 11, Svetina 4.

V 3. kolu igrajo kadeti v nedeljo, 24. maja, ob 10. uri s Senčurjem v Podmežakli.

MLADINCI: I. kolo SKL — zadrž:

JESENICE : TRIGLAV
67:64 (29:32)

Najprej je treba povedati, da je Triglav v zadnji sezoni osvojil 3. mesto v Jugoslaviji med kadeti in bil med osmimi najboljšimi pri mladincih, zato je zmaga Jesenic lep uspeh.

Favorizirani gostje so povedli v 11. minuti že z 21:8, domači pa so z uspešno obrambo do konca polčasa razliko zmanjšali na 3 točke. V nadaljevanju tekme je bil rezultat tesen do 30. minute (47:45 za Jesenice), v 33. minuti pa so domačini vodili že z 59:48. Minuto pred koncem je bila razlika 57:59, potem pa je Triglav zaradi nezrelosti domačih igralcev, ki so prezgodaj proslavljali zmago, razliko zmanjšal. Domačini so igrali solidno, vti so pokvarili le številni zgrešeni meti izpod koša in prosti meti (7:18), povedati pa moramo, da so gostje metali precej več prostih metov (12:29), včasih tudi nezasuženi.

Jesenice: Bešič 8, Čatak 1, R. Peternel 21, Naumovski 6, Vauhnik, Kačar 5, Todorovič 6, Jovanovič, Samar 2, Milakovič 18.

II. kolo

ISKRA DELTA JEŽICA : JESENICE
99:75 (45:33)

Jeseniški mladinci so nepričakovano visoko izgubili tekmo proti mladincem Ježice. Ježičani so jih presenetili z odlično igro, ostro, trdo in hitro ter z agresivno obrambo, kakršne Jeseničani niso vajeni. Manjka jim tekem s težkimi nasprotniki, ki jih blizu Jesenic ni, prijateljskih tekem v gosteh pa si zaradi finančnih težav lahko privoščijo vse ekipe skupaj le nekaj na leto, čeprav bi jih vsaka potrebovala vsaj 10 do 15. Jeseničanom je nekoliko stopila v glavo tudi zmaga po dolgih letih s Triglavom, vsekakor pa bodo za večje dosežke morali v svojo igro vnesti več ostrine in moči.

Jesenice: Bešič 4, Čatak 1, R. Peternel 19, Naumovski 6, Kačar 2, Jovanovič 10, Todorovič 2, Samar 9, Košir 11, Milakovič 8, Rebolj 3.

3. kolo bo v soboto, 23. maja, ob 19. uri v športnem parku v Podmežakli Jesenice:Novoles (Novo mesto).

PIONIRJI: Gorenjska liga — 1. kolo:

Gorenja vas:Jesenice
39:41

Jeseniški najmlajši košarkarji so uspešno začeli sezono, čeprav je zaradi težav s prevozom odšlo na tekmo le 7 igralcev. Domačini so vodili že s 15 točkami prednosti, toda Jeseničani so jih z agresivno obrambo ujeli in premagali: Igrali so: Jovičič, Dončič, Šmid, Božič, Ponjavič, Adrovič in Midžan.

V 2. kolu bodo v soboto, 23. maja, igrali v Kranju proti Triglavu.

(J)

KADETI:

PARTIZAN GORENJA VAS : JESENICE
42:81 (12:35)

V prvem kolu gorenjske lige so jeseniški kadeti visoko premagali nedoraslega nasprotnika. Žal mlajši igralci niso v celoti izkoristili priložnosti, da se izkažejo. Razlika bi bila lahko še višja.

Jesenice: P. Sućur 6, Bertonec 4, Humar 11, Košir 2, Kačarevič, Adrovič, Učar 3, Fajkovič 2, Samar 22, Vauhnik 31, Svetina.

V drugem kolu igrajo kadeti v Zireh proti Kladivarju.

Kadetinje

KLADIVAR:JESENICE
56:73 (32:38)

Jesenice: Rauh 2, Hadjimuratović 23, Ališič 16, Sečič 6, Zrnič 26, Ljusič.

Kadetinje Jesenic, rojene leta 1971 in mlajše, so na prvi tekmi letošnjega prvenstva SRS prijetno presenetile z zmago. Čeprav so odšle na gostovanje k vrstnicam iz Zirov v precej okrnjeni postavi, so uspele z dobro igro presenetiti favorizirane gostiteljice. Že nekaj generacij košarkaric Jesenic se ne spominja uspešnega, gostovanja v Zireh, saj tam pod vodstvom izrednega pedagoga in košarkarskega trenerja Darija Erznovnika odlično delajo z mlajšimi kategorijami košarkaric.

Tekma je bila izredno razburljiva, gostiteljice so prednjačile le v agresivnosti in hitrosti, vendar proti višji in izkušenejši ekipi Jesenic niso mogle svojega znanja potrditi z zmago. V vrstah jeseniške ekipe je poleg Zrničeve, ki se je že dokazala kot igralca članske ekipe, prijetno presenetila s svojo igro Hadjimuratovičeva v napadu. Ta igralca je potrdila svojo perspektivnost, le od nje pa bo odvisno, ali se bo kot igralca potrdila tudi v starejših kategorijah. Krivično bi bilo, če ne bi pohlvali igre Sečičeve v obrambi, ter dveh igralk, ki sta pričeli trenirati samo štiri dni pred prvenstvom. S svojo igro sta potrdili, da sta velik potencial KK Jesenice; to sta Ališečeva in Rauhova.

T.

Občni zbor TVD Partizan Gorje

TVD Partizan Gorje, društvo za telesno vzgojo in rekreacijo, je imelo redni letni občni zbor v svojem domu v Gorjah v soboto, 25. aprila. Ta zbor je bil že trinajdeseti po vrsti.

Predhodnik današnjega Partizana je bilo društvo »Orel«, ki je bilo v Gorjah ustanovljeno leta 1921. Takrat se niso imeli svojega doma, zgradili so ga leta 1928. Danes je dom prenovljen in delno tudi dozdani. Že v času med obema vojnama je bilo društvo »Orel« dokaj močno, imelo je vrsto odličnih telovadcev in že takrat so izstopali odlični smučarji tekači. Med zadnje vojno društvo ni delovalo, po vojni pa se je preimenovalo v TVD Partizan Gorje. Že leta 1946 so iz tega društva poslali na državno prvenstvo v smučarskih tehnikah štafeto v sestavi: Lovro Žemva, Franc Pokljukar in avtor tega zapisa.

Kakšnega dobrega rezultata sicer ni bilo, saj tudi tekaške opreme in treninga se ni bilo, toda začelo se je. Lovro Žemva je še nekaj let nastopal v tekaških smučinah in bil v povojnih letih še državni prvak, narkar je tekmovalja opustil in se v celoti posvetil vzgoji mladih smučarjev — tekačev, ki so vrsto let osvajali naslove republiških in državnih prvakov in v državnih dresih nastopali na olimpiadah in svetovnih prvenstvih. Lovro nam je z vzgojo mladega rodu v Gorjah zapustil dediščino, ki ne bo nikoli zamrla in s tem tudi ne spomin nanj — na velikega smučarskega učitelja in nepozabnega vzornika.

Pred šestimi leti, ko je predsednik TVD Partizan Gorje Lovro Žemva nenadoma preminil, ga je nasledil Lado Repe, ki je društvu predsedoval naslednjih šest let. In kot je na zboru izvedeno iz njegovega poročila, je bilo v tem obdobju dobrih, slabih in težkih trenutkov dovolj, v glavnem pa je društvo delalo dobro. Prav gotovo se je Lado vpisal med nepozabne predsednike društva s tem, da so

prav po njegovi zaslugi pri domu zgradili veliko igrišče z asfaltno prevleko v izmeri 1.500 kvad. metrov. Igrišče, ki ga uporabljajo za več športnih panog, bo verjetno še letos dobilo električno razsvetljavo in bodo na njem lahko najrazličnejše prireditve. Gorjanski Partizan ima tudi svojo kočjo na planini Kranjske doline na Pokljuki, ki jo člani društva v poletju uporabljajo za odih, v jeseni pa, ko zapade prvi sneg, pa smučarji tekači za trening na snegu.

TVD Partizan Gorje ima več sekcij: teki na smučeh, meritve časov, odbojka, mali nogomet, varpa, rekreacija in rekreacijsko sprostitvena vadba. Posebno zanimivo in razveseljujoče je bilo poročilo vodje smučarske sekcije za teke, Pavla Kobilič, bivšega dobrega tekača in reprezentanta. V to sekcijo je vključenih 20 smučarjev, od teh 15 zelo uspešnih tekmovalcev. Udeležili so se štirih tekmovanj v rolanju in 24 tekmovanj na snegu. Pionirji so prispevali v zimski sezoni 86-87 kar 89 medalj, od tega 33 zlatih, 31 srebrnih in 25 bronastih. Najbolj je izstopal Tomaž Žemva (vnuk pokojnega Lovra).

Pri varpi, ki deluje četrto leto, je bil najboljši Miro Zalokar. V dvoboju Gorenjska-Ljubljana, ki je bilo v Kranjski gori, je bil najboljši in se je uvrstil v slovensko reprezentanco, ki je bila v juniju na gostovanju na Švedskem, odkoder ta špot tudi izhaja.

Volitve novega upravnega odbora niso prinesle sprememb v vodstvu društva, le dosedanjega zelo uspešnega in delovnega predsednika Lada Repeta je na njegovo željo zamenjal Franc Pokljukar, Lado pa je prevzel vodstvo nadzornega odbora. Upamo, da bo društvo tudi pod novim predsednikovanjem delalo tako uspešno, kot je doslej.

Na občni zbor so bili med drugimi vabljeni tudi predstavniki TKS in

ZTKO Radovljica, SZS, Partizan Slovenije in JLA Pokljuka, toda vabljenih ni bilo, kar je pravzaprav nerazumljivo in tudi neopravičljivo.

Ob koncu zбора so podelili najboljšim še priznanja: Tomaž Žemva, Joško in Matjaž Pokljukar, Lucija Lariš, Ludvik Majcen, Darja Vovk, Miro Zalokar, Matjaž Ličič, Silvo Ferčej, Mara Justin, Marija Kavčič in Marjana Šimnec.

Plaketo so prejeli: Lojzka Kosmač, pevski zbor Gorje za tesno sodelovanje s Partizanom, planinska enota JLA Pokljuka in osnovna šola Bratov Žvan Gorje za vsestransko razumevanje in možnosti rekreacijev telovadnici šole.

Jože Ambrožič

Najboljša železniška postaja

OO ZSMS SAVA je organizirala prvi kvalifikacijski turnir v malem nogometu, ki je bil v nedeljo na igrišču OŠ Prežihov Voranc. Sodelovalo je 9 ekip.

Rezultati:
— polfinale: PTT : Železniška postaja 1 : 5 in Ayax : Kovinar 0 : 2;
— finale: Železniška postaja : Kovinar 1 : 0. Zadetek za Železniško postajo je bil dosežen po streljanju kazenskih strel.

Vrstni red:
1. Železniška postaja, 2. Kovinar, 3. Ayax, 4. PTT, 5. Zastreka junior in 6. Sibila. Za uspešno organizacijo turnirja se moramo zahvaliti predvsem: vodstvu OŠ Prežihov Voranc, OK ZSMS Jesenice, gostišču Erlah in kleparstvu Knifc.

V nedeljo, 31. maja, vas vabimo na drugi kvalifikacijski turnir na igrišču OŠ Prežihov Voranc s pričetkom ob 8. uri. Prijave sprejemajo v prostorih KS Sava, Titova 18: v ponedeljek ob 10. do 12. ure, sredo ob 10. do 12. in ob 14. do 16. ure, petek ob 10. do 12. in ob 14. do 16. ure.

Zrebanje bo v petek, 29. maja, ob 16. uri. Vabimo vse ekipe, da se udeležijo kvalifikacijskega turnirja in si s tem priborijo pravico nastopa na finalnem turnirju. Ekipe, ki se niso udeležile nastopa na prvem turnirju, imajo še vse možnosti, da se uvrstijo na finalni turnir.

Organizacijski odbor

Cicibanova olimpiada

Sedmič zapore so v soboto, 9. maja, delavci Vzgojnovarstvene organizacije Jesenice in enot pri osnovnih šolah v jeseniški občini pripravili cicibanovo olimpiado. Pri izvedbi sta jim pomagala Zveza telesnokulturnih organizacij Jesenice in delovna skupnost športnih delavcev Jesenice.

Čudovita sončna sobota je bila pravi delavnik tako za 500 malih solarjev, ki letos zaključujejo »delo« v vrstih, ter delavke jeseniških vrtec od Rateč do Žirovnice.

Že sam začetek olimpiade je bil lep. Podmežakla se je kopala v soncu in mali solarji so skupaj s svojimi tovarišicami in starši na nogometnem igrišču v Podmežakli nestrpno čakali na pet padalcev Alpskega letalskega centra iz Lesc, ki so se, tako kot so napovedali, spustili na igrišče malo pred deseto uro.

Zatem so se jutrišnji prvošolci, lepo v skupinah, napotili v hokejsko dvorano, kjer so jih že čakala različna telovadna orodja, pa žoge, kolebnica in podobno.

Zbrane je najprej pozdravila ravnateljica Vzgojnovarstvene organizacije Jesenice Nada Klančar, ki je poudarila, da bodo mladi solarji jutrišnji prvošolci in da je še kako pomembna družbena skrb za njihovo prihodnost, ne samo v osnovni, ampak tudi v srednji šoli.

Obilo športnega užitka je mladim zaželel tudi predsednik izvršnega odbora Zveze telesnokulturnih organizacij Jese-

nice Srečko Strajnar. Skoraj dve uri so se mladi preizkušali na različnih telovadnih orodjih, pokazali so svojo spretnost z žogo, pa s kolebnico in podobno. Prijetno utrujeni so se ob koncu razveselili lične oranžne značke s slovnkom ter soka.

Tak zaključek celotne športne aktivnosti je prav gotovo spodbuda mladim, da postane telesna kultura sestavni del njihovega življenja. Spodbuda pa tudi za vzgojitelje, varuhinje in ostale delavce vrtcev v občini Jesenice, da niso bili zaman napori tako med letom kot tudi v pripravi na to olimpiado.

Ob koncu pa le še to. Nekako samo po sebi umevno se nam zdi delo vzgojitelja in varuhinje, pa tudi ostalih pedagoških delavcev, ki se ukvarjajo z našimi otroki od prvega ali šestnajstega leta starosti dalje. Mnogo premalo znamo ceniti njihovo delo, pripravljenost ukvarjati se z otroki, ne le tedaj, med »službo«, kot radi rečemo, ampak v številnih prostih urah, popoldnevih, sobotah, pa tudi nedeljah, ko dopolnjujejo njihovo znanje. Za nas in za našo prihodnost.

In letošnja cicibanova olimpiada je bila samo droben kamenček v teh prizadevanjih delavcev na področju družbenih dejavnosti: prispevati svoj ne vedno cenjen delež k razvoju mladih. Zato jim ob tej priložnosti velja zahvala za njihov trud z željo, da bi v družbi znali ceniti prispevek teh delavcev. Vsakega posebej in vseh skupaj.

RK